IGNORAMUS.

Comœdia coram Rege

IACOBO

ET

Totius Angliæ *Magnatibus per Academicos* Cantabrigienſes *habita.*

Editio Quarta, locis ſexcentis emendatior.

CUM

Eorum ſupplemento quæ, cau[illegible] corum municipalium reverentia, hactenus deſiderabantur.

Autore Mro. RUGGLE, *Aulæ Clarenſis* A. M.

LONDINI.

Ex Officina J. R. An. 1668.

IGNORAMUS.

Comœdia coram Rege

IACOBO

ET

Totius Angliæ *Magnatibus per Academicos* Cantabrigienſes *habita.*

Editio Quarta, locis ſexcentis emendatior.

CUM

Eorum ſupplemento quæ, cau[illegible] corum municipalium reverentia, hactenus deſiderabantur.

Autore Mro. RUGGLE, *Aulæ Clarenſis* A. M.

LONDINI.

Ex Officina J. R. An. 1668.

Dramatis Personæ.

THEODORUS. *Senex*, Mercator Burdigalensis.
ANTONIUS. *Iuvenis*, Filius Theodori.
IGNORAMUS. *Causidicus*, Anglus.
DULMAN.
MUSÆUS.
PECUS. } *Clerici* Ignorami.
TORCOL. *Leno*, Portugallus.
ROSABELLA. *Virgo* cognata supposititi. Tor.
SURDA. *Nana, ancilla* Torcol.
TRICO. *Servus*, Theodori.
BANNACAR. *Maurus*, servus Theodori.
CUPES. *Parasitus* & Bibliopola.
POLLA. *Vxor* Cupis.
COLA. *Frater*, Monachus.
DOROTHEA. *Matrona*, uxor Theodori.
VINCE. *Puer* Dorotheæ.
NELL. *Ancilla* Dorotheæ, Angla.
RICHARDUS. *Servus* Theodori.
PYROPUS. *Vestiarius.*
Fidicines.
Nauta.
Caupo.

Personæ Mutæ, Quarum fit mentio.

Antoninus. frater Antonii.
Catherina, filia Dorotheæ.
Manlius, Pater Rosabellæ.
Vrsula, nutrix Rosabellæ.
Vrrado, Mercator Maurus.
Fledwit, Ignorami servus.
Alphonsus, Dux Portugallus.
Lorarii.
Lictores.
Meretrice.

Scena BURDIGALÆ.

DULMAN
In laudem
IGNORAMI.

NOn inter Plaios gallantos & bene gaios,
Eſt alter Bookus deſervat qui modo lookos,
O Lector Friendlie, tuos : hunc buye libellum,
Atque tibi Wittum, tibi Ieſtaque plurima ſellam.
Hic eſt Lawyerus, *ſimul hic eſt undique* Clerus.
Et Dulman *merus (quod non vis credere) verus.*
Hic multum Frenchum, *quo poſſis vincere wenchum.*
Hic eſt Latinum, *quo poſſis ſumere vinum.*
Hunc Bookum amamus, ſimul hunc & jure probamus;
Qui non buyamus cunctis ſumus Ignoramus,

DULMAN Clericus tuus

à Deſca ſua:

ENCOMIASTICON
IN
IGNORAMUM.

NOverint Universities, *quod hic est Ignoramus*
Jocorum hic diversities, est liber vere famosus.
Per presentes *Lawyeres est* bonum *ac* legale.
Angliæ latinum; *warrantizabo tale.*
Hic sunt statuta Regis; *hic est* Iustinianus;
Solicitorum greges; Attorney rusticanus;
Pandectas *tibi* Iuris, *&* Chartam Magnam *dabo*
Cum Tabulis duodecem, *&* totas *in octavo.*
Tridecimo JACOBI *hic liber* Grantæ *natus,*
Spectando & ridendo rex tantum non—catus.
Quod hæc sit billa vera *Authorem qua laudamus?*
Causidici odere, sic satis hoc probamus.
Denariis oclode hoc* habeas corpus *juris.*
Te capiam pro Nodde, si vellet emere plures.
Germani mei Gibet non amplius laudabo:
Non quæro ego bribos; sed quod dixi jurabo.

* *cem*, scribe cum dasho.

Est Truthum, & totum truthum,
& nihil nisi Truthum: Ita tu
(*Lector*) Lawyerus adjuvet.

PROLOGUS PRIOR.

Martii 8. *An.* 1614.

Cursor, *Musarum Caballus*, viz. Davus Dromo, *Equiso*.

Cur. NUm quis Musarum Caballum vidit hic? fontem Caballinum ut præterii modo, orarunt Musæ illum ut perquirerem. Hac ego quæsitũ missus, illac ille, qui eum curat, *Equiso*.

Equ. Ecquid de Caballo inaudiviſtin', Puer?

Cur. Nihil prorsus, *Equiso*.

Equ. Optimum est igitur tu ut præconium facias.

Equ. Bene mones, *oiez—oiez*; Musarum Caballus aberravit modo, nomine *Davus Dromo*, qui semi homo & totus Caballus est, biceps bestia, vegrandi capite & recalvastro, perlongis auribus, rubicundo rostro, quasi ore patulo, labris prominentibus, juba curta & subrusta, excoriato dorso, pedibus anterioribus ulcerosus, colore vario, cum rotunda macula in clune nigricante; siquis eum reddere aut commonstrare voluerit, gratias inierit illius, & quotquot voluerit equas.

Cur. Agite, bonus est admissarius iste Caballus. (*Caballus intrat.—*)

Equ. Ecce jam adest: Malum: Heus puer, ambo comprehendamus eum.

Cur. Oh, ferox calcitro.

Equ. Compellamus illum altrinsecus in istum angulum; Blande, puer, poppysmate palpemus eum, *Ho, ho, ho, ho, ho, ho, Messe, ho Dave, ho Messe, ho Dromo, ho Messe Dave, Dromo ho.*

Equ. Ah nequissima bestia, vin' aufugere? non tu *Davus Dromo* jam, sed Dromedarius.

Cur. Ergo velim hunc *Davum Dromonem* in pistrinum dari.

Equ. Etiam morsitas?

Cur. Etiam calcitras?

Equ. Quæris jam lumbifragium? tranquillum reddidero te, aut— ha, ha, he. Ut illum ad Musarum fontem aquatum duxi modo, de subito cursum proripiens, sese agere dixit velle Prologum hic; nempe Magnatum frequentiam impudens amabat homo, quam etiam nunc affectat impudentior bestia.

Cur. Monstrum narras.

Equ. Homo fuit, sed cum homo non magis saperet quam Caballus, iratæ Musæ, quas vexabat indies, mutarunt eum in Caballinum hominem.

Cabal. Malum: vis me ornare ac si essem Asinus? Agam tamen Prologum.

Cur. Prologum tu,—atque Latinum etiam?—

Cabal Quid ni ego qui omnes linguas calleam, Ελληνικὴν, *Latinam, Francoise, Castellana, Italiana, Teuch, Polaiki.*

Equ. Hinnit tantum bene, nihil loquitur.

Cab. Ipse porro à Principū Legatis literas accepi

cepi sæpius, quibuscum & una vixi familiariter: Nam Caballus licèt, Caballus sum Politicus.

Equ. Caballus etiam Ecclesiasticus olim, Decanus sc. de *Dunstable.*

Cab. Idque gratis etiam sine Simonia: Doctus enim sum; nam diem integrum in Bibliotheca olim jejunus recluſus fui. Quin equus ego cum Doctore Equite linguis variis pro gradu cum plausu disputavi; quapropter jam nunc spero Graduatum fore.

Cur. Imo transcendes ab Equo ad Asinum.

Cab. Nescis *Caligulam* consulatum destinasse incitato equo, purpureaque dedisse tegumenta ei?

Equ. At erat incitatus nobilis & velox equus; tu segnipes Caballus.

Cab. Egon'? qui tot Regiones, pleraſque etiam sine viatico, pererravi sæpius? Quin cursu provoco omnes Nobilium hic præsentium equos celeripedes, sive *Puppy*, sive *Franklin*, sive *Peppercorn*, sive *Crop-ear*, sive *Snow-ball*, sive *Saucy Jack*, *Freck*, *Spanyard*, *Peg with a Lantern*, *Strawberies and Cream*, tanti quanti, vel in stadio *Royſtonienſi*, *Bracklienſi*, *Gatterlienſi*, *Coddington*, *Sibblecotes*, ubilibet; & nisi tintinnabulum vindicem ego, caudam currate mihi: neq e etiam quemvis equum, vel fatidicum, vel magicum recuso, si præstigias, si prædestinationes, si divinationes vultis. Caballus enim ipse sum Caballisticus.

Cur. Indica ergo formosam hic quis amat fœminam.

Cab. Faciam vel tectis oculis.

Cur. Age, narra, quis?

Cab. Pleraque pars ſpectantium, præſertim non ridentium.

Equ. Quin ipſe etiam olim amaſti perdite.

Cab. Imo potius perdite amatus fui, nam plurimæ mulieres pulchræ optarunt mihi familiares fore.

Equ. Vera dicis; namque olim illius Domina, amoris ergo, ſellam familiarem ſuo ſibi ſuperfudit capiti: ſed dic amplius, age, iſta nunc in Comœdia riſus inerit?

Cab. Riſus erit certe, ſi riſus erit.

Equ. Sed num placebit? loquere.

Cab. Placebit iſtis, modo ſi placuerit.

Equ. At quis ſermo fuerit de fabula?

Cab. Fabulas meliores ſpectari nummulo *Londini* indies, Comœdiæ legibus hic corrumpi Comicos.

Equ. Quidnam de Actoribus judicium?

Cab. Miſeros Hiſtriones eſſe Academicos.

Equ. Quiſnam Actorum fautores plurimos habuerit?

Cab. Quis niſi *Davus Dromo*, toto notus in orbe nobilis quadrupedans?

Equ. Quî hoc?

Cab. Sat habet fautorum ſemper Caballus bonus.

Equ. Se jam facetum putat, alter ac ſi eſſet Sextius Caballus.

Cur. Ludit qui ſtolida procacitate, Non eſt Sextius ille, ſed Caballus.

Equ. Numquis jam emet ridiculum hunc Caballum?

Cur. Sine ut inſpectem, [--*he looks in his mouth like a horſe courſer*] *phy* vetulus eſt; at caudam pulchellam habet, & perquam robuſtum oropygium.

Cab. Cauda eſt pulchra ſatis, hac Muſcas à Muſis abigo.

Equ. Quin tu ipſe jam muſca es; quippe qui menſas alienas nec invocatus advolvas.

Cur. Otioſus eſt, & nihili, illum hinc abducito.

Cab. At primum agam Prologum.

Equ Eamus, nihil opus, nam qui primi in Scenam prodeunt aperient Argumentum.

Cab. At enim illi narrabunt ſerio.

Equ. Sed poſt Scenam primam, quæ fabulæ ſumma eſt, vix quidquam agetur ſerium.

Cab. Et dixerunt quod Scena eſt *Burdeaux*, ubi & ipſe etiam olim fui; quodque tu *Surdam* agas *Nanam*.

Cur. Ego ſum beatior, nam nihil audiero ſi nos exploſerit quis.

Cab. Quodque nomen eſt IGNORAMUS.

Cur Nempe *Ignoramus* quænam aut qualis fuerit hæc Comœdia, ipſe dum pronunciaverit: in cujus unius manu eſt dubia fortuna Scenica.

Cab Quin igitur ipſe Prologus fiam: *Ignoramus* enim Caulidicus, & ego affines ſumus.

Equ. Scite: Ambo enim barbare loquimini.

Cur. Caballus hic? —barbarior videtur; dehinc itaque Muſarum minime, ſed barbari Caballus eris *Ignorami*.

Cab. Attuus, vel ingratiis agam Prologũ tamen.

Equ. Os impudens! adhuc tu Prologus? Prologus tu? —tu? Prologus? Ego te, —

Cab.

Cab. Novi ego vires & Veneres meas: agam.

Cur. Sine; & ni bene agat, illum tu hinc agito.

Equ. Incipe.

Cab. *Quandoquidem*—*Quandoquidem*—

Equ. *Quandoquidem*? quàm Comicè dictum? ſiccine in limine ipſo ceſpitas? *Quandoquidem*?

Cab. *Quandoquidē Comœdiis eſt ſpeculum humanæ vitæ, & in veterum Comœdiis non parum ingenij judices, quod in me ſcio quam ſit exiguum: Nempe, ſc. viz.*—*verbi gratia*—*Pindarus.*

Equ. Siccine *Pindarizas*? Os Caballi, tace: quid eſt quod nunc cogitas?

Cab. Cogitanti mihi ſæpenumero Prologum.

Equ. At faxo Epilogum facias.

Cur. Abripito illum hinc, indomitus eſt & pertinax.

Equ. At retundam pertinaciam hanc.

Cab. O tempora! O mores! quo me vertam, judices, in hac defloreſcente ætate Prologorum?

Equ. Adhuc obſtrepis? non hinc abieris? *allons.*

Cab. Quin fonte labra prolui *Caballino, Cantare doctus Pegaſeium melos,* Magiſter artis ingeniique largitor, ipſe *Davus Dromo.*

Cur. *Davus* perturbat omnia.

Equ. At faciam ſileas & obtemperes; tene hunc puer, dum—*They put Banacles on his noſe*—naribus indantur illi—...Hem——ſic indantur, jam quietus es, jam age Prologum.

Cab. Prologus ero tamen.

Equ. O ſcitum & naſutum Prologum!

Cab. Bene eſt: ni Muſis hæc narravero.

Equ. At muſæ minatæ hodie furcillis te trahere.

Hinc

Hinc te jam ducam igitur quo dignus es, ad *Ignoramum*, is te semper posthac inequitabit.

Exeunt Cab. & Equ.

Cur. Da veniam subitis; non displicuisse meretur,
Festinat (Cæsar) qui placuisse tibi.

Pro-

Prologus Posterior.

Ad secundum Regis adventum habitus, *Maii* 6. 1615.

Puer Veredarius, *Dulman*, *Ignoramus*, *Meße Davy*, *Schioppius*, *Testis*.

Cornu sonat.

Puer. TRin——Tran, tecedite, dare viam, veredarius ego sum, Londino huc qui vobis missus: ut renuntiem, quod jam *Ignoramus* nec agitur, nec potest agi. Ne me intuemini, ita res est ut dixi: rationem quæritis? nemo Causidicorum quisquam commodare togam *Ignoramo* volet; nemo *Ignoramus Ignoramo*. Nempe nuper lata prohibitione cautum, prohibitione sc. ut soli Causidici Theatro immunes sient: quamobrem exurgere jubet vos hæc charta & discedere: Spectatores peracta est hæc fabula: valete & Plaudite.

Dul. Quid? Plaudite? quid hoc est? Num ludus nostet venit ad *non suite* jam? oh, video Postam. Posta Posta, num portasti togam?

Ver. O *Dulman*! minime *Dulman*, minime; non quit parari toga prece neque precio.

Dul. Quare?

Ver.

Ver. Nam præter quod est prohibitum, nunc maximo *Deo Termino*, qui cedit nemini, togis fiunt sacra innumeris.

Dul. Hum, hum, hum, *vouz avez* literas pro me; nonne?

Ver. Has tibi, istas hero attuli *Ignoramo*.

Dul. Hum, hum, hum, hic sunt nova scio, tu dato literam hanc meo magistro, dum ego lego meam.

P. Ver. faciam. *Exit Vered.*

Dulman *Legit superscriptionem literarum.*

Dulman junior, qui est puny Clericus de Ignoramus junior, qui est frater de Ignoramus senior, Dulmanissimo Avunculo suo Dulman senior, qui est senior clericus de Ignoramus senior, S. P. D.

——quid hoc est? S. P. D. oh nunc habeo, est *speed*; oh, oh, nam venit per Postam, *speed*.

Aperiens literas legit.

SI ingrossas instrumenta bene est, ego quidem ingrosso instrumenta. Sciant presentes & futuri, mi avuncule Dulman, quod est communis apud nos reporta, quod Ignoramus *est unus grossus ludus; & meus magister ait, quod vertit omnes libros suos (nam habet paucos) & invenit quod ipso facto est* routosus *&* riotosus *ludus. Quare illi Prædicabiles qui volebant geldare Ignoramum, vel qui ligabant eum cum chordis & funis; Imprimis Trico, Cupes, & Cola, venient in Camerem stellatam pro una terribili riota. Dicit etiam quod habet tria beneficia quæ dedisset istis Prædicabilibus gratis antea (quod ego non credo tamen) sed ait qui nunc habebunt ea solvent pro iis,* pro toto & in solido. *Præterea dicit quod est unum*

Leofaile

Icofaile *in ludo, facere communem Causidicum, communem stultum, qui solet facere alios communes stultos: & alium* Icofaile, *quod faciebant eum loqui Latinum in Burdeaux, quod neque illic neque hic potest: sed si agunt iterum istum prohibitum ludum, faciemus de eo Balladas gallantissimas, meliores iis quæ jam factæ sunt, quanquam sunt superfinæ & stant cum nobis in casu contra Cantabrigiam* icet *multi dicunt quòd sunt Asinini famosi libelli, & Ideo dignissime damnati pro hæreticis nuper in Concilio Oxoniensi. Bene, bene, ego scio quod scio. Tu quæso (mi Avuncule Dulman) pro Dulmanitate tua dic nulli Prædicabili hoc quod scribo*——Nulli? at ego jam dixi vobis omnibus; stultus nepos, nonne potuit scribere sic in initio? sed quæso vos, ut omne sit unum: nihil dicite de hoc, pro hac re jam non legam plus ad vos. *Intrat Veredarius.*

P. Ver. Dedi literas *Ignoramo:* sed cui rei iste apparatus?

Dul. Oh; est pro examinatione duorum magnorum nebulonum coram magistro meo *Ignoramo.*

P. Ver. Qui sunt illi?

Dul. Quidam *Gaspar Schioppius*, & quidam *Davus Dromo.*

P. Ver. Num ergo pronuntiare potest *Ignoramus*?

Dul. Non pronuntiat, sed pronuntiat tamen nam neque judex neque Justiciarius est, sed deputatus tantum ad capiendam examinationem hanc——*Intrat Ignoramus, Messe, & Bidetta.* Oh jam veniunt, Magister *Ignora-*

ramus, num tu venis foras sine Toga, vocata a *Gown*?

Igno. At ego veniam in chlamyde, vocata a *Cloak*, potius quam non currat lex: puer, abi hinc, & commanda ut producant huc etiam nebulosissimum *Schioppium* nobis, dum ego hunc examino.

P. Ver. Fiet. *Exit Puer.*

Igno. Sirrah, sirrah, quod est tuum verum nomen, *sirrah, hah*?

Mes. Davus Dromo.

Igno. Alias *Messe Davy, sirrah*, nam cum eras arrestatus antea dixisti quod non eras *Davus Dromo* sed *Messe Davy*, & sic faciebas escapium, hah? Duplex nomen, duplex nebulo. *Dulman*, lege accusationes.

Dul. Imprimis præsentant, quod tu *Davus Dromo* modo guerrino armatus, assaltabas spectatores *Ignorami* cum terribili engina, vocata anglice *a hobby horse* cum kikkis, & friskis, & cum horrendo sonitu *Snip-snap, snip-snap* ad terrorem legei populi Domini Regis, & ad mortem Infantum.

Igno. Hah? quid ais ad hoc, *sirrah*?

Mes. Erat quidam mihi simillimus, nam ego quidem non interferam dum acta est *Ignoramus*. Notissimum est enim, me ea nocte fuisse ebrium.

Igno. O ho, es ebrius nebulo & mendax: tute ipse eras.

Mes. Eram & non eram.

Igno. At *sirrah, sirrah*, non tu tunc & ibidem challengebas equum Regis? quod est *pessy treason, sirrah*.

Mes.

Mes. Ego provocabam tantum Magnatum equos.

Igno. Oh, nota *Dulman, scandalum magnatum equorum.*

Dul. Scandalum magnorum equorum.

Igno. Tu es unus, equus vocatus *saucie Iack* nam tu olim capiebas parietem de Principe.

Mes. Oportune feciſſe memini, cum erudiebam Legatos ut acciperent.

Dul. Magiſter, puto potes habere *breve* de Idiota examinando, nam olim voluit eſſe *Decanus de Dunſtable*: ſi vis, ego ſcio legem.

Igno. O tu, tu ſcis legem, non ego; Tu docebis quid debeo dicere. Eſtis duo Idiotæ. Bene examinabo: *ſirrah*, quid differunt ſtultus per naturam, & ſtultus per artem?

Mes. Quantum ego & *Archy*, vel quantum *Ignoramus* & *Dulman.*

Igno. Hoh, video quod es major nebulo quam ſtultus, *ſirrah*, & tamen es magnus & ſuperbus ſtultus, nam auſus es etiam tiltare cum Regis ſtulto.

Mes. Pares cum paribus.

Dul. *Meſſe Davy*, Tuſcis quod eſt *petty Treaſon*, *Meſſe Davy.*

Mes. Quid, *Petty Treaſon*, *Dulman*?

Igno. Sed, *ſirrah*, num id verum quod tu ſcribebas in *Latino* ad Papam ut facere te Cardinalem?

Mes. Imo, & fuiſſem ſi ſcripſiſſem congrue.

Igno. Congrue? nota *Dulman* quod coinavit & tranſportavit trans mare *falſum Latinum, contra ſtatutum in eo caſu proviſum & editum.*

Dul.

Dul. Ergo magister, hoc ejus *falsum Latinum* confiscabitur ad nostrum usum.

Igni. Sine me, ego capiam ordinem pro hoc; *sirrah* quantum habes de eo?

Mes. Plurimum, sed non quantum vobis sufficit.

Igno. Bene, video quod es notorious malefactor, & retornabo tantum ad magistratum, & scribam ut pronunciet de te *in modo & forma sequente*; Primo si venis ad Aulam ut sis jactus sursum, Anglice *toss in a Blanket*, si unquam sis in amore, habebis vocatum *a Cod-peice* consutum post te, & sic saltabis ut olim feciisti *Genevæ*, & eris vagabundus, nec unquam habebis ullam terram, nec ullum magistrum, nec ullum panem, aut potum de tuo, sed tanquam musca vives ad alienam mensam, quamvis sæpe repulsus cum plagis: &c. Iam auferte Nebulonem.

Mes. Hei mî! perii propter excellentiam ingenii, quæ aliis salutaris est. *Exit Messa.*

Intrat Schioppius & Testis.

Ignora. Pape! venit ille nebulo in printo *Schioppius.*

Test. Heus vos, adest *Schioppius*, fur, trifur, furcifer trifurcifer, cavete crumenis, adest Legatus Latronum *Schioppius.*

Non fuit Autolyci tam piceata manus.

Igno. Vide annon sit arsus in manu?

Test. Sæpius; totus est stigmaticus. Hui, en ut sunt ungulatæ manus, & viscosæ.

Dul. Profecto en etiam habet nasum scissum,

&

& est *Crop-ear* etiam: per markas hic est ille *Gaspar Schioppius* è *Munster*.

Ignor. Gaspar a Monster.

Test. Munster Franco, qui cum matre ejus consueverat, pater illius fuit: est ille notus spurius.

Igno. O ho, num est Ba^ardus? *Ben bastard est adventure, mais meschant est de nature*: perge Testis.

Test. Auream etiam suffuratus est catenam patri suo.

Sch. Tum vero non nisi 14. annos natus eram, quod ingenii indicium mei extitit.

Dul. O fellonem ab ipso cunabulo, Anglicè *Cradle*.

Test. Quin pater, eo adolescente adhuc, deploratum Nebulonem fore suis amicis dixit.

Igno. Vere dixit.

Test. Plagiarius etiam hospiti *Giffanio*, aliisque libros & chartas suppilavit.

Sch. Fateor. Literatum furari literas furtum non est.

Dul. Sta longius impudens, puto aliquas chartas meas furatus es, desunt nonnullæ.

Sch. Ego chartas tuas?——mihi charta supereſt, meas testor tot famosas quas vulgavi chartas.

Igno. Imo tu scribillas famosos libellos.

Test. Nam adolescens scripsit spurcissimum *Priapeia*.

Igno. Quid?

Test. Quod honeste accusari non potest.

Sch.

Sch. Pro illis confidenter dicam, Omnes mihi seipsas debent fœminæ.

Igno. Qua in re?

Sch. Illis ego restituam muliebria, mutando L in N.

Dul. Magister, L in N? hic est pecia secretæ knaveriæ.

Test. Vide notas ejus impudicissimas etiam: scripto vitam passerum hominum vitæ prætulit, idque patheticè valde, quod sunt salaciores.

Igno. Audio etiam, quod es Apostata, & Renegado.

Test. Tunc non Gaspar, sed γαστὴρ *Schioppius* erat; nam cum esuriret, ne periret fame, librum scripsit *Romæ* de conversione sua. *Romam* petebat Esuritor *Schioppius*, profectus ex *Germania*.

Sch. Heus, cum esuriebam, Cardinalis *Madrucii* culina patebat mihi.

Test. At ibi famelicus cum canibus pugnabas, tingens de lingendis patinis.

Igno. Est carmen proverbiale,

Si canis ex Hilla religatur, mordet in illa.

Dul. Ha, Ha, He, magister.

Sch. At ego de conversione mea, insignis Theologus repente ex *Bibliotheca Vaticana* prodii.

Test. Scilicet, utpote qui olim sacris Bibliis *Plautum* prætulit *Atheos*. Hinc *Bacchum*, *Cererem*, *Venerem*, super omnia colit; hinc est quod cum diis hominum belligerare solet, *Romuli* Parasitus, pater esuritionum, qui animam tantum pro sale habet, vixque pro anie

ma salem. Hinc perjuriorum & mendaciorum mole cœlum affectat Terrigena, Idolum impudentiæ, patibulare mendicabulum & Carnificũ victima. Hinc quod sordido dente, & fœdis linguæ probris Cerberus ille sacra Regum numina lacessit. Hinc quod nigra insolescit fama Archicarnificis & Prostibuli filius. Hinc quod impudentissimus conscribillator stilum stringat contra Legatos latro ipse maximus & *Lavernio.*

Sch. At meus Legatus latro forsan efficiet ut sim Legatus à latere.

Igno. Interim eris ablegatus, & ligatus ut Latro; est notabilissimus nebulo quem unquam vidi in vita mea. Bene, informabo Iudicem ut te puniat sic.

Sch. At ego *Baro* sum, nobile mihi convenit judicium.

Test. Ergo judicari æquum est per pares suos, nempe *Barones Campi flores*; O furfanti *Baroni*.

Igno. Scio per legem hoc erit judicium tuum. Primo, quia es magnus mendax, lingua tua defamatoria erit perforata cum candenti ferro; & quia es impudens ænea facies, inuretur in frontem tuum.

Test. Fronti? frustra, namque huic nec frons nec cor unquam erat.

Igno. Et quia habes os impurissimum, ut olim *Heidelbergæ*, portabere ad unum stercorarium, & ibi os tuum totum implebitur cum fimo, & sic fœdissima tua anima ibit extra per ὕστερον πρότερον ut inquit *Græcus Ethnicus.*

Dul. Quid, quid, magister?

Igno. Est *Græcum*, stulte.

Dul.

Dul. Oh, ego non possum scribere: *Musæus* debet scribere hoc.

Igno. Asine, Asine: Post id cadaver tuum jacietur in unius Abbatis Latrinam.

Sch. At si damnari nequeo, quoniam sæpe sum phreneticus, cavete quid facitis.

Igno. Tollite nebulonem hinc.

Test. Cave marsupiis. *Exeunt.*

Intrat Veredarius.

P. *Ver.* Signior, toga tibi jam parata est.

Igno. Quomodo?

P. *Ver.* Unam invenimus inter *Schioppii* furta.

Igno. Ergo ego adibo jam & induam eam togam, post *Ignoramus* retornabit ad vos iterum.

P. *Ver.* At redi statim, Signior.

Igno. Erit *retorna brevis*, ne time.

Dul. Dulman retornabit etiam, *nullum erit sonium.* *Exeunt* Igno. & Dul.

P. *Ver.* Redibit iterum in scenam *Ignoramus*, verum quod redit, illi nihil, sed vestræ clementiæ, *Cæsar*, patrone *Cæsarum*, debetur; Vestro debetur amori Academiæ.

Tantus nostræ (jor est,
Quanto literarum ipsus es perfecta Academia.
Ob istoc decus, magna inundamur nos invidia.
Ecce iterum nigros corrodit lividus ungues,
Da tantum *Cæsar* tu magis ut doleat.
Da *Cæsar* (quod potes) tantum ut doleat.
Uti rumpatur quisquis rumpitur invidia.

FINIS *Posteriorii Prologi.*

IGNORAMUS.

Actus Primus. Scena Prima.

Argumentum. *Manlius senator Londinensis Dorotheam seminam Burdigalensem duxit, cuius fidei duas etiam filias reliquit moriens, quas habuit ex uxore altera, Catharinam & Isabellam. Manlio mortuo, Dorotheam viduam duxit* Theodorus *quidam, ex qua uno partu Gemellos habuit, Antonium & Antoninum, ita similes, ut nisi nævo in lævâ Antonini malâ non distinguerentur invicem. Convenit inter Theodorum & Dorotheam duas filiæ duobus filiis desponsare, Catharinam Antonino, Antonio Isabellam. Isabellam Desfordiæ enutritam rapuit Vrtado quidam Maurus. Vxorem una cum Catharina & Antonino Londini reliquit* Theodorus; *ipse Burdigalam cum Antonio navigat.*

Istam historiam filio antonio narrat Theodorus *senex, quem Londinum mittit, ut matrem deducat cum familia: ille (amore Rosabellæ detentus) causas fingit; insistit pater; tandem unius horæ moram agre impetrat.*

THEODORUS. ANTONIUS.

THEO. Ergone obsequêris fili? *Ant.* Pater ès, quid vis jube.

Theo. Euge fili Antoni;
Quin tu primum omnium quid sit quod te velim,
Quantique negotium, paucis ausculta mihi,
Audisse te per nebulam, credo ante hac,

E Londino uti Mercator à me *Burdigalæ* hic
Magnam mercatus est vim vini nobilis,
Grandi id pecunia, sed præsenti nequiquam:
Quippe scripsit nummos; scripsit, non solvit tamen.
Tu fili, nil crede: hic nervus est sapientiæ.
Intelligis? *Ant.* Recte, pater; perge si placet.
Theo. Ego, ut is *Londinenſis* fefelliſſet fidem,
Hinc eo *Londinum* recta uti argentum exigam.
Ibi dum id efflagito, dum is lentè nomen expedit,
Fio interea familiaris populari meæ,
Viduæ cuidam, *Burdigalenſi* feminæ:
Huic nomen *Dorothea* est; ea tunc temporis
Londini habitabat, illam enim uxorem hic duxerat
Opulentus Senator *Londinenſis*, idem Eques,
Nomen ei *Malleus*, *Malleus* imo *Manleus*.
Is adeo post nuptias hinc transtulerat eam
Londinum in Patriam suam, ibi in morbum incidens,
Illam hæredem instituit, atque ad plures abiit:
Ex ea nulli huic nati sunt liberi; cæterum
Ex alia uxore, quam prius habuit scilicet,
Duas suscepit, forma eximia filias:
Natu major *Catharina*, *Isabella* minor cluit.
Has ille moriens, cum dote una, *Dorotheæ*
Commisit fidei (quamlibet Novercæ) uti eas
Nuptum daret, simulac maturuissent viro:
Divitiarum inde illis sat superque; Eas tamen
Formæ indolisque dotes quanto superaverant?
Quid multa? hanc ego ut vidi, ut perii; ambio diu,
Diu posco, diu negat: Tandem annuit;
Fiunt nuptiæ; fit anno vertente gravida;
Uno partu gemellos enixa est mihi;
Horum alter ipse es, *Antoni* fili: Alter est

An-

Antoninus. Eratis autem gemini pueri
Forma tam simili, ut dimidiatos dicerent:
Vos neque ego, neque mater, internoscimus,
adeo,
Nisi *Antonino* hic dextera in mala nœvulus,
Unde alium ab alio haud alias internovimus
Cæterum ego post aliquot annos in patriam
Rediens, illinc te sexennem jam mecum aveho.
At fratrem *Antoninum* cum *Dorothea* simul
Reliqui *Londini*, annis abhinc quindecem.
Namque uti per *Franciam* iter huc perteximus,
Anglis cum *Francis* bellum undique. Capti sumus
Igitur ab hostibus; neque sex menses plus est,
Quum, pace utrinq; inita, esse nos liberos sinunt
Liber ut fui, cogitabam *Londinum* indies,
Dorotheam meam ut reviserem. At pravis litibus
Detentus hic ingratiis, usque dum hæreo,
Et usque, & usque. O *Lernæam* vere Sobolem
Pragmaticorum, qui lites ex litibus serunt
Mortalibus immortaliter! Lites fuge.
Mœrum arbitrium optimo judicio potius est.
Memento, fili. *Ant*. Memini, pater. *Theo*. Ergo
dum licet
Matrem nunc tuam videre gestio, fratremque,
& novam
Illius Nuptam. *Ant*. Eum duxisse *Catharinam*
ferunt.
Theo. Scilicet. Namque ego & uxor decrevimus
jamdiu
Duas illas ex priori uxore filias,
Quas dixi *Manlii*, vobis in nuptias dare.
Vos illis itaque despondimus à parvulis,
Antonino utique *Catharinam*, *Isabellam* tibi,

Sed misera *Isabella* destinata tibi periit.
Nutriebatur illa *Detfordiæ*, prope *Thamesin*;
Ibi una cum nutrice jam quadrimula,
Seu subrepta, seu submersa, periit novendecim
Abhinc annis. *Ant.* *Catharinam* quam memoras, pater,
Vidistin'? *Theo.* Nunquam; namque illam illius Avia
Educabat, à nobis longe in *Devonia*:
Tantum est, fili. Sci'n jam quid sit quod te velim?
Ant. Nondum Pater; Sed si id est quod suspicor, perii.
Theo. Hoc scilicet; Tu illico hinc *Londinum* uti naviges,
Matrem huc quo deducas, cum fratre & familia.
Ant. Occidi: amores mei peribunt interim.
Theo. En tibi,
Mater tua scripsit venturam se huc propediem,
Saltem *Antoninum* fratrem missuram illico;
Cogita quam suave tibi erit, post tantum spatium,
Matrem tibi osculum, fratrem amplexus dare.
Quid est? quid fronrem caperas? quid oculiturbidi?
Numquid dolet? *Ant.* Equidem, ut verum fatear, hoc est
Amare. *Theo.* Hui: amas? *Ant.* Minimè pater: horreo, inquam *mare*.
A mare. mihi nunc ægre est. *Theo.* Eia, Delitias facis,
Causas fingis; video: tibi eo abeundum est statim.
Ant. Statim, Pater? *Theo.* Statim, fili. Obtemperas mihi?
Ant. Meum est; sed quæso cogitandi spatium, Pater.

Theo.

Theo. Enimvero pulchre, Pater ubi imperat ibi
Filium rogare cogitandi ſpatium; pudet.
Ant Faciam verò libenter: at-- *Theo.* Quid at?
Ant. Peto
Suppliciter, mihi hos ſex, aut ſeptem dies impertias,
Tantum ut parem me, & amicis valedicam meis.
Theo. Nec te hoc ſolliciter, faciam id ego vicem tuam.
At quæ itineri opus parata jam ſunt omnia.
Navem conduxi, mercedem dedi, nihil deſit,
Ant. Sin *Anglia* verſus *Septentrionem* eſt,
Mare mihi præcluſum, flat ita *Auſter* jam oppoſitus *Septentrioni.*
The. At hoc eſt quod properes velim.
Nam *Auſter* hinc te rectà in *Angliam* feret. Quid jam?
Ant, Audi'n? ut Pelago ventus iraſcitur? vide'n?
Uti procellas cœlum minatur nubilum?
Theo. Sanuſne? an ſomnias vigilans? lenis en enim
Auſter uti flat ſudo & ſecundo flamine.
Neſcio quid ſit; non temere eſt quod nugas agis.
Jam abeundum eſt jam jamque: enimvero ſuccenſeo.
Ant. Jamne? Ahime, *Roſabella* mea. *Theo.* Eia, fles puerule? Dii!
Quid hoc rei eſt. *Ant.* Mirumne id, ſi ira benigni Patris
Lachrymas excuſſit amanti filio? *Theo.* Si id eſt, bene eſt.
Quid moramur igitur? *Ant.* Unicum hoc oro, pater, dum amicis reſtituo
Credita mihi depoſita, tantillum temporis modo concedas mihi,

Theo. Tantillum id quantillum eſt? *Ant.* Horæ quatuor haud amplius.

Theo. Nimium eſt. Nautæ jam te expectant, vela ut explicent.

Ant. Binas ſaltem horulas.

Theo. Binas licet, Interim introibo ego, ut obſignem ad *Dorotheam* literas,

Tibique argentum ut promam; at parcas tu ſumptui.

Namque lites plurimum mihi intercipiunt pecuniæ.

Dandum eſt *Crumeni-mulgis* iſtis *Cauſidicis:*

Vſque eſt dandum, atque uſque. Aurum, quam Æquum, plus poteſt. *Exit Theo.*

ACTVS I. SCENA II.

Argumentum. *Queritur Antonius de Infortunio ſuo, ſuoſque amores narrat, ut Roſabellam ambit filiam Portugalli nobilis, qui Feſſæ moriens illam fidei fratris ſui Rodrigo Torcol concredidit. qui lenoniam Burdigalæ exercens illam nolit niſi ſexcentis aureis vendere, quos pepigit Cauſidicus* Ignoramus, *litibus componendis jam* Burdigalæ *agens. Gaudet tamen* Antonius *fidem inter amantes mutuo datam.*

ANTONIUS *ſolus.*

HOraſne ergo binas; tantumne binas vita mihi ſuppetit?

Quod ſi abſte abeo, *Roſabella* (perd tam me) abeo è vita ſimul.

Abire tamen juſſit me Pater: illi par n lum. At manere me

Cogit

Cogit amor ingratiis. Quid faciam? Hinc, illinc, undique periit.
Patri quidem obsequi necesse est. Id restat unicum,
Saltem uti supremum ei valedicam, priusquam hinc abiens moriar:
Nam ne quid amplius sperem, facit ipsius Patrui *Portugalli* impurissimi ingenium, qui cum illa habitat:
Is mercatorem simulat se, Leno cum sit:
Nomen ei *Torcol*; inde quod collo distorto sit:
Simulatque videris, Scelus esse dixeris. Sed ut ut
Scelus, meam tamen bene ac pudicè habuit,
Nuptamque dabit, fratris ut filiam decet.
Nam Pater *Rosabellæ Portugallus* nobilis
Fessæ moriens, quo se ille contulerat loci,
Bello ut mereret, pupillam huic fratri suo
Fessæ tum agenti filiam concreduit.
Illam autem, quod sit virginum pulcherrima,
Multi ambiunt, eamq; vel indotatam ducerent.
Sed Leno avarus vult sibi pecuniam insuper.
Quamobrem ipse qui pro ea vitam paciscì velim,
Aureos sexcentos pepegi, illa ut nubat mihi.
Despondit, sed hac lege si inter mensem numerem:
Ego interea quæsivi, sed nusquam reperi:
Eoque inanem is me, & se delusum putat.
Nunc hanc rem igitur cum quodam *Anglo* Causidico agit,
Qui cum huc ex *Anglia* accersitus sit ideo,
Cum aliis ejusdem linguæ & ordinis viris,
Inter populares suos hic lites ut dirimeret,
Amori si (Diis placet) vacat,

Et meam insane deperit,
Osce & *Volsce* loquitur, nam Latine haud sapit.
Merus stupor, at multi nummus aureus Asinus:
Summa *Causidicus*. Id me solatur tamen,
Quod mutuo amantes fidem dedimus invicem,
Clam illo, clam patre quem isthoc celo sedulo.
Quin dum loquor abit hora quæ mihi novissima
Homini horatio. Properabo igitur eam ut alloquar.
At at, ecce *Causidicus Ignoramus*; hanc ille ut eripiat mihi?
Illum ego nisi male mulctem-- (*Theo. intus*) Fili *Antoni*! *Ant.* Hei mihi, pater vocat. *Theo. Antoni! Antoni!* *Ant.* Patet. *Theo.* Ocyus huc intro ad me. *Exit Ant.*

ACTUS I. SCENA III.

Argumentum. Ignoramus *Clericis suis, vocatis* Dulman & Pecus, *amorem suum erga* Rosabellam *narrat, irridetq;* Musæum *quasi hominem Academicum*

Ignoramus. Dulman. Musæus. Pecus.

PHi, phi: tanta pressa, tantum croudum, ut fui pene trusus ad mortem. Habeo *actionem de intrusione contra omnes & singulos.* Aha *Mounsieurs, voulez vous intruder par joinct Tenant, il est playne case il est point droite de le bien seance. O valde caleor; O chaud chaud*: precor deum non meltavi meum pingue. Phi, Phi. In nomine Dei ubi sunt Clerici mei jam? *Dulman! Dulman!*

Dul. Hic, magister. *Ignor. Vouz haves Dulman.*

Mel-

Meltor, *Dulman*, meltor. Rubba me cum Towallio, Rubba. Ubi eſt *Pecus*.

Pec. Hic, Sir.

Igno. Fac ventum, *Pecus*. Ita, ſic, ſic. Ubi eſt *Flud wit?*

Dul. Non eſt inventus.

Igno. Ponite nunc chlamydes veſtras ſuper me, ne capiam frigus. Sic, ſic. *Airſi bene faict.* Inter omnes pœnas meas, valde lœtor, & gaudeor nunc, quod feci bonum aggreamentum inter *Anglos* noſtros: *Aggreamentum*, quaſi *aggregatio mentium*. Super inde, eras hoyſabimus vela, & retornabimus iterum erga *Londinum*: Tempus eſt, nam huc venimus *Octabis Hilarii*, & nunc fere eſt *Quindena Paſche*.

Dul. Juxo Magiſter, titillaſti punctum Legis hodie.

Igno. He, he! Puto titil'abam. *Si le nom del grantetur, ou grante, ſcit raſed, ou interlined en faict Pol, le faict eſt grandement ſuſpitious.*

Dul. Et nient obſtant ſi faict Pol, & illud etiam in Coine.

Pec. At id, de un faict pendu in le Smoak, nunquam audivi titillatum melius.

Igno. Quid tu dicis, *Muſæe*?

Muſ. Equidem ego parum intellexi.

Igno. Tu es *Gallicriſta*, vocatus *le Coxcombe*: nunquam faciam te Legiſtam.

Dulm. Nunquam, Nunquam; nam ille ſuit *Vniverſitans*.

Igno. Sunt magnæ Idiotæ, & Clerici nihilorum, iſti *Vniverſitantes*: miror quomodo ſpendiſti tuum tempus inter eos.

Mus. Vt plurimum versatus sum in *Logica*.

Igno. *Logica?* Quæ Villa? quod Burgum est *Logica?*

Mus. Est una artium liberalium.

Igno. Liberalium? Sic putabam In nomine Dei stude Artes parcas & lucrosas: non est mundus pro Artibus liberalibus jam.

Mus. Deditus etiam fui amori Philosophiæ.

Igno. Amori? Quid? Es pro Bagaschiis & Strumpetis? Si custodis malam regulam, non es pro me: rursum reddam te in manus Parentum iterum.

Mus. Dii faxint.

Igno. Quota est Clocka nunc?

Dul. Inter octo & nina. *Ig.* Ite igitur ad mansorium nostrum cum Baggis & Rotulis. Quid id est? videam hoc instrumentum; mane *Petit*, dum calceo spectacula super nasum. O ho, ho, scio jam. *Hæc Indentura facta est inter Rogerum Racledocke de Caxton in Com. Brecknocke.* O ho. *Richard Fen, Iohn Den.* O ho. *Proud Buzzard Plaintiffe, adversus Peakegoose defendant.* O ho, vide hic est defalta literæ; emenda, emenda; nam in nostra lege una Comma evertit totum *placitum*. Ite jam, capiato tu hoc, tu hoc ingrossa, tu trussato sumptorium pro jornea.

IGNORAMUS *solus.*

HI, ho! *Rosabella* hi, ho! Ego nunc eo ad *Veneris Curiam* lætam, tentam hic apud *Torcol:* Vicecomes ejus *Cupido* nunquam cessavit donec invenit me in *Baliva sua*: Primum cum amabam *Rosabellam*

ſabellam niſi parvum, miſit *parvum Cape*, tum *magnum Cape*, & poſt *alias Capias*, *& plures Capias*, *& Capias infinitas*, & ſic miſit tot *Capias*, ut tandem *Capiavit me utlegatum* ex omni ſenſu & ratione mea. Ita ſum ſicut muſca ſine Caput: Buzzo & torno circum circa, & neſcio quid facio. Cum ſcribo inſtrumentum, ſi femina nominatur, ſcribo *Roſabellam*; pro *Corpus cum cauſa*, *Corpus cum cauda*, pro *Noverint univerſi*, *Amaverint univerſi*; pro *Habere ad rectum*, *Habere ad lectum*; & ſic vaſto totum *Inſtrumentum*. Hei, ho, ho, hei ho.

ACTUS I SCENA IV.

Argumentum. Torcol *leno meretrices ſuas inducit, ut ſalutent* Ignoramum; *narrata prius hiſtoria de naufragio ſuo & quare Lenocinium exerceat. Conveniunt inter* Ignoramum *&* Torcol, *ut ſi vel attulerit vel miſerit ſexcentas Coronas, cum Inſtrumento & privato ſigno,* Roſabellam *ferat, quod* Ignoramus *polliceatur.*

Torcol. Ignoramus. Meretrices.

Tor. HEus *Piſcas*, *Corinnam* ceruſſa *Sabinam* fuca minio;
Cæliam orna *Calliblepharis*, & flavo *Dorcada Corymbio*.
Si ornatæ eſtis puellæ accedite hùc, atque hic in conſpectu meo
Fidibus canendo ſaltandoque exercete vos.
Iſtiuſmodi blanditiæ pelliciunt Amatores in Naufragium

Hic,

Hic, quod feci ego, *Festa* rediens in *Portugalliam*,
ex opulento me tenuiorem reddidit.
Artes itaque cogor exercere Lenonias.
Re illa adeo, quæ mihi ex naufragio supererat,
Meretrices conduxi ex variis Regionibus,
Quam variæ linguis, habitu tam vestis:
Easque ornavi cujusque more Patriæ.
Lucri certè bonus est odor ex re qualibet.
Atqui tamen cognatam *Rosabellam*, pudicam virginem,
Nuptam bene ut spero, hodie locavero *Ignoramo*;
Atque etiam sexcentos ea propter accipiam
Quos mecum pepegit aureos. At at, quisnam
ille est? Oh, Signior *Ignorame*, Homo hominum
honoratissime, Tune hic eras? *Beso las manos*
Signior; Tuorum sum servus servorum.

Igno. Profecto hic est Papa.

Tor. Quid nunc imperas servo tuo, Domine mi
Domine?

Igno. Ha, he! Dabo tibi *supersedeas* pro istis
complementis. Puto fecisti collum tuum tam
tortum cum Congis & Cringis.

He laies his leg over him.

Tor. Signior, factum est hoc *Burdigalæ*, dum
vinum unius auriculæ bibo, bonum probans, horsum inclinaveram.

Igno. Nunquam habebis *Breve de recto.*

Tor. Sive rectus sive tortus sum, tuissimus, Signior. Ubi estis virgines? Exite. O Signior.

Prodeunt Meretrices.

Igno. Mitte quæso Cringia, & Cruragia.
Sed quæ sunt istæ quæ veniunt extra? suntne tua,
Bona & Catalla?

Tor.

Tor. Signior, & mercator ſum & muſicus; Ludum ideo hic aperui Fidicinum.

Igno. Nulla fides tuis fidillis. Sed cujus gentis ſunt?

Tor. Hæc cum Cithera *Græcula*, illa *Germanica*, *Hebræa* cum tympana, *Britannica* hæc, *Hiſpanica* iſta cum tibia, *Arcadica*, *Francica* cum teſtudine, *Veneta*, *Maura*, *Perſica*, *Turcica*. Agite jam. *Saltantes Canunt.*

Igno. Sunt bellæ miniſtraliæ; tu es Dominus fœdi hic.

Tor. Introite; ſed primum Dominum meum humillime ſalutate ſingulæ.

Igno. Quid vultis? *Habetis warrantum de oſculando*? Quid, vi & armis? *All ſalute in their languages, and kiſſe him.*

Eſtis bonæ, warrantizabo (*ad Maurum converſus*, Phi, pho. Abi tu; tu es uxor diaboli. Sed dic bona fide, non ludunt hæ *ad luda illicita contra ſtatum*? *Exeunt Meretrices.*

Tor. Mihi crede, ſunt illibatæ ſignatæque virgines.

Igno. Signatæque? imo ſunt *ſignatæ communi ſigillo*: Ha, he!

Tor. Signior, neque ego, neque illæ ſumus iſtarum artium. Vale.

Igno. Mane: iracundus es? Ego tantum frangebam jocum, quod debet & ſolet apud nos, quanquam ſit ſuper vitam hominis, & tu capis id in bono ſerio: ſis jocundus. Dic, mihi quomodo valet *Roſabella* mea?

Tor. Oh! illa, quod virgo non eſt, nubit alii.

Igno. Num dicis hoc in ſobria triſtitia?

Tor.

Tor. Dixi: illum ineſcavero magis.

Igno. Diable, quæ eſt hæc *fraus, covina, & deceptio*? Nonne erat *Indentura facta inter te & me,* ut ſi ego darem tibi ſexcentas coronas, maritarem tuam wardam *Roſabellam*, & hic dies oppunctatus eſt pro ſolutione? Non eſt verum?

Tor. Eſt.

Igno. Bene; fac quid vis; ego habeo tuam *Indenturam & Obligationem ſalvam & ſolidam, tua manu ſigillatam, & datam, & deliberatam* Etſi non dabis mihi *Roſabellam*, ſatisfacies eam obligationem, viz. mille Coronarum; Quid ais? unus Rex, unus Lex; non te defendet mediætas linguæ: Quid ais?

Tor. Putat ſcilicet omnia hic tranſigi more *Angliæ.* At ſi ſexcentos aureos hodie attuleris, haud muto factum.

Igno. Bene facis, nam fuit *aggreatum accordatum & condeſcenſum*; Ergo ego veniam in perſona mea hodie cum moneta ſi poſſum, ſi non poſſum, mittam unum ex Clericis meis pro ea.

Tor. Verum ego tuorum ſervorum novi neminem.

Igno. Neque illi te; ſed eſt totum unum pro eo. Ille apportabit tibi ſexcentas coronas & inſtrumenta, & ditam illi quod habes curvum collum etiam: Quid times?

Tor. Antonium atque vafertimum *Triconem* timeo, qui mihi *Roſabellam* propter ubique inſidiantur, adeo ut vix tum caveam, cum caveo maxime; optimum itaque eſt ut de ſigno inter nos conveniat occulto; inſuper cautelam cautelæ addere cautius eſt.

Igno Quanquam non opus eſt, tamen ſi Clericus meus *Dulman* venit, dabit tibi hoc privatum ſignum, capiet te per naſum ſic.

Tor. Placide, eſto igitur, atque cave nemini alii niſi illi dixeris.

Igno Putas quod ſum Idiota?

Tor. Illam igitur duces hodie, nam cognata eſt, & illa, per deos, pudiciſſima.

Igno. Ouy, ouy dea: Cras retornabo cum illa ad *Londinum*, ſed jam quæſo clama eam huc paulùlũ ejus habere facias viſum, nam ego amo illam, hoc eſt longum & breve. Tu ergo præcipe quod reddat ſcilicet amorem *d'avoirdu-pois*; intelligis?

Tor. Illam acutum huc adduxero.

Exit Torcol.

Igno. Nunquam fui inamoratus ante in vita mea, ſed jam ſum inamoratus beſtialiter. Sed præſenter adducet *Corpus cum cauda*; *cum cauſa, inquam.* O ſi haberem unum *habeas corpus jam*, Ha, he, cum cogito vado in Cymbalis, hei, hoy.

ACTVS I. SCENA V.

Argumentum. *Introducitur* Roſabella *flens, cogente patruo ut amet* Ignoramum, *qui illam & verbis & verſibus, quantum poteſt, aggreditur, memoraſque quam illi Iunctiuram dabit. Creditur* Roſabella *cuſtodiæ cujuſdam Surdæ, quæ cum nihil audiat, omnia ex ſignis intelligit. Abiit* Ignoramus *pro Coronis, Surda cum* Roſabella *manet.*

Torcol.

Torcol. Rosabella. Ignoramus. Surda.

Tor. QUid fles pervicax? num ego te caste & pudice eduxi, ideo ut mihi tibique adeo, tuoque adversere commodo? Aut huic libenter nube, aut *per aquesta Cruz de Dios* te hinc aveham *Fossam* iterum, ubi te aut vendam aut prostituam. Ego tibi bene cupio. Tune vis? Responde, quid ais?

Ros. Patrue, tu sapis; tibi quod videbitur, æquum est id me facere.

Tor. Recte jam, atque ut decet.

Ros. Dissimulandum amorem video, ne ruam in pejus: Non unquam ego te, *Antoni.*

Tor. Hanc ego illi custodem apposui *Nanam*, quæ tres menses licet integros surda sit jam, fidelis tamen, atque ex signis intelligit satis.

(*He makes signs to her*)

Sur. Recte, intelligo; ut illam arcte custodiam, neve quopiam longius abeat a foribus.

Tor. Intelligit.

Sur. Neve juvenem eam patiar alloqui.

Tor. Bene.

Sur. Quamprimum ille hanc allocutus sit, inrocat illico.

Tor. Eia, quàm cito. Sin secus, interminare mihi te me verberaturum usque ad necem.

Sur. Curabitur quod jubes.

Tor. Signior, mea cognata hæc summopere te super omnes mortales amat. Experire; ego hinc abeo, nam mihi negotium est: memento signi, & pecuniæ.

Igno-

Ign. Nulla erit defalta. Tor. Sed tu nè admittas.

Sur. Fiet, inquam.

Igno. Ha, he! *Rosabella* mea, hem, hem, hem. *Madame, & vos mei Magistri jurati, hæc est Actio super casum.* Phi, phi; lingua vadit ad verba accusonata: Puro me placitare illam jam.

Sur. Quantum video, hic homo stultus est.

Igno. Madame, pardona mihi, nunquam amavi antehac. Sed veniam ad punctam, & *jungemus issue.* Visne facere maritagium mecum?

Ros. Haud equidem tali me dignor honore.

Igno. Profectò, *Rosabella,* amo te plusquam *rosa Solis.* Dico tibi. Amor tuus fecit me legalem Poetam. Vis versus meos?

Ros. Si placet, *Signior.*

Igno. Hem, hem. Versus legales de *Rosabella.* Hem, hem.

Si possem vellem, pour te, Rosa, ponere pellem;
Quicquid tu vis, crava, & habebis singula brava;
Et dabo Fes simple, si monstras Loves pretie dimples.
Gownos, Silkcotes, Kirtellos & Peticotos,
Farthingalos, Biggos, Stomacheros, & Periwigos.
Pantaflos, Cuffos, Garteros, Spanica ruffos,
Buikos & soccos, Tiffanas, & Cambrica Smockos,
Pimpillos, Pursos: Ad ludos ibis & ursos
Anglice Beargarden.

Annon hæc sunt bona in lege?

Ros. Euge, optima.

Igno. Ergo ad ludos ibis & ursos. Facies quicquid vis, puella, si aliis sit *clausa Curia,* Tene, *est bilia vera.*

Ros.

Ros. Portabo in sinu meo.

Igno. Amas me?

Ros. Amaret quis non?

Igno. Ais? dabo tibi *bonam junctluram*; faciam ames me plus & plus. Audi *junctluram tuam*. *Ego Ambidexter* Ignoramus *in feoffo te uxorem meam* Rosabellam *in Taile special de situ Manerii de Tongwell, cum capitali messuagio*; *Et do tibi omnia & singula Messuagia, Tofts, Crofts, Cottagia & Columbaria, Molendina, Fullonica, Aquatica, Ventritica, Gardinos, Tenimenta, Boschos, Subboschos, Iampnos, Brueras, Moros, Moriscos salsos, Morischas freschos, Funcaria, Turbaria, Aineta, Moscheta, Communiam pasture, liberam Warrenam, Piscariam, Faldam, & Decimas garbarum, bladorum, granorum, agnellorum, fœni, lini, canabis, & Tellonium, Stallagium, Pontagium, Picagium, Escheta Catallæ felonum, Aviata extra HARAS, Wrecca maris.*

Ros. O nimium est.

Igno. Mane, dum capio anhelitum, & dabo tibi decies tantum.

Ros. Quanquam intus fleam risum expressit mihi.

Sur. Satin sanus hic homo? Videtur femina & pica & psittaco loquacior.

Igno. Redde mihi amorem jam: quid pro quo.

Ros. Æquum postulas.

Igno. Ergo da mihi oculum, da quæso.

Ros Durum Cor, durum. O pulchrum *Amasium!* ô patrui avaritiam!

Igno. Lego pulchras lineas in facie tua——

He offers to kiss her.

Sur. Abi, abi.

Igno.

Igno. Habeo *quare impedit* pro te. Volo tibi *fegillare & deliberare* unum oſculum.

Sur. Skats ſcat, ah.

Igno. Vale, *Roſabella* mea, jam uſque ad mox, Hoc oſculum mihi facit bonum apud cor. Poſſum volare ſuper tria clocheria nunc. Sed ego ero ſatis callidus pro *Torcol.* Nam cum venio in *Angliam*, maritabo divitem uxorem; & tum tenebo hanc *in Commendo* tantum pro Tranſi tempus. Ibo nunc pro coronis.

Sur. Illum amas uti video.

Roſ. Mortem magis.

Sur. Bene facis. (*Exit Ignor.*)

Ille tibi dabit ——

Roſ. Malum.

Sur. Ergo non amas illum juvenem.

Roſ. Non vitam æque.

Sur. Odiſſe te innuis; optime. Equidem immerito te ſuſpicatur herus meus.

Roſ. Quam crucior *Antonium* me non amare nunc vel fingere? fingendum eſt tamen, ut ſuſpitione libera ad illum aufugiam facilius, ſi a *Ignoramum* ducat. Verum audivi *Antonium* hodie hinc *Londinum* abiturum. O perfidum, ſi id nunc faciat! fidem dedit mihi: quod ſi jam me deſerit, perii.

Sur. Nam ſi illi nubes, affluet divitiis.

ACTUS I. SCENA VI.

Argumentum. Trico *verſutus* Antonii *ſervus dicet illum quo pacto poſſit, & ſurdam fallere, & eum* Roſabella *colloqui, nimirum ut verba quæ velint dicant, modo geſtus iratos edant, quos Surda cum*

per-

perspiciat de amore non suspicitur. Ipse interim Trico se Surdam amare fingit, ostensoque annulo, eo signo quasi in matrimonium postulat facile credulam.

Antonius. Trico. Rosabella. Surda.

Tri. POtin'? aliam rem cures, here: Ipse hanc salvam præstabo tibi.

Ant. In te spes est, *Trico*.

Tri. Dolum ipsum hodie superabo dolis. At quamnam video? Absterge oculos, here.

Ant. Meamne *Rosabellam*? quantus es? Dii, quam opportune! ni vetula canit illa prohibeat me eam alloqui.

Tri. Ne time; edentula est, non mordet.

Ant. At latrans dominum excitaverit.

Tri. Offam dabo: simulabo me illam amare; nam semper est catulliens. Interea vos serite sermones. Sed audi'n? Gestus irati edite, ut vos inimicos credens *Surda* libere loqui sinat.

Ant. Bene mones.

Tri. Salvete.

Sur. Ne me attingas, cheu; atque abstine manum.

Tri. Quam ferocula?

Sur. Lædis manum; ahime in malam crucem.

Tri. Minatur, successit bene.

Sur. Me amat, annulum ostendit mihi: non nubam, non, non, ---- *brachia complicat.*

Tri. Ahime.

Sur. Suspirat: Bella videor, ideo amor. Non sum tam anus.

Tri.

Tri. Ahime.

Sur. Ut ſpiſſo anhelitum ducit! miſer me demoritur.

Tri. O lactea labella, naſum purpureum, gemmeam cutem, oculos ovillos, cruſculum formicæ, vituli pedes, manus talpæ, pectus Cicadæ, mamma mammarum, equula adhinniens ſcrophula grunniens! Ahime.

Sur. Formam laudat, ſcio. Pulchra ſum ſatis, Diis gratia.

Tri. O pumila, numila, ſurdula, craſſula, dolioriola, anicula, biboſula, barbatula, ſimiola! Ahime.

Sur. Forma confectus ſtupet. Laudes utinam poſſem audire meas! *Nanam* etiam me dicant poſthac.

Tri. Ahime.

Sur. Miſellus lachrymat; ſum miſericors. Ahime, intermortuus eſt. Reviviſce: amo te, amo.

Ant. Simula te ſuccenſere mihi.

Sur. Amo; reviviſce. Ah animule, ah miſelle homule. Non patiar quenquam mei amore mori: prohibet charitas.

Tri. Dixin'? mea eſt hæc jam. Vix riſum contineo. Ha, ha, he! Ahime.

Sur. Ne time; amo te. Hei mihi, abeundum eſt. Adeſt ille malum, à quo herus cavere juſſerat. Bene eſt; odiſſe te illum indicas, atque objurgare velle: maledic illi, age.

Roſ. At te ſerio inſimulo, *Antoni:* Jam me non dubitas perdere? jamne hinc *Londinum* abiturus? jam me deſeris in malis? jam tu retrahis te? ac dicta factaque omnia ventos irrita ferre, & nebulas aereas

aereas sinas? sic tu oblitus; at dii meminerint, meminerit fides. Eheu, quid faciant diu homines? ô feros nimis corde viros! ô vos viri! oh.

Sur. Pectus pulsas, bene facis: ah impudens.

Tri. Ahime.

Sur Ahime. Perii amore summersa: quasi vespa cecidi in mellis amphoram.

Ant. Fidem tibi dedi, *Rosabella*, quam, & hanc dextram tuam feriens, firmo insuper tibi.

Sur. Percussit hanc inhumane feminam? Vir si essem; quin involemus ei in oculos. At quod amant nihil periculi est. Nos verò amiculi: Ahime.

Tri. Suspirat quasi sus, quæ primam fœturam perdidit. Ahime.

Sur. Ahime.

Ant. Da veniam, vita mea. Jussit abire me pater; nil preces, nil lachrimæ valuere. Testor fidem, invitus abeo.

Ros. Invitus? Amor cogi non potest, elabi potest: Non amas.

Ant. Ni te perdite amem ——

Ros. Tace; credo tibi.

Sur. Ahime. Amor quasi olla fervens bullit & bilbit in pectore.

Tri. Annuit.

Sur. Nutat & nictat scitule: annuam illi etiam.

Ros. Quid me non extrahis itaque ex his impuris ædibus? *Phy.*

Sur. Conspue eum.

Ros. Iniquo subjicior patruo, qui eum re simul probitatem amisit protinus. O belluam! Nam quid cum voces hominem, qui nihil facit humanitus?

tus? O manes patrii, cui me credidistis? At tu quanquam abieris, premam vestigia tamen. Pudice vivere si non licet, licuerit pudice mori.

Ant. O indolem! ô mores! cor dolore finditur.

Sur. Pupugit eum: pectus plangit, crines lacerat. Ah impudicè homo.

Tri. Ahime.

Sur. Ne suspira, ô lepidum amatorculum. *Italo* more amans jaculatur corculum & ocellos. Scitum est quidem: parem referam gratiam.

Ros. Si patrui avaritiæ sexcentis quos pactus es aureis satisfeciſſes, misera haud essem nunc.

Ant. Deum atque hominem! potui invenire nullibi: Amici non credunt: Pater ad rem avidior; quid facerem?

Ros. Nescio; nisi *Ignoramo* jam despondisse me patruum per syngrapham: aureos dixit hodie afferre aut se aut servum suum, cum secreto inter eos quod convenerat signo.

Tri. Quid audio? Scin', quid signi est?

Ros. Id me celant. Sed lepida ecce ejus carmina!

Tri. Forsan hinc aliquid venabor.

Sur. Literas ejus rejecit bene est. Ardent oculi pedem terræ incussit; furit. Video te amicule.

Ant. Quis potest pati hoc? quis potest videre?

Tri. Habeto bonum animum modo. Efficiam ne tute hodie hinc abieris, neque amiseris illam.

Ant. O si!

Tri. Crede huic capitulo, mira faciet hodie.

Sur. Ne feri frontem: amo te, ita me dii ament: amo te: Metui ne animo deficeret iterum.

Tri. Anaticula, tenellula risum non teneo, ha, ha, he.

Sur.

Sur. Ha, hc! & ego arrisero.

Tri. Adhinnit. Heus vos! Nunc datur occasio, aufugite. Hæc mea est.

Ant. Recte mones: eamus.

Ros. Atqui illa exclamaverit.

Tri. Fatui, tentate modo.

Sur. Jamne das mihi annulum? gratias. Tua nunc sum: accipe à me hoc sudarium itidem.

Tri. Quid, malum, non itis? nubes statim.

Sur. Da dextram: vortat bene.

Tri. Ut tu pereas.

Surd. Signemus osculo.

Tri. Mellitum osculum! salivam mihi movet.

Sur. Eh, eh, mala tussicula, eh, eh.

Tri. O cariem! stupidi quin fugitis? quin fugitis? Occasio perit.

Ant. Eamus, amabo: ô gaudium incomparabile!

Tri. O Testudines! in malam crucem.

ACTUS I. SCENA VII.

Argumentum. *Interveniens* Torcol *perturbat omnia*, Surda *vapulat*. *Aufertur* Rosabella.

Torcol. Antonius. Trico. Rosabella. Surda. Lorarii.

Tor. ACcurrite vos: redi fugitiva, fugitiva redi. Opem ferte.

Ros. Occidi.

Sur. Nam quid me verberas?

Tor. Aspellite *Antonium*. O præclara custos! Quis custodiet custodes? Ovem lupæ. Ah Venefica,

Sur.

Sur. Ne me cæde, tua non sum, nubo hodie.

Tor. Nubis? nubes bacillo interim.

Sur. Quid malum? nubo inquam, te invito nubam, nubam mecastor sper verba de præsenti nupta sum, vide annulum.

Tor. Annulum! ô *Triconis* tricas! ego te——

Sur. St, opitulare, mi vir. Ille te——

Tor. Introite pessimæ. Tu illas ambas constringe vinculis, atque asserva dum redeo.

Ros. Vel occidito.

Sur. St, si, siccine uxorem deseris? Ahime?

Ant. Qua tu confidentia?

Tor. Incingite me satellites. { *Exeunt Ros. & Sur. & Lorarius unus.*

Ant. Ausus in conspectu meo hanc?

Tor. Signior, abi quæso: res tuas age, ego meas. Nihil ego tecum.

Tri. Furcifer.

Tor. O tu duces Nanulam meam. Cavebo deinc de tricis tuis, *Trico*

Tri. Fallam te tamen hodie.

Tor. Qui minatur hosti, dat quo suo sibi telo jugulet.

Tri. Accede huc.

Tor. Sta longius, atque istinc loquere si quid vis.

Tri. Tibi in aurem dico, Leno facerimus es.

Tor. Peregrinæ blandæ dissimulandæ sunt injuriæ Signior, nolo simultates tuas. Sunt aliæ elegantes virgines mihi, quamlibet ex istarum eligas uxorem tibi.

Ant. Benigne.

Tor. *Signior, à la buena ventura.*

Ant. Mitte *Portugallicas* blanditias.

Tor. *Servidor, signior, queda con Dios.*

Exeunt Torcol & Loravii.

Ant. In malam crucem.

Tri. Illam ego caute servasse hodie.

Ant. O *Trico*!

Tri. Habe tu bonum animum modo.

Ant. Abeo, Pater expectat intus.

Tri. Quin abi tu. ego hic ero in insidiis prope. Nam cauto opus est, ne me *Theodorus* herus tecum fabulantem aspiciat: suspectus ei jam videor. En exit! fugio.

ACTUS I. SCENA VIII.

Argumentum. *Miserum Antonium Theodorus pater ad navem vocat, Triconem vero ad villam mittit.*

Theodorus. Antonius. Trico. Bannicar. Nauta.

Theo. HEus, *Trico! Trico!* Quo te nunc agis? Video te, video; ne te occultes. Numnam is est, an signum pictum in pariete? Non movet? accedam propius. Ah verbero, os hominis, vide.

Tri. Hercle, here, à me exieram pene; ita Deum ardentissime orabam, ut maritimum iter tuo filio prosperaret *Antonio*.

Theo. Pulchre pius. *He brushes him.*

Tri. Non solco, vera dico.

Theo.

Theo. O, pulverem excutis mihi, sed excute nullum: floccos eximis nimium diligens; Scelus, ——Tu mihi corrumpis filium.

Tri. Egon, here?

The. Quid fabricas? si sensero.

Tri. Sane tu me adeo probum impelleres, ut,——

Theo. Quid ut?

Tri. Basta.

Theo. Cedo, inquam.

Tri. Ut malus te male falleremi dico ingenue.

The. Sentio. Abi tu itaque ad villam, ibi facies opus Sed audin'? cave ante vesperam redeas.

Tri. Numquid aliud?

Theo. Vespere redito cum villaco una; putare secum volo rationes.

Tri. Narravero quidem, numquid aliud?

The. Eamus jam ad portum, *Antoni.* Heus? *Banacar!* expedi sarcinulas.

Ban. Adsum.

The. Has *Dorotheæ*, illas *Antonino*, has uxori ejus *Catharinæ* literas: illos atque amicos salute impertias.

Ant. Fiet. Vale, pater.

Tri. Alacriter dixit: Bene est.

The. At ego te videro, fili, navem conscendere. Eccum Nautam!

Naut. Hercle, ædipol, medius fidius, navem moramini nimis diu.

The. Imus jam.

Ant. Ad mortem ego, nisi *Trico*——

Tri. Sit, Ne finge.

Actus Secundus. Scena Prima.

Argumentum. *Theodorus securus filii, cum Banacar servo, quem ex Mahumetano Christianum fecerat, domum revertitur.*

Theodorus. Banacar.

Theo. FIlius (quod bene vertat) ad portum abiit alacris;
In navem impositum vidi, & procedere eam
Longiusculè. Res in urbe meas post illa plusculas.
Confeci ex sententia. Nunc liquido adeo animo
Domum redeo. *Banacar*, nosti uti te ego hic acceperim,
Vagum, inopem, rerum exortem omnium, & quod maximum, fecerim
Ex impio *Mahumetano Christianus* ut fores.
Ban. Here, non vitam modo debere tibi me, sed animam quoque fateor.
Proin perstabo sedulo tuum imperium exequi.
Theo. I nunc intro igitur, tibi mandata ut geras. *Exit Ban.*
Operas qui volet utibiles, usque exerceat opere.
Corpus item & animum corrumpit otium. *Exit.*

ACTUS II. SCENA II.

Argumentum. *Trico in scapha navem secutus Antoniū reduxit. De potienda Rosabella consiliū habent:*

habent: se effecturum promittit. Trico Cupis auxilio, libellionis circumforanei Decem interim aureos, quos Antonio pro itinere dedit pater, Trico accipit, properatque ad vestiarium.

Trico. Antonius.

Tri. MAne, dum circumspecto. Nemo est. Egredere, inquam: nemo homo est.

Ant. Phrygia agmina circumspexi.

Tri. Quid ais, here? non *Trico* magnus sum ego?

Ant, Trico mirificissimus.

Tri Patrem ire ad portum procul ut videbam limis,
Sectari ego vos clanculũ, quasi sine cauda canis
Ut abierat ille, in scapham me protuo proximã.
Remis velisque properans. Accessi navem. Matrem huc cum familia fingo simul recens advenisse, ideoque patrem revocare te, ne frustra abeas: Ita in scapha nos revecti denuo huc: Navis *Londinum* versus volat. At quid nunc vicinis pater? *Londinum* jam filius *Antonius* navigat, *Dii* vertant bene: servus meus *Trico*, optimus *Trico*, opus facit ad villam. Hic villa erit hodie, *Theodore*.

Ant. Optime usque adhuc processit ratio At quomodo nunc? qua causa redii? potiar *Rosabella*?

Tri Id etiam, ut spero, efficiet *Trico*.

Ant. Vtinam!

Tri. Vidistin' modo me alloqui?

Ant. Nempe *Libellionem* istũ circumforaneũ, qui urbem circitans, libellos clamans venditat.

Tri. Ipſiſſimum: nomen ei *Cupes*. At, quod haud putarem, nebulo magnus eſt.

Ant. At *Torcol* nebulo magnus eſt.

Tri Nebuloni opponitur ſeſquinebulo, quales ego & *Cupes* ſumus Paululum pecuniæ illi præ manu dederis, mira facies.

Ant. Eccos decem aureos, quos pro itinere parcus dedit pater! haud amplius habeo.

Tri. Sat eſt. Cedo mihi. His ego *Cupem* ſubornavero; & rem tibi narrabo poſtea. Nunc mihi adeundum eſt quoque ad Veſtiarium, uti pro ludo locet ornamenta, fallaciam hanc quo ornemus ſplendide. Hic tu ad amicum in angiportum proximum: ibi abdas te, ne videar pater. Tempore accedam ego. Me ride, niſi efficiam.

Ant. Ain? ſi iſtoc lepide effeceris ——

Tri. I modo.

Ant. Ne vivam niſi tibi ——

Tri. Etiamne abis?

Ant. Eo, mi Trico. *Exit. Ant.*

Tri. *Cupes* ſe mihi operam daturum promiſit hodie: omnem rem ei narravi modo. Venit ecce cum librorum ſportula.

ACTUS II. SCENA III.

Argumentum. *Tecnas ſuas meditantur ut Torcol ſimul & Cauſidici ementiatur ſervum, & Cornu meminerit, ſi venerit Ignoramus acceptis octo aureis quibus & uxorem morioſam ſatis exoret, ſe hanc rem religioſe curaturum polliceatur. It Trico ut Cupis etiam & uxori ejus Pollæ ornamenta ferat.*

Cupes.

Cupes. Trico.

Cup. Libelli belli, lepidi, novi libelli, bel-li libelli?

Tri. Heus, libelli belli.

Cup. O *Trico*, mox tibi operam do. Ita vivam ut pessimi sunt libelli.

Tri. Quid ais?

Cup. Haud ullum queo vendere, mane paulu-lum obsecro.

Tri. Ocyus.

Cup. Libelli belli: Anguilla Æquivocationis, sive de arte strenue mentiendi cum Privilegio. Per reverendum in diabolo patrem *Andræam Belzebub, Iohannem Cydonium.* Quis emit? quis? hem vide. Quis emit *Belzebub?*

Tri. Nemo hercle, nemo.

Cup. Vili vendam; *à trois sols, à deux sols, à un sol, à un liard, à un gran diable.*

Tri. Haben'tu fustem Dæmonum?

Cup. Fustis Dæmonum? Fustis? istiusmodi liber est, sed prohibitus. Quid eo faceres?

Tri. Eo fuste dæmonum *Andræam Belzebub*, dæmoniorum dæmona, cæderem.

Cup. Tut, non læderes.

Tri. Quid ni?

Cup. Os ferreum habet. Libelli belli, belli, *De modo tenendi Anguillã Æquivocationis per caudã.*

Tri. Recte, per collum potius. Mox emam.

Cup. Libelli belli. *Pellitier, pellio, pellio, versi-pellis pellio, De modo vertendi pellem, per ipsum* Pellionem.

Tri. Ne tu nomines, obsecro, *Pellionem*, ne sicut *Plauti* olim nostram vitiet fabulam: pessimus author *Pellio*; cor odio sauciat.

Cup. Nullus sum.

Tri. Pellem ejus utinam haberem insertam stramento.

Cup. St Tace. Stramenta Sanctos faciunt. Vin' Apologiam pro *Garnetto*? En lepidum stramen!

Tri. *Cupes*, posse & nos sanctos esse spes est.

Cup. Quænam, *Trico*!

Tri. Quod sumus scelestissimi.

Cup. Libelli belli. Sti. *Garneti*, Sti. *Iacobi Clementis*, Sti. *Raviliaci canonizatis ex Bibliotheca Vaticana*. *Schioppiu* vespilio, *Schioppius*.

Tri. Hercules, tuam fidem?

Cup. Parasitus *Schioppius*, De arte parasitandi; liber manuscriptus.

Tri Videam. Phi, ut scripta olent hominis commictilis; scribit lotio.

Cup. Quis emit? quis? perii.

Tri. O jam satis est, legisti omnia venena.

Cup. In malam crucem omnes libros perditissimos. Quid feci ego? quidve sum locutus? Cur me tot malis perderent libellis?

Tri. Caveas del inc abistiusmodi. O putidos scriptores, incendiarios, mundi turbonidas, plebipistillos, Nobilis-perdonidas, Regicidas, Papæ-palponidas.

Cup. Immo apage omnes; sunt annales Volusi: *mais quoy vanno via manniconia*. Habeo tamen aliquos quantivis pretii. *Prologus Caballinus, sive Metamorphosis Messe Davy de Dromedariis*: Item ejusdem *Milleloquiũ ad cœnam*: *Hastiludiũ Meße*

Da-

Davy cum Archy Archivis : Ejusdem Peregrinationes Syn. Coriaticæ.

Tri. Et liber & ille, ibit ob excusso missus ad astra sago.

Cup. Meos etiam eccillos libros? *Cupes De Arte bibendi*, auctus, recognitus, & ab infinitis mendis repurgatus, cum adjectione & commentatio. *Cupes De Cupedia.*

Tri. Tunc pauper amas cupedias?

Cup. Odi istos parasitos bubulos : mihi cum est pecunia, nihil nisi electitia & scitamenta edo.

Tri. Cupes, Cupes, ne cupias mullum, cum sit tibi gobio tantum in loculis.

Cup. Discupiam tamen.

Tri. Quid ita? Non es Cupedinarius?

Cup. Olim fui : sum enim mille-artifex. *Parisiis* eram adolescens histrio

Tri Beatus : nam plures personæ tibi sunt agendæ hodie.

Cup. Venetiis serviebam pistori dulciario. Hic placentas, scriblitas, crustula, & omnia scitula faciebamus pemmata.

Tri. Probus tum subingio.

Cup. Tolosæ, quod volebam maxime, servus œnopolæ fio : pitillabam modice, tantem tres congios indies. Ita herus decoxit. Post ego ausugi in *Hollandiã*: illic circumgestabam pulchre tunicatam simiam. *Romæ* dux eram cæco.

Tri. Ergo ille præstitit tibi cæcam obedientiam.

Cup. Romæ? quidni? Illic qui maximo obedirns; cæcus maxime.

Tri, Quid in *Anglia*?

Cup. O *la bonne biere d' Angleterre.* Ibi ruri primulum caſtrabam ſues; Poſt *Londini* in *Cauſidicorum* hoſpitiis ſubpromus eram.

Tri. Nunquamne in *Hiſpania*?

Cup Minime vero.

Tri. Quid ita? (*Trico.*

Cup. Tres uvas paſſas cœnare nequeo,

Tri. Bene eſt. At meminiſti quid tibi dudum dixerim?

Cup. Probe; me facturum ſpondeo; Mutatis nempe ornamentis ut *Torcol* quendam ſimulem.

Tri. At torto collo.

Cup. Mimum vide.

Tri Placet.

Cup. Dein ut *Cauſidici* ementiar ſervum.

Tri. Quin ſi ipſus advenerit *Ignoramus*, memento Cornu.

Cup. Memini: ha, he! Illorum me nemo novit.

Tri. Atqui ornatus eris ignorabilis magis. Verum uxorem inſtruas etiam, *Roſabellam* qui agat ſuppoſititiam. Scio verſuta eſt.

Cup. Vel maxime. Allicere autem ut poſſim vereor, moroſa adeo, jurgar ſemper, etiam, *Trico*, me verberat.

Tri. Num Furia?

Cup. Immo *Trico.* Una omnes Furiæ.

Tri. Tales ſi mihi tres uxores forent, duas *Cacodæmoni* darem ea lege.———

Cup. Quanam, *Trico*?

Tri. Ut abriperet tertiam.

Cup. Habeat.

Tri. Quin ego & tibi & illi dedero quod alleſ-ſerit ambos. Oſto ecce aureos.

Cup.

Cup. Da mihi, & ducam *Danaen.*

Tri. Oro te, *Cupes*, per lactes tuas———

Cup. Religiose orasti.

Tri. Hoc ut cures.

Cup. Curabitur.

Tri. Eo nunc quo tibi & uxori ornamenta feram. Hic vide tu sis usque in insidiis: ex re nata, si sit opus, machinari subito.

Cup. Fiet: at hic apud me cœnabimus una; sumam hodie hoc.

Tri. Benigne ais, bene tibi sit.

Cup. Vale. Evocabo jam uxorem, ut expugnē auro, nam absque hoc foret, nihil agerem. Jurgabit scio ut solet: ita semper murmurat, quasi murem mandens felis. *Polla! Polla* uxor! Heus *Polla, Polla!*

ACTUS II. SCENA IIII.

Argumentum. *Vociferatur primo Polla; dato auro adblanditur, & modo Cupes scorta in ædes non adducat interim, promittit se alio ornatu aliam feminam simulare velle, ut alicui etiam cui nomen Pecus est, traditur.*

Polla. Cupes.

Pol. POlla, *Polla*? Quid vociferare adeo? numnam ebrius es?

Cup. Essem utinam, mea *Polla*: vini guttulam non bibi hodie.

Pol. Quid hic, *Gurges*, otiosus restitas? ecquid librorum vendidisti hodie? ecquid luce, li patet, Ganeo!

Cum

Cup. Nihil prorsus.

Pol. Nihil prorsus? Ego te——

Cup. In malam crucem scriptores istiusmodi, ita libri sunt nebulissimi. *Pol.* Imò tu nequissimus, qui nunc libros, nunc vestes meas oppignoras Oenopolis.

Cup. Equidem sic soleo: quin mea *Phillu*, ea propter pœnas dedi tibi.

Pol. Et dabis, etiam dabis. Domi ego esuriens pensum facio, cum tu ridibundus in vinariis madefactis pantices. Vini bibule. Quod si posthac in œnopolium pedem:——

Cup. Non pedem in œnopolium?

Pol. Dixi.

Cup. Sine mora age, occidito. Quin porrige frontem, mea *Tulliola*. Quid vini bibis, mecum corculum? Dic mihi, anaticula.

Pol. Aufer blanditias. Nisi mihi redimantur vestes meæ.——

Cup. Mi ocelle auree, redimentur. En, vide.

Pol. Unde id auri nactus es, mi vir?

Cup. Jam mi vir. Aurum, quid potes! vin' tibi dimidium?

Pol. Cupio, anime mi.

Cup. Anime mi. O dissimulatricem! Uxor, dabitur tibi, si paululum quid feceris.

Pol. Quid est?

Cup. Nihil, nisi parumper te des utendam amico foras.

Pol. O flagitium hominis! etiam te sciente uxorem dare alurariam.

Cup. Non recte intelligis.

Pol. quid si nunc faciam ex *Cupe* sis *Cornelius*?

Cup.

Cup. Fecero ego ex *Polla* sis tu *Cornelia*.

Pol. Respondes quid ais? Verum esse malis *Publius Cornelius*, an *Cornelius Tacitus*?

Cup. O, *Cornelius Tacitus*. Sed rogaverit nemo te tam deformē stuprum; ne dubites. Ha ha!

Pol. Deformem? irrides, aquariole?

Cup. Pulchra uxor, perverse rem intelligis.

Pol. Quid est igitur?

Cup. Potin' ornatu alio aliam simulare feminam?

Pol. Possum.

Cup. Atque ut tradere alicui qui *pecus* est vel maxime, pudorem haud extorserit, ne metuas.

Pol Quemquamne ego hominem ut metuam, quæ tot viros totics verberaverim?

Cup. Me, scio, sæpius.

Pol. Mihi des aurum; effectum reddam optime, mi *Cupes*.

Cup. En duos aureos: postquam effeceris, alteros tantos dedero.

Pol. Convenit. Absente me, modo ne scortum, quod soles, in ædes obducas interim.

Cup. Ah suspicax, totas noctes tecum dormio.

Pol. Dormis equidem: mallem vigiles Sin ego tua quæ accubas scorta deprendero aliquando, per mare, cœlum, terras, inferos———

Cup. Ne dejera.

Pol. Capillis illas in viis protrahens ita laborabo, ne tollant pedes postea.

Cup. Nunquam invenies.

Pol. Ea lege opera tibi dabitur.

Cup. Eamus intro, mea *Phillis*, ubi te monebo aliqua.

ACTUS

ACTUS II. SCENA V.

Argumentum. *Antonius & Trico à vestiario ornamenta sumunt mutua, & pro pignore annulum illi subæratum cum gemma fictitia obtrudunt. Sese ornatum it Cupes.*

Antonius. Trico. Pyropus. Cupes.

Ant. TEchna quam dixti placet.

Tri. Statim aderit *Pyropus* vestiarius.

Ant. At quid pro ornamentis pignoris illi dabitur?

Tri Bene mones.

Ant. Pecuniam meam omnem tibi dedi.

Tri Num quid tibi gemmæ, aut annuli?

Ant. Nihil.

Tri. Quin habet *Trico* annulum, here.

Ant. Subæratum fortassis.

Tri. Sed optime deauratum tamen, cui lepidus insertus est *Carbunculus*.

Ant. Adulterinus?

Tri. Scilicet vitrum fuco tinctum; at tam affabre, ut cuivis imponat facile.

Ant. Cedo, *Trico*.

Tri. Hunc indas digito; maximi præ te feras facere: forsitan accipiet: sit, tace, ipsus adest. Salve, *Pyrope*.

Pyr. Tu quoque. Hem puer, ostende ornamenta à *Monsieur*.

Ant. Cito, nam mihi negotium est

Pyr. Heus, ocyus, ocyus, Da mihi, iners. Ecce,

nemo

nemo est in tota *Burdigala*, qui tibi vel plura vel meliora præbeat. En, vide.

Tri. Hoc te ornatu, here, orna itinerario.

Pyr. En artificium!

Tri. *Cupi* dabuntur hæc, *Pollæ* illa; quin & ista volumus.

Pyr. Attuli quæ te velle dixti omnia.

Ant. Age, age ocyus, mercedem indica.

Tri. Nempe ut hæc loces in hodiernum diē.

Pyr. Vin' dicam semel *sane*?

Ant. Quid, malum, morate?

Pyr. Semel ut dicam, vin' dicam semel?

Ant. Enecas.

Pyr. Revera, profecto, duos aureos uno verbo dederis.

Ant. Duos?

Pyr. Nummus abesse non potest *sane*.

Tri. Probe dicit, here.

Pyr. Imo *sane*.

Tri. Jube dare *sane*.

Ant Dabo.

Pyr. Octoginta aureis tanti æstimo hæc.

Tri. Bene dicit *sane*.

Pyr. Pignus mihi tantidem oportet dari.

Tri. Nihil opus est *sane*; quippe qui sit ex primoribus urbis.

Ant. Quid dubitas?

Pyr. Nihil: Verum artis nostræ leges pignus postulant quidem.

Ant. Annulum habeo nimii pretii.

Tri. Illumne dicis carbunculum?

Ant. Ipsum.

Tri. Pluris nimium est trecentis aureis.

Pyr.

Pyr. Istud in pignus dato.

Ant. Tanti pretii salvum quis mihi præstiterit postea?

Pyr. Habeo hic officinam *sane*.

Tri. Habet *sane*.

Ant. Tu mihi non credis nobili; quid ego tibi?

Pyr. Quid dicam, nescio: redde mea mihi.

Tri. Here, hunc ei crede; vir probus est *sane*, jamdiu est cum noverim.

Pyr. Tu me nosti *sane*?

Tri. Novi *sane*.

Ant. Tua fide dedero.

Pyr. Vt scintillat *sane*!

Tri. Scintillat *sane*, flammasque imitante *Pyropo* sane.

Pyr. Vale.

Tri. At puer tuus hæc ferat in angiportum proximum.

Pyr. Quonam?

Tri. Ad anchoram.

Pyr. Fiet *sane*.

Tri. Vale *sane*, mi stupor.

Ant. Succedent spero reliqua. Quid si nunc *Ignoramus* venerit?

Tri. Aliquà hinc absterrebimus. Tu modo vide perpetim prope excubes.

Ant. Evigilabo, *Trico*.

Tri. Ego item & *Cupes* hic usque insidiabimur.

Ant. At quid si in patrem incidam?

Tri. Eum etiam quà fallas mox præcipiam. Jam abi & orna te.

Ant. Abeo.

Tri.

Tri. Quin si quid secus acciderit, æquo feras animo: suam namque habet fortuna rationem.

Ant. Ne male omioare? juverit, videbis: sed accipe te ad me quamprimum; nam sine te cæcus sine duce videor.

Tri. Jam ego eto apud te. Heus, *Cupes*! sumite hæc, & ornate vos illico.

Cup. intus. Cura aliud.

Tri. Sed quemnam video? *Musæum*, summum amicum & familiarem meum? Daturum sese operam dixit mihi: Ex illo, ut antehac, electabo aliquid.

ACTUS II. SCENA. VI.

Argumentum. *Musæus de servitute sua & Ignoramo queritur, illumque in ænigmate Triconi proponit, narrat etiam illi Ignoramum prope esse cum sexcentis aureis. Trico Musæum mittit ad hæc Antonio & Cupi renunciet.*

Musæus. Trico.

Mus. CErvices utinam fregissent parentes mihi, potius quam hero huic tam stulto dedissent *Ignoramo*. Ita quicquid vel dico, vel facio, inclamat semper foris, Quare inconcinne geris te? scholasticos vide gestus: nec equitare, nec vel equum fræno induere, nec ruptum sarcire cingulum. Ubi jam sunt syllogismi quos crepas, asine *Academice*?

Tri. O *Musæe*, ut vales?

Mus. Recte *Trico*, nisi male mihi esset a malo hero.

hero. O si pro meritis accipias depexum bene.

Tri. Quid est?

Mus. Suo me obtundit stultiloquio.

Tri. Annon eloquens & accurat us is?

Mus. Sunt alii; nihil minus ille; ita perverse omnia dixerit. *Pilio pedes, caput calceus induis.*

Tri. Ridiculum caput!

Mus. *Trico*, narrabo tibi ænigma; tu conjice.

Tri. Narra.

Mus. *Quid illud est, quod jure vivit & injuria, quod magni-pusillanimum, quod ambidexter & bifrons; quod multa dicit & nihil; quod joca ſerio, ſeria joco; quod Anglice, Saxonice, Gallice, & Latine loquitur, neque tamen Anglice, neque Saxonice, neque Gallice, neque Latine loquitur; quod leges ſcribit ne ſient captiones; quod captiones ſcriptitas ne ſient leges; quod finitum facit infinitum; verum non verum, non verum verum facit.*

Tri. *Quod verum* non *verum facit*, est ille *Belzebub Cydonius.*

Mus. Est, & non est.

Tri. Quod lingua ignota loqui amat, est homo *Pontificius.*

Mus. Simile quid, non illud tamen.

Tri. O lapidem me; jam habeo.

Mus. Quid jam?

Tri. Herus tuus *Ignoramus* est.

Mus. *Oedipus es.*

Tri. Huic monstro quis genitor?

Mus Pater *Francus ſoloicophanes*; Mater *Barbara Latina.*

Tri. Ubi gentium natus?

Mus. In magna *Puritania.*

Tri.

Tri Qua urbe?

Mus Sive *Aurelia*, sive *Argentina*.

Tri. Quo cibo victitat?

Mus. *Communi jure*.

Tri. Non doctus? scit septem liberales artes?

Mus. Septem? literas novit omnes.

Tri Dii boni! omnes?

Mus. Si quidem viginti quatuor sunt omnes.

Tri. Homo perpaucorum hominum.

Mus. Certe pauci sunt istiusmodi: Attamen quilibet ordo stultos & prudentes, bonos & malos habet, neque in bona segete *nulla est spica nequam, neque in mala non aliquod bonum*. Paucorum igitur gratia, & totos ordines, & multorum studia incessere (quod non nemo facit) stultum ego & inhumanum semper esse censui Possem, si opus, infinitos celebrate ordinis hujus viros, ingenio, pietate, doctrina præstantes, adeo vix ut invenias pares, qui jus patrium (quo nihil sanctius, nihil æquius) & explicarunt docte, & sincere dicunt: hos ut æquum est merito suspicimus: nam & à nobis & pro nobis sunt. Scient iis nisi *Ignoramus* hostis nemo est. *Ignoramus* igitur illiusque similes, qui Ecclesiam & Academias pessundatas cupiunt.——

Tri. Valeant?

Mus Imo eant in morboniam.

Tri. Succenscbu t tibi.

Mus Nisi *Ignoramus*, alius nemo. Quid autem ille sentiat, non sentiat, nihili facio.

Tri. Vel talem autem in Scenam prodire nefas.

Mus. Totus mundus exercet histrionem.

Tri.

Tri. Musæe, jam philosophatum satis. Dic jam, herus tuus *Ignoramus* quid agit?

Mus. Ipsus jam ad *Torcol* veniet illico: pecuniam numeravit modo.

Tri. Perii.

Mus. Quin ea propter veni ut certiorem facerem.

Tri. Malum, quid non citius? Abi quantum potes ad *Cupem*: jube memineris cornu.

Mus. Quid est?

Tri. Abi tu; novit is; atque uti continuo renuntiet ad *Antonium*. Stent in insidiis ambo.

Mus. Propero. Næ malum huic dari summopere cupio.

Tri. Nisi ille statim huc, occisa est hæc res. Væ mihi, adest.

ACTUS II. SCENA VII.

Argumentum. *Attulit Ignoramus sexcentas coronas, quas pro Rosabella pepegit. Trico ut moras trahat donec illi ornari poterint, causam agendæ proponit satis ridiculam: quam cum ille diutius tractasset, ut patrono suo parem referret gratiam, narrat illi Trico quid contra illum meditatur Antonius, juravisse nimirum illum se castrare velle rivalem suum Ignoramum, si prehenderit.*

Ignoramus cum nummis. Trico.

Igno. Hic est *legem pone*: hic sunt sexcentæ coronæ, quas cum Torcol indentavi modo pro meo charo sorde *Rosabella*.

Tri.

Tri. Attulit. Disperii.

Igno. Si vivo, *Rosabella*, mea stella, dansabo veteres meas curas tecum.

Tri. Isti bene vigilant!

Igno. Hæc est *Indentura & obligatio de Rodrigo Torcol*; ibo nunc ad eum in *propria persona*.

Tri. Hui, ut morantur. Detinendus ille est mihi nugis interim. Salve, Domine.

Igno. *Sirrah*, quis es tu? hah.

Tri. Rem totam contrivi litibus pauper sum.

Igno *Oh, oh, in forma pauperis*; abi via, abi via.

Tri. Tuum expeto consilium, Domine.

Igno. Consilium? Oh, *legem pone*.

Tri. Danda est offa *Cerbero*: quid agam? nummos hic aliquot subæratos habeo; eos ei obtrudere certum est. Domine, pauper sum.

Igno. Pauper nihil dicit.

Tri. Tamen quia homo in causis optime versatus es, audi quæso causam meam; & hoc quod superest, habe.

Igno. Oh, bene est. *Num junxistis issue?*

Tri. *Issue?* Quid, malum, nunc dicam? imo Domine, *Issue, Issue*.

Igno. *Declara*.

Tri. Pater meus *Grunnio*, filius vertis, *Coglionem* habuit avum.

Igno. *Quondam* avum.

Tri. Recte dicis, *quondam avum*. Sed *quondam* avunculus sororis amitæ meæ *quondam*, qui erat consobrinus aviæ patris mei *quondam*.

Igno Bene dictum *quondam*. *Allons*.

Tri. Legavit mihi nigrum equum; verum erat est illi curta supellex; nam quid dissimulē, caudam

dam non habuit. Sed quid tum? num ille ergo urticam supponeret ei?

Igno. In taile speciale? Per fidem, jure non potuit.

Tri. Fecit tamen. Nam calcitrabat, altum vibrans pedes.

Igno. Cave hoc.

Tri. Et occidit damas & Phasianos.

Igno. O damage faisant: erit hic *demurra.*

Tri. Et sane mentiebatur Calendarium: nam grandinabat memini.

Igno. Bona circumstantia, & pro te facit.

Tri. O tardos; nec dum? Quin non solum ei urticam subdidit, sed os ei totum pipere replevit.

Igno. Replevit in isto casu non valet.

Tri. Sic opinabar: at ille cum candidi equi fecisset copiam.

Igno. O copitias etiam. *Est in tertio Richardi Primi, potest Copitias toppare, loppare, & abscariare.*

Tri. Non sinebat tamen; perdidi illo anno: bene est, tu quid sentis jam? Testudines! peribimus.

Igno. Annon ille *blacke cheval* erat tuus *Chatle personal?*

Tri. Chatle? erat sane ille *Chatle*, sed vereor de pipere.

Igno. Revera ibi est punctum: nam hic est casus tuus, *Si Iohn an Okes infeoffat Iohn à Stiles de Black-Acre, & Iohn à Stiles capit Black-acre & White-acre, en ce cas tout est void; tout, tout.*

Tri. Num dormiunt isti? At ille piper in sufflans saltare fecit etiam, & piper pedere.

Igno. Cum sufflo, salto & petto, est *bona tenura*; ne dubites.

Tri. Sed timeo adhuc de pipere.

Igno. Ne dubites. Habe *Subpena* pro eo tantum, & nisi reddat tibi *Blacke cheval & White cheval, cum costis & pinguibus Damagiis*, dic quod *Ignoramus* non habet Lex.

Tri. Habeo gratias.

Igno. Vale, nam habeo rem facere.

Tri. At Domine, pro benignitate tua tibi etiam dedero Consilium, quod ex re tua erit: Si tu es *Ignoramus*, fugias hinc quantum potes.

Igno. Hah, fugiam? quare?

Tri. Amas *Rosabellam* hic in proximo.

Igno. Quid tum?

Tri. Illam etiam *Antonius* quidam depetit, qui me audiente castrare *Ignorammm* velle se, si deprehenderit, juravit serio.

Igno. Est in joco.

Tri. Joco? Fuge, inquam, & cave tibi, nam multos secuit ille grassator perditissimus.

Igno. Posuisti me in uno corporali timore; & quia sum in loco peregrino, dubito plus: En vide, fabula est in lupus.

Tri. Tandem venit.

ACTVS

ACTUS II. SCENA VIII.

Argumentum. *Intrat Antonius minus plenus, Cupes intro Cornu ipsius quasi Castrator: sese abscondit Ignoramus; quem inventum parum abfuit quin castrarent; atque tum juravisset sese ipsum pro Rosabella non iturum dimiserunt. Iam Antonius ad pictorem abit, ut pictor illi in mala appingat nævulum; quem pater intuens credat illum non Antonium, sed Antonium Londini hinc Burdigalam nuper profectum.*

Antonius. Cupes. Ignoramus. Trico.

Ant. UBi mœchus ille vetulus qui sponsam meam? nisi ego illum quasi hircum castravero———

Tri. Audin?

Igno. Solet facere ut dicit?

Tri. Solet equidem.

Igno. Est non compos mentis: habebo *brevi*.

Ant. Conduxi qui castraret, statim aderit.

Igno. Sum in uno magno timore, Cliens.

Cup. Trin——Tran. } *Cupes intus cornu sonat ut*

Tri. Audio jam. } *Castrator.*

Cup. Trin——Tran.

Igno. Tremblo, Cliens; quid faciam?

Ant. Audio jam.

Cup. Trin——Tran——

Tri. Hic te abstrudas pone me, ne videant; cito, cito; tam tecte quam potes; tecte.

Cup. Quid agimus? parata sunt omnia, vide.

Ant.

Ant. Heus tu, quendam vidistin' hic *Causidicum*?

Igno. Dic me abiisse *Londinum*.

Tri. Londinum is abiit.

Ant. Modo fuisse hic aiebam.

Igno. Tum est domi, dic.

Tri. Tum est domi.

Ant. Verum haud sic effugiet.

Igno. Cliens, i *sidelinge*, ut si possim faciam *escapium*.

Tri. Tecte, tecte.

Cup. Vide ut it, quid id est?

Ant. Hic latitat. Cur ausus hoc, *Causidice*?

Igno. Monstra tuum *Testatum est latitare*.

Ant. At intestatus abieris. Eamus intro huc.

Cup. Accedas ad Curiam.

Igno. Jubeo vos custodire pacem in nomine Regis.

Ant. Frustra baubaris.

Tri. Patronus meus est, obsecro vos.

Ant. Ne quidquam oras.

Igno. Quid oro? non vultis inspicere Almanackum?

Ant. Quid ita?

Igno. Per fidem, invenietis signum in *Scorpione*.

Tri. Hercle rem plenam periculi.

Igno. Quid si mórtias intra annum & diem? cavete quid facitis.

Ant. Nihil agis.

Igno. Non audita querela vultis me judicare?

Cup. Immo judicabere per pares tuos.

Tri. Obtestor vos.

Ah. At redierit huc illico, si salvâ amiserimus:

Igno. *Balliato me*, Cliens, quæso *Balliato.*

Tri. Meo periculo non faciet.

Igno. Per Deos, si unquam posthæc, tollite *Hispanicos compañones.*

Tri. Quin tu fugis jam?

Cup. Sequere, sequere; quo fugit?

Igno. Sum salvus, & sanus nunc: titillabo vos; monstrabo tricem de lege. Quoniam juravi, non ibo ipse, sed mittam Clericum meum *Dalman* pro *Rosabella.*

Cup. Fugit, ha, ha, he!

Tri. Ha, ha, he!

Ant. Ha, ha, he!

Tri. Ah, vos probe vigilastis modo.

Cup. Quin præsto aderam: prope hinc auscultavi lepidos sermones vestros; næ risu dirupi fere, Servum jam meticulosus miserit. Abscede tu itaque, & orna te cum uxore simul, uti illa *Rosabella*, tu *Torcol* sitis subditicii.

Cup. Eo: rem factam habes.

Tri. Eamus, here. Fallaciæ reliquum per vias narrabo tibi. Eundum est jam mihi ad pictorem, eum ad te adduxero.

Ant. Quid eo?

Tri. In mala is tibi appinget nævulum. Eamus. Præcipiam quid nunc facturus, si patri forte obviam accesseris.

Exeunt.

Actus Tertius Scena Prima.

Argumentum. *Antonius dum appingat nævulum, procedit Trico in insidiis: venit Dulman cum Indentura & Coronis ut ferat Rosabellam, Triconem de Portugallo rogat, respondet Trito, Torcol esse distorto collo herum suum, effenditque illi carmina quæ Rosabellæ inscripsit Ignoramus.*

Trico. Dulman. Cupes intus.

Tri. ANtonium discipulum condocefeci probe. Pictor ei jam appingit nævulum.

Dul. Video nullum corpus, sed sum in magno timore, per Missam; nam sunt insani pilei, vocati *Madcaps*, hic in *Burdeaux*.

Tri. At quænam illæc avis?

Dul. Magister meus *Ignoramus* jurabat, quod volebant facere eum *Geldingum*.

Tri. Peregrinus est.

Dul. Bella riota, nonne? tollere instrumenta nostra?

Tri. Scripta in manu tenet.

Dul. Ergo Magister meus dedit mihi unam *literam Attornati*, ad capiendam *seisinam* de quadam *Rosabella*, quam ego nunquam vidi.

Tri. Certe *Ignorami* servus est. *Cupes!* *Cupes!* num in promptu?

Cup. Admodum.

Tri. Servus *Ignorami* præsto est.

Cup. Tace.

Dul. Video unum ibi, demandabo si novit ejus messuagium ad quem eo: meus Magister dixit eum esse *Portugallum*, & curvo collo; nam ego non novi aliter. Hoh, honeste vir.

Tri. Quid quæris, amice mi?

Dul. Est homo boni gestus. Quæro unum cujus nomen non scio, num scis tu?

Tri. Stipes est vicinus. Qua facie est, quæso?

Dul. Portugallus.

Tri. Distorto collo scilicet.

Dul. Sic aiunt.

Tri. Mirum ni quæris herum meum.

Dul. Fieri potest ita.

Tri. Meministin' primam nominis literam?

Dul. Puto facio.

Tri. Num incipit à B?

Dul. A. B? ——— Non.

Tri. An G?

Dul. G? ——— Non.

Tri R?

Dul. R? ——— Non, Non.

Tri. T?

Dul. Ha, mane, Imo T. T.

Tri, Torcol?

Dul. *Torcol, Torcol*: pestis capiat. Habeo nomen ejus in nigro & albo hic. An tu es ejus serviens?

Tri. Si Signior.

Dul. In bono tempo: quæ est tua nominatio?

Tri. Quid nunc dicam? ——— *Mendoza.*

Dul. Mendoza, in bono tempo.

Tri. Quid est tibi nomen itidem?

Dul. Dulman, Ignorami senior Clericus.

Tri.

Tri. Dulman Ignorami? in bono tempo. Aureos etiam attulisti, *Dulman?*

Dul. Sexcentas coronas hic, & Indenturam, *Mendoza.*

Tri In bono tempo. At sci'n cujus sit hæc sciptio?

Dul. Est manus mei Magistri.

Tri. Recte, Carmina hæc inscripsit huic nostræ *Rosabellæ.*

Dul. Pimpillos, Tursos, ad ludos ibis & ursos. Belle, belle, dicis verum; sunt ejus revera, utinam ego possem facere talia. Sed quæso jam clama magistrum tuum huc, ad dandam mihi liberaturam *Rosabellæ.*

Tri. Mox aderit.

Dul. Est hic honestus sodalis, warranrizabo. Utinam veniret *Rosabella.* Videor esse in Forteresta nunc: ita timeo *taxam de Hornegelt.*

ACTUS III. SCENA II.

Argumentum: *Iam Cupes prodit distorto collo Torcol sese simulans, aliquasque Portugalli sermonis reliquias garrit, quo magis ipsius videatur. Hi Dulman fallunt, Indenturam Coronas & signum quo* Torcol *sciat esse, Ignorami servum expiscantur.*

Cupes. Trico. Dulman.

Los diablos te gannan piacro. Hem, ergo hoc tibi verbero.

Dul. Hic est *Portugallus* cum curvo collo, scio: sed deleo quod est iracundus cum eo.

Cup. Annon domini mei honorificentissimi amicum (salve Senior) in ædes huc adductum oportuit, furcifer? saltem ut vini aliquid gustaret more *Anglico*?

Dul. Gratias.

Tri. Nostri haud ita faciunt.

Cup. Trukan *Villaco*, etiam mutis? Ubi *Diego*? ubi *Alonzo*? ubi *Piedro*? ubi *Guzman*?

Tri. Nescio, here.

Cup. Nescis, here? ego de te sic puto.

Dul. Magister *Torcol*, noli quæso chasare propter me: est bonus serviens certe.

Cup. Scilicet; at Senior, attulisti Senior?

Dul. Ouy, Ouy, Magister meus misit tibi sexcentas coronas hic.

Cup. Tantum esse oportet, Heus furcifer, cui dico? *Mendoza!*

Tri. Here.

Cup. Numera.

Dul. Hic etiam est tua *Indentura*, vide manum tuam & sigillum.

Cup ——— *Rodrigo Torcol*: ita est ut dicis.

Dul. Nunc delibera *Rosabellam* mihi ad magistri mei usum.

Cup. Mane paululum. Indica mihi primum, quid secreti id signi est, quod inter me & herum convenerat tuum.

Dul. Dicis bene. Ne sit breve erroris, injunctum est mihi vellere te pernasum.

Cup. Per nasum, Senior?

Dul. Veniat nasus in Curiam nasalem & faciat homagium nasativum. Veni ha, he; herus meus est tam jocundus vir. Veni inquam, ha, he; hic est per fidem.

Cup.

Cup. Novi ita esse: at sciens tentavi: an id tu scires: id signi est mehercule.

Dul. Imo hercle.

Tr. Numeravi probe: verũ hunc specta modo.

Dul. Est currens, mihi crede.

Cup. Nihil moror. Quod tibi nomen, amice?

Dul. Dulman, ad tuum servitium.

Cup. Cape hoc; sis igitur *Dulman*, cape inquam. Age, *Rosabellam* huc tu adducito, atque vinum generosum huc afferto; & saccharum etiam. Audi'n?

Tri. Quid?

Cup. Saccharum etiam, scelus, more *Anglico* senior, saccharum.

Dul. Profecto non est necesse: est postremum quod feci.

Cup. Quid jam ——— quid ——— amice *Dulman*, at bibes saccharum, senior.

Dul. Est valde curtesius homo.

Cup. Meis verbis herum ora quaeso, ut *Rosabellam* bene & amanter curet; num ego illam pro filia educavi mihi. Cor uritur nunc, cum ejus abitum cogito, verum illam in delitiis habebit, scio, scio.

Dul. Sis certus de eo, habebit *curtesie d' Angleterre*. Scio dabit *bonam Iunctiuram*, nam ego scripsi. Sed quaeso delibera mihi *Counterpanam* Indenturæ Magistri mei.

Cup. Sane reliqui apud Notarium, sed ipse mox attulero.

Dul. Da mihi *accquittantiam* tuam.

Cup. Heus vinum & saccharũ, furcifer. Ubi es?

Dul. Veni presenter post me, quaeso.

Cup. Fiet.

ACTUS III. SCENA III.

Argumentum. *Polla flens introducitur, & personata, quæ huic Dulman pro Rosabella traditur, abit ipse vino & saccharo plenus.*

Polla. Trico. Cupes. Dulman.

Tri. INtellexti'n *Polla*?

Pol. Poti'n ut taceas?

Tri. Atque ut affleas vide.

Pol. Deum fidem, si me irritasse ——

Tri. Pax: taceo.

Cup. Eccum adest.

Dul. Delibera eam mihi.

Cup. Rosabella, cognata mea, filia potius, huic te nunc dedo, quo is ad virum te deducat tuum. Jamne à me abitura animula mea? proh dolor. At tu ne fleas obsecro.

Pol. Patrue mi, mi Pater potius, quanquam illi nubam, ubi bene mihi erit —— attamen abste abscedere ——

Cup. Lachrymas excussit mihi.

Tri. Quis temperet à lachrymis, *Dulman*?

Dul Non ego equidem.

Tri. Haud ego certe, *Dulman*: heram nactus es perquam suavi indolis.

Dul. Certe videtur, tenera, & amans pecia, quanquam maskata est.

Tri. Personalis mox est virginibus hic in viis.

Dul. Bonus mos.

Cup. At hanc tam bene nuptam dari, est quod lætemur magis.

Dul.

Dul. Dicis verum per Missam.

Cup. Simus igitur hilares.

Dul. Dicis valde bene.

Cup. Rideamus.

Dul. Si vis.

Cup. Bibamus.

Dul. Si vis.

Cup. Vinum.

Dul. Si vis.

Cup. Cum saccharo, senior *Dulman*?

Dul. Si vis: sum ad omnia quare.

Cup. Præbe tu, hem bene, senior *Dulman*.

Dul. Gratias.

Cup. Hem inde saccharum; saccharum more *Anglico*, senior, inde saccharum, ut dulce bibat, dulcis *senior mio*. Adhuc saccharum, sutcifer.

Dul. Sic, sic. Ad te magister contra es dispositus.

Cup. Gratias: Pitiffas, bibe meliuscule da saccharum scelus.

Dul. Certe bene feci jam; capiã conge. de te.

Cup. Senior vale: vale cognata, fac boni fruges sies.

Pol. Vale, vale.

Dul. *Adieu* Magister *Mendoza*.

Tri. At senior. *Dulman*, cape hoc saccharum etiam, cape inquam.

Dul. Gratias; bibam salutem tuam in *Anglia* pro hoc.

Tri. Vale.

Dul. Vale; quam cursesi?

ACTUS III. SCENA IV.

Argumentum. *Hac in scena abit* Cupes, *ut nova ornamenta induat, quibus se* Dulman *esse simulet, & Miscellanea loquitur, quæ didicit cum subpromus esset Angliæ in Causidicorum hospitiis.*

Cupes. Trico.

Cup. VALe, caudex.

Tri. Vale saccharum, saccharum.

Cup. Nescit quem Cyathum bibit: *Anglorum* in bello bene gesta gula sæpe perdidit.

Tri. Adhuc saccharum, saccharū, mi furcifer, ut dulcis est? sine te osculer, mi verbero.

Cup. Sat est; mittamus jocos, ibo nunc, atque aliud ornamentum capiam. *Dulman* esse assimulabo me.

Tri. O Saccharum *Dulman*; nosti signum?

Cup. Nisi nasum illi probe vellicem———

Tri. Aurum fero hoc, & syngrapham etiam.

Cup. Indenturam, *Trico*: ex quo *Londini* subpromus eram, verba istiusmodi multa memini, loquar miscellanea.

Tri. *Dulman* illum Leno bene non novit, scio.

Cup. Me multo minus.

Tri. Quin deprehensus scis mentiri?

Cup. Ita didici ex *Iesuitarum* libris, ut uni soli cedam *Belzebub* Cydonio.

Tri. Mi *Proteu*, cessamus nimis. Ad *Toncel* ego hinc continuo confero me. Simulabo ei aliquam conditionem ferre quæ in rem suam fiet; optima ubi erit occasio, tu interveni———

Cup.

Cup. Serviam *Scenæ.*

Tri. Ita illum nos fortius fallemus ambo.

Cup. Jam eo ornatum me.

Tri. Ego ad *Torcol*: domi ne non sit vereor.

Tic, Toc, Tick, Tock.

Pulsat foras,

ACTUS III. SCENA V.

Argumentum. *Trico cupit Lenoni Torcol quasi palpum obtrudere, sed nihil audit, ut qui jam Trico nere novit satis; postremo illi quasi iratus maledicit Trico.*

Torcol. Trico.

Tor. ARiolus sum: hic adesse te jam præsagibat animus mihi.

Tri. Senior; tuam Scilicet *Surdam* amo perdite.

Tor. Scilicet amas *Surdam*? Abi, abi, ipse jam vigilo.

Tri. Attamen ego nunc veni in rem quod esset tuam, tecum ut agerem, *senior.*

Tor. Senior, fallere me tu haud potes, *Senior*.

Tri. Egon' ut id velim?

Tor. Prædixti hodie.

Tri. Joco dixi.

Tor. At serio caveo; abi *Senior*, abi.

Tri. Tribus expediam, audi quæso.

Tor. Nihil audio, præsertim de *Rosabella*.

Tri. Quid feci unquam ego mali tibi?

Tor. At quid boni, inquam? cum te video, damnum video.

Tri. Spero mox aderit, quin mihi haud credis *Senior.*

Tor. Minime *Senior.*

Tri At luculentam fero conditionem tibi.

Tor. At ecquid auri, aut argenti?

Tri. Cuditur.

Tor. Vale.

Tri. Mane. Postquam *Antonius Rosabellam* datam iri *Ignoramo* sciverat, sui inops fere nummos quæsivit undique; tandem ab amico mutuo sumpsit plenam gemmarum atque auri Cistulam.

Tor. Fabulæ.

Tri. Hlam is oppignorabit tibi.

Tor. Putas nescite me quidjam veneris, *Trico*?

Tri. Fallere te, censen?

Tor. O *Trico* tu qui aurum & gemmas habes, nummos non habes. Quantum quisque sua nummorum servat in arca, tantum habet & fidei.

Tri. Ego vero ut te fallerem, *Senior*.

Tor. *Si Senior*: at si possis.

Tri. Quin sex aut septem primarii viri satisfecerint tibi!

Tor Lites metuo. Frustra sunt tricæ tuæ, *Trico*. Nam *Rosabella*, ne nescias, jam datur *Ignoramo*.

Tri. O hominum homo? Jam dicam enim.

Tor. Iam.

Tri. Scelestissime, vitiorum omniū colluvies.

Tor. Nihil agis, abi quæso.

Tri. Quid tu quæso.

Tor. Quæso abi.

Tri. *Senior*.

Tum

Tor. Frustra *Senior.*

Tri. Incurvi cervicum pecus.

Tor. Maledic jam.

Tri. Nisi ego aliqua tibi———

Tor. Minare?

Tri. M. be M. be———

ACTUS III. SCENA VI.

Argumentum. *Cupes atramentarii habitu prodit. Dulman venit, quem Torcol ex sermone & habitu Ignorami servum esse suspicatur, hunc cupit: quasi abducere Trico, quo minus Leno sycophantam suspicetur, at ille tradita Indentura, numerata Coronis, & ostenso signo, de quo convenerat inter Torcol & Ignoramū (nimirum ut Lenonem per nasum velleret) quamvis sychophantam hunc esse à se conducti admonuisset Trico, intro admittitur ut Rosabellam auferat. Cupes auris ut observet Ignoramum.*

Trico. Cupes. Torcol.

Tri SAtis lepide ornatus es, mi *Dulman*, ut condecet atramentarium.

Cup. Quasi oblitus mei, gestabo in aure calamum etiam. Eamus jam, mi *Dulmanule.*

Tri. Surdamne haud licet alloqui, *Senior?*

Tor. Ego sum surdus, *Senior.* Sed quis illic homo est?

Tri. Peregrina facies.

Tor. Unde gentium, aut quis sit, nequeo noscere.

Tri. Qui sit quid tua refert? Audin obsecro?

Cupe.

Cup. Video bonam travaliantem observationem, ingrossabo scripto.

Tor. Peregrinator est, opinor, observat nescio quid.

Tri. Stultus videtur: ut hians circumspectat! & etiam calamum in aure gestat.

Cup. Sed ubi inveniam illum? utinam haberem *Inventarium*.

Tor. Ex sermone & habitu hunc esse oportet *Ignorami* famulum. Syngraphum opinor habet.

Tri. Novi jam quis sit.

Tor. Quis?

Tri. Quidam *Anglus*, amici amicus mei: I intro; illum jam ego adibo.

Tor. Subolet *Trico*, jam ego manfero.

Cup. Hic circum dixit habere messuagium.

Tor. Certe ipsus est quē volo, optato advenit.

Tri. Ignorami servus est: perii.

Tor. Præsensit veterator.

Tri. Occidi.

Tor. En ut pallet!

Tri. Heus tu!

Tor. Vide.

Tri. Heus tu!

Tor. Euge, heus tu!

Tri. Heus inquam.

Tor. Heus inquam ad me.

Tri. Quem quæris? me percontare, te certiorem faciam.

Tor. Ebo, me percontare: sine eum ad me accedere; te certiorem faciam.

Cup. Quis vestrum certificabit me, ubi est messuagium cujusdam *Portugalli*.

Tor. *Portugalli* dixti'n?

Tri. Certum te faciam ego. Non hic, longe abhinc habitat *Portugallus*.

Tor. Heus tu mane dum, nequam hic est.

Cup. Cur me mockatis ita? qui mockat mockabitur.

Tor. *Trico*, verba mihi dare non potes, *Trico*: cernis hunc esse *Ignorami* servum, illum eo jam cupis abducere video, video.

Tri. Desperii.

Tor: *Vritur*. Equidem me adfuisse gaudeo.

Cup. Estis floutatores: ego ibo viam

Tor. Ehodum ad me, quem quæris?

Tri. Quæris? Abi tu: eum absolvam illico.

Cup. Quæro *Portugallum* mercatorem.

Tor. Hem, me quærit.

Tri. Amice mi.

Tor. Blande.

Tri. Sequere, adducam ad ædes, sequere.

Cup. Quid vult hic socius?

Tor. Ha, he, sinam paululum.

Tri. Sequere inquam; per viam tibi vinum dedero, & saccharum, saccharum etiam.

Cup. Quid saccharum?

Tor. Ha, he, vinum & saccharum.

Cup. Ex Physiognomia video hic est Nebulo in grano.

Tor. Vel maxime.

Tri. In malam rem; tune is eras? ut vales? profecto vix te noveram.

Tor. Optime.

Cup. Tu me nosti? an putas me esse *Noverint universi*?

Tri.

Tri. Annon tu me nosti in *Anglia*? spectâ modo.

Cup. Specto Nebulonem. Ego quæro quendam cum curvo collo, qualis tu es.

Tri. Immo qualis tu es talem quærit, non te, sed amicum meum qui distorto collo est itidem, qualis ipse es.

Tor. Verisimile, ha, ha, he.

Tri. Quem putas servum *Ignorami*, non est, *Torcol*, non, non.

Cup. Quis dicit ita, nam ego veni à magistro meo *Ignoramo* cum Indentura & sexcentis coronis. Quid facis post me? cur me calcas? cur joggas & noddas, & nutas mihi ita?

Tor. He, ha, he, ho, ho.

Tri Egone te tango, aut nicto, aut nuto, asine?

Cup. Sum nimis callidus asinus pro te.

Tri. Ego loquar tecum.

Tor. Ha, he, jam frendet, jam furit.

Tri. Num tute *Ignorami* servus? non es scio? si; eamus ad cœnopolium.

Cup. Cum peste tibi quid vis cum me? cur facis signa, & winckas, & nutas ita?

Tri. Egon.

Tor. Immo vide ut innueris *Trico* oculis, manibus, pedibus. Nihil agis.

Cup. Per collum & facionem tu es ille quem demando, scio.

Tor. Memoras nomen ejus quem quæritas?

Cup. Est, est.——

Tri. Dixtin'?

Cup. Est——mane——

Tor. Ipsus non est, nomen nescit.

Cup.

Cup. At habeo: in Indentura est.

Tri. Habes: quam facile jam, nisi forte adfuissem, poterat interverti?

Cup. Est, jam video, *Rodrigo Torcol.*

Tor. Recte.

Cup. Tu es ille?

Tor. Immo sum.

Tri. Hamum vorat. Verum quod tibi nomen?

Cup. *Dulman*, ad tuum servitium. Porro tibi meslagium à meo magistro *Ignoramo.*

Tor. Ubi aurum, & Syngrapha?

Cup. Hic est Indentura, vide tuam manum & sigillum.

Tor. *Hæc Indentura facta est 19. Die Aprilis inter* Ambidextrum Ignoramum *de una parte &* Rodrigo Torcol *de altera parte.* Hum hum, *sigillatum deliberatum*, hum hum —— *Rodrigo Torcol*: est ut dicis.

Tri. Interii.

Tor. *Trico* jam insanit. At præterea quid arcani signi cedo? nolo mihi os sublini.

Cup. Non os, sed nasum volo, *veniat nasus nasaliter in Curiam, ut faciat homagium nasale.*

Tor. O placide hoh, placide. O, oh, oh.

Cup. An est signum?

Tor. Oh clementer, signum est, sat est, oh, oh,

Cup. Putabas me nescire.

Tor. Id signum est. At tu audias tamen.

Cup. Erat pro uno bono memento.

Tri. Non sentis stulte, ut te ludos faciat, qui te circumducit naso quasi ursum?

Tor. Qui nasum non habet, naso circumducitur: non cuivis datum est habere nasum: ego habeo, *Trico*,

Tri.

Tri. Vis falli video.

Tor. Falli quippin? omnino nolo falli.

Tri. Meministi quid tibi prædixi hodie?

Tor. Te velle fallere me, nempe fallere.

Tri. Scilicet.

Tor. Scilicet, ha, ha, he,

Tri Jam te fallo.

Tor. Scilicet.

Tri. Equidem hic homo non est *Ignorani* servus.

Tor. Non, non, non est, scio.

Tri, Sycophanta merus est.

Tor. Quippe ni.

Tri. Quem ego sic ornatum conduxi ut te falleret.

Tor. Scilicet.

Tri. Mehercule vera dico.

Tor. Quippe ni.

Tri. Rosabellam is, ni caves, subducet tibi.

Tor. Ha, he.

Tri. Mirum quod nec juranti credis.

Tor. Credo tibi, ne dejera, credo.

Cup. Hæc est bona nota, imbreviabo.

Tri. Medius fidius jam jam fallo te.

Tor. Fallis medius fidius? hic tantundem auri, hic syngrapha mea, indicavit quod inter nos convenerat signi? quid ni fallor, *Trico?*

Tri. At vide ne aurum illud *Tholosanum* sit.

Cup. Profecto est bonum aurum, est totum *Rose nobles.*

Tor. Fallor, jam fallor.

Tri. Fefelli.

Cup.

Cup. An vis babilare omnem diem cum illo? delibera mihi *Rosabellam.*

Tor. Dabitur tibi.

Cup. Nam ego habeo magnum opus domi ingrossare Agreamentum, Quimbiblos, Indenturas, Pilicoccos, Calimancas.

Tor. Verum dic mihi quid subnotasti scripto modo?

Cup. Oh, ho, erat travellatoria observatio. Notavi quod 15 *Maii*, vidi unum *Portugallum* cum curvo collo sic apparrellatum, & quod ille cognatus nebulo vult fallere te. Ponam in Printo.

Tor. Nota bene.

Cup. Debes etiam dare mihi *counterpannum Indenturæ* magistri mei.

Tor. Et hoc, & illud fiet, aurum ubi numerave vero. Eamus intro.

Tri. Jamne abis, semen scelerum, sacrilege, sacerrime?

Tor. At ego fallor, *Trico*, nunc fallor.

Tri. *Triconem* conveniste meminerus, *Senior.*

Tor. Memini, *Senior.* Ego ad *Surdam* eo nunc: numquid vis mandare, *Senior?*

Tri. M. be *Dor*, M. be —— ha he, quo magis cavebat cautor, captus magis: sed jam hinc ibo: *Ignoramum* observare volo, ne prius veniat, quam Cupes cum illa exeat. Post me recipiam ad *Antonium*: Nævus ille mihi perplacet. Dolum procudam dolo.

ACTVS

ACTVS III. SCENA. VII.

Argumentum *Rosabellam Cupes in ædes suas inducit, & fores obserat, ipse statim ad Anopolium festinat.*

Cupes. Rosabella.

Cup. HIc est Counterpana magistri mei *Ignomi*, ha, he. Os illi probe sublitum.

Ros. Verum dic serio amabo, jamne tu me ducis ad *Antonium*.

Cup. Si vis puella, ipse ducam.

Ros. At quanquam sors siniſtra me male habuit, scias, quisquis es, haud sum ignobili oriunda sanguine. Sic paupercula licet (præfiscine dico) dotē habeo pudicitiam, & ingenuos mores.

Cup. Eja pudicitiam in lupanari crepas?

Ros. Ut solis radii in sordibus non inquinantur, itidem nec animus pudicus inter impudicos.

Cup. Ha, he! Eeminæ crystallinis vitris sunt simillimæ: serves summa cura, occludas, obseres, aliquando confringuntur tamen; quippe quæ fragile mercimonium.

Ros. Nobilis mihi pater erat, is me bene educavit *Fossæ*: atque patruus hic, scelestus alias, adhuc usque me pudice habuit tamen.

Cup. Atqui haud ego te ad *Antonium* adduco jam.

Ros. Atqui me jugula ergo. Præbeo ecce cervicem, funde sanguinem.

Cup. Ad *Torcol* potius reducam te.

Ros.

Ros. Ne saxis obsecro. Nam vinctam is me arcte tenuit modo; nunc pejus habebit insuper si quid ingenui sanguinis habes, amabo (munus erit) occidito me.

Cup. Bonum animum habe: joco dixi omnia; ad Antonium ego mox deduco te.

Ros. Obsecro ne me irrideas.

Cup. Vera dico, ita me dii ament: statim hic ipse aderit.

Ros. O spem insperatam!

Cup. Eamus, ne deprendamur. I intro.

Ros. Probe agas, quæso.

Cup. Agam equidem. Fores obserabo, & mox rediero, Jam ego opsonatum ibo hinc: hilarem hunc sumam diem, vino & victu lepido. At primum mutabo vestes hic in proximo.

ACTUS III. SCENA VIII.

Argumentum. *Ignoramus Pollam pro Rosabella, accipiens, Dulman verberat: fugit ille, Pollã invitat etiam, quæ à pugnu abstinere non potuit: abiens verbis miscellaneis dæmoniacum esse suã narrat vicinia.*

Pecus. Ignoramus. Polla.

Pec. MAgister, ego non possum invenire *Dulman.*

Igno. Non? *facias hutesium & clamcum* post *um.*

Pec. Puto fugit.

Ig. Abi *Pecu*, facias *attachiari*,

Pec.

Pec. Faciam in facto.

Ig. Quæ miſpriſio, quæ diſparagatiõ eſt hæc? In nomine diaboli quæ es tu?

Pol. Sum *Roſabella*, ſenior.

Igno. *Roſabella*? roſa diabla. Sine dubio es Ribalda, quæ vivis in Tiplandis & Iupanaris. Quid ais?

Pol. Sum *Roſabella*, alias *Bella roſa*, ſenior.

Igno. Tu es bella roſa & ſuavis flos: habes faciem vetetis bovis, non *concordat cum recordo*, ſcio.

Pol. Sum tamen *Roſabella*, ſighior mio.

Ig. Per faciem tuam jurarem quod es Hagga & Hobgoblina.

Pol. Talia verba comminiſcere, ut nihil plane intelligam.

Igno. Non intelligis? dico quod es una ſorciera, & maga.

Pol. Ha, he. Sagam me eſſe, & maleficam dicit.

Igno. Rides? At ego indictabo te pro ſorciera ut es, *Quod tu ſpinſter* (diſcam nomen tuum) *deũ pre oculis non habens, ſed inſtigatione diabolica ſeducta, quaſdã malas diaboli artes, vocatas* Witchcraft & Sorcerie, *practicaſti in, ſuper, & contra perſonam Ambidextri Ignorami*: Ponam te ſuper patriam ſi vivo.

Pol. Quid ais? mi Animule?

Ig. Animule? *ouſter le main*: tu equitas in aere ſuper broomas & baculos.

Pol. Meum corculum, quid adeo ſuccenſes tuæ *Roſabellæ*?

Ig. O ho, adhuc *Roſabella* tu: Non compos mentis

mentis ſum. Per fidem meam puto quod ſum ſorceratus in bono ſerio. Quid glotas ita ſuper me? Sentio neſcio quid. Sed ſi poſſum trahere ſanguinem de ea primum non curo. Adventurabo: non audeo; immo audeo *Puttana de diavolo.*

Pol. Mane, ſandalia dum exuam mihi.

Igno. Ego te ſcalpam pro ſorciera ut es.

Pol. Minare? diſcobinabo ego te. Itane, longurio, etiam auſus irritare me?

Igno. Oh ho! *vi & armis & manu fortiſ* oh moderata miſericordia; ſaltem licentia ſurgendi.

Pol. Ornabo te ut dignus es, Venefice.

Igno. O ſuperſedeas de non moleſtando: cuſtodi pacem, cuſtodi pacem.

Pol. Summe *Roſabella* jam?

Igno. Et quid vis. Profecto ego ſum mahemiatus. Habebo appelam de plagis & mahemio.

Pol. Abin' dæmoniace, annon?

Igno. Abeo; ſum valde bruſatus. Ibo ad manſorium, & dicam orationes meas: ſed tu dabis *Gultwit*, ſorciera?

Pol. Cornicaris, larvule? mediusfidius opinor hunc hominem eſſe dæmoniacum: verba certe magica loquitur. Nunc domum ibo, & vicinis hæc narrabo ut caveant ab illo dæmoniaco. At occluſa janua eſt. Feci male quod claves haud abſtulerim; ſed forſan aliquis intus eſt. Pultabo. Tic tocke, Tick tock.

ACTUS

ACTUS III. SCENA IX.

Argumentum. *Polla cum domum venisset, Rosabellam obseratis foribus ad fenestrã videns, matrizi scortum suspicata, abiit per cauponas omnes Cupem ut perquirat.*

Polla. *Rosabella* ad fenestram.

Ros. QUis est? quid vis tibi?

Pol. Eia, pulchre. Domina aliena rogat quæ est, quæ velit. Tu quænam es? aut quid hic agis, malum?

Ros. Pater familias redierit illico.

Pol. Prædixin' hodie? Viri mei bellissimi pellex hæc est.

Ros. Loquere ut decet: non sum istarum operarum ego.

Pol. Nempe hoc illud erat quod me tam propere amandabat foras, hanc ut ductaret interim. Siccine scortum in ædes obducier ob oculos mihi? hæccine ut patiar? ego te Scortum scortorum.

Ros. Mitte male loqui: alia sum quam rere.

Pol. Meis in ædibus? Annon sat est dotem meam comedere, quin scorteur etiam?

Ros. Me, oi me, oi miseram, quali mandatam viro?

Pol. Stulta, quid fles? At ego & illum, & illam, & illos omnes faciam ut fleant, & fleant hodie. O si possem fores effringere;

Ros. Oi me, insana est hæc mulier.

Pol.

Pol. Ibo potius, atque per omnes cauponas ubi eſt perquiram; fuſtem alicubi invenero, quo ulciſcar. Hei mihi, quod non ſunt longiores angulæ.

Exit.

ACTUS III. SCENA X.

Argumentum. *Cupem cum caupone invenit Polla cantantes, ipſamque vituperantes, illos & fidicines ſtrenue verberat, Capones, Phaſianos, cæteraq; bellaria humi projicit, vinumque omne effundit, clavemq; rapta, Roſabellam pro ſcorto deturbat foribus, quæ miſera quo eat neſcit.*

Cupes. Caupo. Fidicines. *Polla. Roſabella.*

Cup. O Feſtum diem! multum obſonavi bonarum rerum ex ſententia: Fidicines etiam quo ſimus lætiores conduxi mihi; ſed ubi ſunt? O mei ſacerdotes; quæ libaſtis ſacrificia, vinum, placentæ, caupones, mihi Deo veſtro perquam accepta ſunt. O Gallinagines, Phaſiani, Perdices, ut ego vos amo & colo! Vos eſtis avium Nobiles; ecce quam pulchre & magnifice amicti! ut vos ſector lubens! Anates, Anſeres, & id genus avium, plebei ſunt & ruſtici, illos nihil moror.

Pol. Tandem reperi. Hui, quantum ſuo paravit convivium ſcorto? ſubauſcultabo paululũ.

Cup. O amica mea pinguicula, capo nudus, quanto pulchrior es uxore *Polla*?

Pol. Ai'n vero?

Cup. Ut te basio lubens! quam dulce osculum! multo dulcius osculo uxoris *Pollæ.*

Pol. Etiam mihi caponem præfers? at haud inulte.

Fid. Fædam uxorem habes.

Pol. Egó te etiam ———

Cup. Nihil magis; larva, *Gorgon, Styx, Scylla, Hydra, Harpya,* omne monstrum est.

Pol. O *Dii*? vix me reprimo.

Cau. Cupes, cantemus, quæso, istam cantiunculam de uxore tua *Polla.*

Cup. Quamne ego apud vos in œnopolio composui?

Cau. Eam ipsam, amabo.

Pol. Etiam occentor? væ mihi; imo væ vobis.

Cau. Cantemus.

Cup. At- si rescient illa?

Cau. Quid tam?

Cup. Leæna rugiens est; vel hyeme cum *Borea,* quam cum ea habitare malim.

Pol. Vera ariolare; jam vós ego fulminabor illico.

Cau. Incipe, quæso.

Cup. Circumspiciam primum, hic ne prope sit: tremo cum cogito.

Pol. St, me occultabo.

Cup. Nemo est, agite jam *Fidicines.*

Pol. Per urbem cantor? verum nisi vos incantem itidem ——— *Cupes & alii cantant.*

Cupis uxor Polla, ô si frangat colla;
Polla, Colla; dispereat, intereat.
Vxores pari sorte, pereant pari morte,
sorte, morte, dispereant, intereant.

Omnes whooh ha, ha

Pol.

Pol. O si fulmen haberem, quo feriré omnes.

Can. Iterum, quæso. *Cupis uxor Polla, ê fe frangas colla,* &c.

Pol. Durare nequeo. *Pollæ vestra colla—— thwicke thwacke.*

Cup. Occidi.

Can. Oime.

Cup. Hei mihi!

Fid. Væ mihi!

Pol. Hæc nova cantilena, est.

Cup. Obsecro, uxor.

Fid. O me perditum! fides fregit; periit virtus; perii ego.

Pol. Quid non canitis jam?

Cup. Heus *Fidicines*, Lachrymæ.

Pol. Hem tibi, fæda sum ego.

Fid. Oime, oime! *Exeunt Fidicines.*

Pol. Ego fidibus canam; num canor? Hei mihi, anhelitus mihi deficit.

Cup. Ubi terrarum sim nescio prorsus, siquis me rogat nunc; vin' bibere vinum, meum mel.

Pol. Meum fel, ipsa propinabo tibi, atque invitabo ad cœnam meretriciam.

Cup. Obsonium projicis? num mittis missilia imperatoria? hem si proba es redde rursus: occidi, vinum etiam effundis? saltem parce vino. Oime! purpuream vomit ille animam *Polla*, me interime, de nobis facile est, scelus est jugulare Falernum.

Pol. Nunc invocato pellicem ad cœnam, quæ digna est.

Cup. Hercle uxor, non est amica mea.

Pol. Da clavem, da, da, da; fores effringam igitur, intro huc irrumpam,

Cup. Nihil audit, illi oblitus fui narrare antea *Rosabellam* me huc ad ædes adducturam meas.

Pol. Meretrix, facesse ædibus, ædibus facesso, meretrix.

Ros. Hei mihi, quo me ejicis?

Pol. In lupanar, quo digna es.

Cup. Uxor, probri sum insons, oime, quo me vis abire?

Pol. In malam crucem, prostibulum.

Ros. Ne me interime.

Pol. I modo, I scortum, I, I.

Ros. Oime, abeo.

Cup. Abiit; perii, *Rosabella* est, uxor, non est amica mea.

Pol. Ego tuas *Rosas* ——— *bellas* ——— tu mortem præoptas mihi, *Pollia frangat colla.*

Cup. Uxor, si causam scires, cur tibi mortem optaverim, haud excandesceres ita.

Pol. Ain', quid est?

Cup. More fit, meri suam quisque uxorem ut velit.

Pol. Siccine te purgitas?

Cup. Oime! oime! placide uxor. ah *Megæra.*

Pol. Hæc si prima placet mensa, dabitur secunda insuper.

Cup. Habeo gratias, uxor, primum non placet ferculum.

Pol. Ulta me sum aliquantulum.

Cup. Aliquantulum, ais? si hoc est tuum aliquantulum, quid quæso est tuum aliquantum?

Pol.

Pol. Introibo jam; nisi tu mox introveneris, aliter ego intus accipiam te.

Cup. Quid jam faciam? saltem cœnam hic meditabor paululum, perdices——hum——phasiani.——at vinum——oime!

ACTVS III. SCENA. XI.

Argumentum. *Antonius Cupē de Rosabella rogat: qui miserabiliter de vino dapibusque respondet omnia: re cognita, quæsitum is Antonius amicam suam.*

Antonius. Cupes.

Ant. NArravit mihi *Cupes* modo, salvam esse apud sese *Rosabellam*, quodsi sit, quid mihi lætius est, beatiusve? atque eccum ipsum; tristis est non, placet.

Cup. O felices vos qui cœnam habetis meam.

Ant. Cupes.

Cup. Quis vocat?

Ant. Num quis intus est!

Cup. Esset utinam, foris est funditus.

Ant. Ecquid valet?

Cup. Tota periit; nihil hic nisi strages, ejectiones & miseræ effusiones.

Ant. Me miserum! an effudit?

Cup. Maxime.

Ant. Sanguinem?

Cup. Et succum omnem.

Ant. Oime!

Cup. Totam carnem etiam, & ossa crudelis dispersit undique.

Ant. O monstrum! quomodo hoc.

Cup. Manibus, pedibus, colaphis, verberibus.

Ant. O *Rosabella* mea.

Cup. O vinum, vinulum meum,

Ant. Sine te nolo vivere.

Cup. Sine te nequeo bibere.

Ant. Quis tantum facinus ausus?

Cup. Uxor *Pollæ.*

Ant. O scelus! ubi fecit.

Cup. Hoc ipso in loco, vide.

Ant. Quid id est?

Cup. Vinum fuit, sed miserum est fuisse.

Ant. Quin ego de *Rosabella* loquar.

Cup. Quin ego de vino, & cibo meo.

Ant. In malam rem cum vino, cum cibo tuo.

Cup. In malam rem cum *Rosabella*, cum amoribus tuis.

Ant Igitur, sceleste, ubi est illa jam?

Cup. Huc adduxeram eam, uxor autem amicam suspicata meam verberibus extrusit domo.

Ant. O feram! Nihilne reverita illa formam tam divinam?

Cup. Illane, quæ nihil reverita vinum tam divinum?

Ant. Ubi est scelus uxor tua? Ego illam—

Cup. Tu illam? ——— illa te——ne attingas, neve irritassis si sapis. Centum illa *Antonius Cleopatras* etiam———

Ant. Quoniam abiit *Rosabella?*

Cup. Hac fugit, quo vero nescio.

Ant. O me insipientem, qui tantum thesaurum crediderim *ganeoni!* ibo, atque investigabo ubi, ubi est, sed quo me nunc vertam? quod iter ingrediar? hac ivero? illac potius. *Exit Antonius.*

ACTUS

ACTUS III. SCENA XII.

Argumentum. *Antonius de amissa Rosabella queritur, Rosabella de Antonio, spes de cœna, Antonius quæsitum it Rosabellam, Rosabella quæsitum Antonium, pecuniam quæsitum is Cupes, quo cœnam paret alteram.*

Rosabella. Antonius. Cupes.

Ros. FOrtuna vitrea est, quæ cum splendet fragitur: nam quæ cœlum digito visa sum modo attingere, quam subito quasi ad inferos præceps decidi? Ubi ego nunc inveniam *Antonium* incertum est mihi.

Cup. Cœnam adhuc stupens meditor, *Multa vini virtus animo multusque recursat Dentis honos, hærent caponis pectore vultus.*

Ant. Plateas omnes circumcursito, quæro, rogo, ecquam viderint tali filo virginem; aiunt illa facie hic vidisse modo, properabo igitur isthac.

Exit alio!

Quâ sese ore ferens, quâ pingui pectore, & alis.

Ros. Oime, nulquam reperio; sed si te semel assequar; *Antoni*, nunquam amittam posthac.

Cup. Omihi post nullos perdix memorande sodales.

Ros. Dii date inveniendi copiam, date obtecto pudicitiæ præmiũ. Jam istac ibo, Dii ne deserite.

Cup. Malum me esse certum est; malus sum, fateor, ideoque hoc mali merito evenit mihi malo. *Sed quid fecerunt optimæ vinæ mali.*

Ant. Ahime, nondum video; quod si adipiscar semel, qui hanc mihi eripiet, vitam eripiet simul nunquam defatiscar quærere dum inveniam: illac jam nunc incedam, Dii vertant bene.

Cup. Convivæ fortasse tui meruere perire,
Amphora non meruit sam pretiosa mori.
Hinc cubitum eo, ne sim vitalis metuo.

ACTUS III. SCENA XIII.

Argumentum. *Ignoramus missurus pro Torcol cornu Cupis deterretur, valde enim metuit à castratoribus.*

Ignoramus. *Cupes.*

Igno. PUto eram natus sub *Cancro*, ita omnia mea eunt in retrorsum.

Cup. Etiamne tu rediisti? tentabo rursus injicere timorem ei.

Igno. Habebo unum *mittimus* pro illa sorciera, & alium *mittimus* pro villano socmonno *Torcol*, sed primum parlabo cum illo.

Cup. Trin ——— Tran.

Igno. Quid audio? num cornuat iterum hic? super vitam meam est geldator, valde timeo illum riotosum.

Cup. Trin ——— Trin.

Igno. *At Lucanus ait, Cornu tibi cura sinistri.*

Cup. Ha, he, nunquam respexit pecas; qui currit currit, sed qui fugit volat. Introiens risi, *Pollam* uxorem narrare vicinis modo pro certo hunc *Ignoramum* esse *Dæmoniacum*, credit illa, credunt illi: optima hinc dabitur occasio amplius, si opus, male faciendi huic. Quanquam enim de *Rosabella* succesit inauspicato, dabo usque operam *Antonio* tamen. Aliquà spero mihi alios extricabo nummos. Intro nunc ibo ad *Dræcænam* meam.

Actus

Actus Quartus. Scena Prima.

Argumentum. *Antonius Rosabellam suam invenit, idque machinantur, ut cum jam nævum habeant in læva mala, se esse Antonium simulet, Rosobella Catharinam, alteram à Manlii filia agat, quæ Antonino desponsabatur; utque id melius fiat, uterque ut loquatur Anglice.*

Antonius. Rosabella.

Ant. ATqui ego hoc idem, spes mea, spondeo tibi. Nos igitur nisi mors sola nihil separaverit.

Ros. Equidem bene cadet spero, quoniam tam auspicato convenimus modo. Cæterum unde, amabo, nævus hic tibi in mala tam subito natus?

Ant. Scies, *Londini* mihi geminus germanus est.

Ros. Antoninus?

Ant. Scilicet, olim narravi tibi.

Ros. Qui tibi tam similis, ut ne vel parentes vos queant internoscere.

Ant. Recte, nisi *Antonino* dextræ adnatus malæ nævulus invicem nos distinxerat.

Ros. Intelligo.

Ant. Triconis itaque consilio pictor mihi hunc appinxit nævulum, *Antoninum* uti hoc pacto me esse assimulem, quasique *Londino* veniam à *Dorothea* matre.

Ros. Quomodo istuc quæso?

Ant. Nempe, quo ita in patris simul accipiamur ædibus.

Ros. Tu fortsan, verum quid de me fiet interea?

Ant. Tibi prospectum etiam erit itidem ac mihi. *Antoninus* nuper uxorem ducit *Catharinã*, è *Manlii* filiis alteram, tu jam illa es, ergo uxor mea *Catharina*.

Ros. Tuque *Antoninus* maritus meus.

Ant. Optime.

Ros. At nunquam illam vidit *Catharinã* pater?

Ant. Nunquam; frater autem ex quo cum matre sexennis relictus est *Londini*, neque illi nos, neque nos illos interea invisimus.

Ros. Qui id?

Ant. Huc ut profecti bello capti sumus: sci'n jam quid te velim?

Ros. Scio.

Ant. Loqueris etiam *Anglice*.

Ros. Optime; nam *Fessæ* primo didici ex *Angla* quæ mihi tum pedissequa: post hic etiam quo melius calleam cum tui, tum gentis causa, cum *Anglo* mihi familiari loqui consuevi *Anglice*.

Ant. Idemque, quod patria est *Anglia*, factitavi cum *Anglis* ego.

Ros. Deinde porro.

Ant. Cum in patrem igitur incidimus, loquemur *Anglice*, illumque qui sit, nescire simulabimus.

Ros. Recte.

Ant. Literas à *Dorothea* matre quasi habeo ad patrem hic. *Trico* finxit optime scripturam. At, at, pater ecce egreditur, volebam melius docuisse

cuisse te; ut vero tu subservias orationi utcunque opus sit verbis, vide.

Ros. Faciam.

Ant. Tace.

ACTUS IV. SCENA II.

Argumentum *Conveniunt cum Theodoro; illum de Theodoro interrogant, & tandem ex sermone, nævo, cæteriisque signis nominibusque hos esse Antoninum & Catharinam persuasus est, narratq; illis Antoninum Londinum hodie navigasse, ut ipsos conveniret: illi literas Theodoro tradunt quas à Dorothea.*

Theodorus. Antonius. Rosabella.

The. NOtatius nunc mihi adeundus est; hercle plena res molestiæ litigare, sed quid video? filiumne meum *Antonium*? videtur equidem; nequaquam, fieri non potest ut redierit is. Dii boni! is est tamen. *Antoni!* hòla *Antoni*! nihil respondet mihi, ipsus non est, verum illi quam similis: verum ipsus est; *Antoni*, *Antoni*, hola.

Ant. What means the old Gentleman?

Theo. Hem, loquitur *Anglice*, quin secum mulierem ducit; quæ tu es, aut unde quæso? num intelligis?

Ros. We both understand your Language Sir, but cannot speak it? do you speak English Sir, I pray?

The. Intelligo tantum, *Antoni*, quid non respondes mihi? *Antoni*, inquam.

Ant.

Ant. Who would you speak withal, Sir?

The. Tecum loquar, quid *Anglice* respondet Impudens?

Ant. Good words, Sir.

Ros. You are very uncivil, Sir, to strangers; an old man too, fie.

The. Num fallor? forte *Antonius* non est, aliũ ornatum habet, fabulatur etiam *Anglice*, quod neque solet, neque perire ut puto potest, certe alius est: verum facies illi prorsus eadem, procul dubio ipsus est.

Ant. Good old father, can you tell me the way to the Palace?

The. Annon tute *Antonius*?

Ant. I am not Antony, though my name be very near it.

The. Quid ineptis? negas te esse *Antonium*?

Ros. Pray God he be well in his wits.

Ant. Sure, he is not well.

The Num insanio ego? quamobrem?

Ant. You call me Antony, and talk as if you knew me.

The. Vel tu *Antonius*, vel ego vere insanio.

Ros. Tri' thee let's be gone?

The. Quid dicam? navem ut conscenderat vidi procedere longiuscule Hæreo aliquantulum.

Ant. Bene est, occepit dubitare.

The. At tentabo adhuc.

Ant. Fare you well, Sir.

The. Mane quæso, quod tibi nomen esse dicam?

Ant You are very inquisitive, Sir, but my name is Antonius.

The.

The Antoninus! cujas es?

Ant. I was born at London, *but my Parents were of* Bourdeax.

The. Patris nomen?

Ant. Theodore.

The. Matris?

Ant. Dorothy: but I pray you sir why ask you these particulars?

The. Aliosne habes liberos mater?

Ant. One more here in Bourdeaux *my twin-brother: do you know one* Theodore *here a Gentleman in this City?*

The. Nosti illum si videris *Theodorum?*

Ant. No *indeed sir: though he be my Father, I have not seen him this* 15 *years.*

The. At ego à dextra in mala nævulo certo si videro novi *Antoninum*; sine quæso inspiciam.

Ros. He is a curious examiner.

The. Ecce nævum, jam scio te meum esse *Antoninum*; veni in amplexus fili, veni.

Ant. What now?

The. Tuus ego sum pater *Theodorus*; priusquam enim nævum hunc inspexeram, fratrem tuum *Antonium* tui simillimum credidi.

Ant. You my Father?

Ros. Jam in tuto sumus.

The. O mi Antonine.

Ant. By your pertinent questions, sir, now I believe you are my Father, pardon I beseech you my former incivilities.

The. Mi *Antonine*, gratulor adventum tibi: mater *Dorothea* quid non venit? ut valet?

Ant.

Ant. She is well sir, and remembers her kind love unto you by me, and thus lesser.

The. Mox perlegam.

Ant You shall understand there the occasion that detaines her.

The. Sed quænam est illa, quæso?

Ant. My wife sir, one of Alderman Manlies *daughters.*

The. Catharina?

Ant. The same Sir.

The. O Catharina, nutus mea charissima.

Ros. My dear good Father.

The. Quam optato *Catharina* etiam, ut mihi præ gaudio nunc exiliunt lachrymæ.

Ant. I pray sir, how doth my brother?

The. Londinum versus is hodie vos accersitum abiit.

Ant. I am sorry I shall not see my self in him so soon as I hoped.

ACTUS IV. SCENA III.

Argumentum. *Trico hujus fraudis machinator quasi à villa veniens salutat hunc quasi Antonium: Theodorus ait esse* Antoninum, *&* Catharinam *hanc esse; Trico nolit credere, novit ille hunc esse Antonium & illam forsan amicam ejus, non Catharinam, aliquid subesse fraudis; tandem videtur credere.*

Trico. Theodorus. Antonius. Rosabella.

Tri. HInc ego omnia subauscultavi clanculū. Adibo jā quasi à villa venetim, Here, sudayi

davi strenue apud villam hodie: phy, immodice calco.

The. Quid non venit villicus, ut jusseram?

Tri. Bos ille camurus æger est, malum, nescio quis nunc illi medicatur, cras aderit.

The. Bene factum.

Tri. O here *Antoni* salve, nimium rediisti cito.

The. Ha, he, quem arbitrare hunc?

Tri. Quem nisi *Antonium*?

The. Germanus frater *Antoninus* est, illic equidem simillimus.

Tri. Here, ne me ludos facias, ipsissimus est *Antonius*.

The. Tace stulte.

Tri. Quænam est illa mulier?

The. *Catharina* uxor ejus.

Tri. Amica forsan vel sponsa: quid me ludis here? viden' ut subrideat?

Ant. *What bold companion's that?*

Tri. Papæ! quis ille sermo est?

The. *Anglicus.*

Tri. Jamne *Anglice* fingit; here dic serio, num Antoninus ille?

The. Maxime.

Tri. Vera loquitor.

The. Num mentior?

Tri. Mentiri minime, forsan mendacium dicere.

The. Ha, ha, he.

Tri. Rides jamtat ne post doleat cave: moneo, tantum here moneo, scis me fuisse apud villam, vide ne culpam in me transferas postea.

The. Nolo, ita me dii ament nolo.

Tri. Memento.

Ant.

Ant. Come Sirrah, you and I muſt jeſt a little together:

Tri. In ma'am peſtem *Anglicum* hoc.

The. Ha, he, quid non jocaris?

Roſ. Good ſir, let him alone, he is not worth your anger.

Tri. Here, vin' me mentiri etiam?

The. Accede huc.

Tri. Abſcedat ille.

The. Habet *Antonius* in mala nævum?

Tri. Ille? minime, audivi *Antoninum*.

The. En vide.

Tri Hercle, here, jam tecum ſentio; extra nævum illum vero cætera quam ſimilis.

The. Nunc abi tu ad *Pætum* Notarium, cras me venturum dicito.

Tri. Abeo, at tu *Antonine* ſtultitiæ quæſo ignoſcas meæ.

Ant. *Well, be it ſo.*

The. Nurus, feſſam te de itinere eſſe arbitror.

Roſ. *A little, ſir.*

The. Amabo, introeas igitur. *Antoninum* enim de rebus *Anglicis* paululum percontari libet.

Roſ. *At your pleaſure, Sir.*

The. Heus vos præite, filiæ meæ commonſtrate ubi ſe refocillet commode. Jam uxoris literas perlegam. O dulces literas!

Tri. O fraus dulciſſima! nunc congerronem *Cupem* adibo, cui præcipiam quid agat inſuper, ſi hæc fallacia in anguſtum venerit, uſque nos excubabimus hic: me miſerum *Pyropum* video, properat quantum poteſt.

Ant. Hei mihi! cujus veſtimentis induor, veſtiarius

arius adest; nisi jam me Trico adjuvat perii funditus.

ACTUS IV. SCENA IV.

Argumentum. *Cum omnia jam essent in tranquillo, Pyropus vestiarius (cui pro ornamentis subæratum annulum opposuissent pignori) venit querulus: illi se esse Antonium & Catharinam negant Anglice; ille sua videns ornamenta confutari nolit, ita ut pene fraus tota detegeretur, dubitare enim cæpit Theodorus.*

Pyropus. Antonius. Theodorus.

Pyr. QUem mihi Antonius in pignus dedit prò ornamentis annulum monstravi aurifici, subæratum ait, neque carbunculum esse hunc, sed nihil prorsus scite tinctum vitrum. Quam lepide me lactabat versutus ille servus, cum dixi ego *ut scintillat sane*, is ingeminabat *ut scintillat sane*: verum quæsticuli causa ego nunc aio *sane*, nunc juro *plane*, fallimus & fallimur invicem: at ne nunc circumducar ornamentis vereor.

Ant. Totus timeo.

The. Literas quidem amanter & cordate scriptas.

Ant. Defessus sum pater; Introeamus, *I pray.*

The. Nostrum etiam scis sermonem loqui?

Ant. A word or two, Sir: profecto mei plane oblitus eram, ita me hic perturbat vestiarius.

Pyr. Sed eccum ipsum opportune.

The. Introeamus igitur.

Pyr.

Pyr. Monſieur, ſiccine tui ordinis virum mecum agere?

The. Eccum etiam alterum, ha, he.

Pyr. Ridere paulo minus eſt quam deridere.

The. Ha, ha, he, riſum continere nequeo, da veniam multis de cauſis. Hilaris ſum hodie, idque meritiſſimo.

Ant. Another miſtake ſir.

The. Quicum putas jam te fabulari?

Pyr. Cum juvene illo *Antonio*.

The. Scibam errare te, ha, ha, he.

Ant. Adhuc ſalva res eſt.

Pyr. Aio *Antonium* iſtum pro ornamentis ſubæratum pignori appoſuiſſe annulum.

Ant. Sir, this fellow is ſome cheater ſure.

The. Tecum ſentio: quin ajo *Antonium* hinc abiiſſe *Londinum*.

Ant. The more I look upon the fellow, the worſe I like him: if you mark him well ſir, he hath a knaves look.

The. Non placet hercle.

Ant Sir, will you give me leave to beat the knave?

The. Placide.

Pyr. Anglice jam: video quam rem facitis.

The Quoties iterabo tibi, non eſt hic *Antonius*?

Pyr. Quis eſt igitur?

The. Frater *Antoninus*.

Pyr. Erat hodie prius is *Antonius*, nunc *Antoninus*, mox erit forſan *Antoninulus*, atque ita ex nominis diminutivis mea poſtulatis mihi diminuere veſtimenta.

The. Ha, ha, he, reſponde, numquis in vultu nævus illi *Antonio*?

Pyr.

Pyr. Neutiquam.

The. Huic eſt vide.

Pyr. Fallor annon? Imo non fallor, meis indutum video ornamentis, nullus iis nævus additus eſt.

Ant. Sir, he ſees I am a ſtranger, and meant to abuſe me.

The. Quid hic tuis ageret veſtimentis?

Pyr. Dixit ſe velle quendam facere ſycophantam.

Ant. Come hither ſirrah, you.

Pyr. Ornamentis cupis me eludere *Anglice*, reddes tamen *Gallice*.

The. Obſtinatus eſt de veſtimentis, quid ſit, animi pendeo.

Ant. Perii, hæſitare incipit. *Sir it may be* Antony *borrowed ſome cloaths of him.*

The. Alia res eſt, quicquid eſt.

ACTUS IV. SCENA V.

Argumentum. *Cupes ut confirmet hunc Antonium eſſe, venit tanquam nauta pecuniam ab Antonio poſtulatum; minatur Pyropo adeo ut fugiat, & viginti coronatis emungit ſenem, qui intro it cum filio: Triconi & Cupi jam cura eſt ut abſterreant Ignorantem, quem ex verbis Pollæ tota vicinia habuit pro Dæmoniaco, itaque illum exorcizandum ſtatuunt.*

Trico-

Trico. Cupes. Antonius. Theodorus. Pyrgopus.

Tri. I Am loquere Anglice, atque assimula quasi. ——

Cup. Scio, ne mone: Anglus natus nunc sum, huc Antoninum qui advexi hodie; nisi ego hunc confuto vestiarium. ——

Tri. Propera, hic ego me interea abstrudam prope.

Pyr. Vin' lictores adduci huc qui mea tibi detrahant ornamenta?

The. Quid sit dubito.

Cup. *O master Antonine, God save you Sir, I come for mony Sir for your passage.*

Ant. *Welcome* Mariner.

Cup. *How doth mistresse* Catharine?

Ant. *Shee's well within here.*

The. Quis ille est?

Ant. *The Masters Mate Sir, that brought us over.*

The. Opportune, num tu hunc *Londino* advexisti huc?

Ant. *He understands you not Sir, he asks if you brought us from* London *hither.*

Cup. *Marrie did I Sir?*

Ant. *Here is an odd fellow sayes no.*

Cup. *Doth he in truth?*

Ant. *And sayes that I am not* Antonine.

Cup. *Very good, I faith.*

Ant. *And that I wear his cloaths.*

Cup. *Better and better: but doth he indeed? the rogue*

rogue means to cheat me of my hire; shall I beat the slave?

The. Mane; heus, nanta ille *Anglus* adest qui vexit hunc, quid jam ais?

Pyr. Bene, video quid molimini.

Ant. This fellow will not believe you.

Cup. Is he an Infidel? let me come to the Pagan.

Pyr. Minatur etiam, quæ hæc res est?

Cup. By the faith of a Saylor Sir, there be an hundred Mariners *can testifie I brought this Gentleman and Mistresse* Catharine *over in the good ship called the* Speed-well.

The. Centum ait ad portum nautas hoc idem testaturos.

Pyr. Video ex compacto agi.

Cup. Hang him Swabber *dash he grumble? if you love me, let me give him a salt Eele, while I am in heart: mony Sir for the passage.*

Ant. I pray Sir give him his mony, I have not enough to pay him.

The. Quantum est?

Ant. How much?

Cup. Six pounds you know, and richly worth it though I say it, you had as good biskes and salt beef.

The. Heus *Richard*, affer huc viginti coronatas.

Pyr. Quid viginti nominas? nihil agis, redde ornamenta.

Cup. I know he speaks ill of me, I must needs hang him.

Pyr. Quid agis? perii.

The. Omitte.

Cup. What cony catchers here?

Pyr.

Pyr. Siccine? in jus vocabo vos. *Exit Pyr.*

Cup. Do you mumble still: 'twas time for you to go I faith: your son sir was never sick all the way; marry his man and his maid was fain to be set on

The. Alios tibi servos dedero. En tibi. (*short.*

Cup. I marry sir, I understand this well, here is a brave wind for us if it will hold; this week I am for London *again, will you any thing to your Mother?*

The. Salutē meo nomine matri nunciet, jube.

Ant. Remember my *Fathers love, and my duty.*

Cup. I will, adieu.

The. Eamus jam intro fili.

Ant. Mi *Cupes* servasti me.

Cup. Abi tu ne deprehendamur hic?

Exit. Ant.

Tri. O mea fraus! confirmasti *Theodori* probe.

Cup. Nactus etiam aridum argentum *Trico, good English, very good English*, hinc alia parabitur cœna, *Polla* haud coquet tamen.

Tri. At quid si nunc *Ignoramus* venerit?

Cup. Veniet scio, & turbellas dabit, inveni tamen ut illum porro ludificemur.

Tri. Quidnam?

Cup. Quà ex ipsius, quà ex *Pollæ* verbis, dæmonia cum esse eum per totam viciniam rumor jam increbuit.

Tri. Illum itaque exorcizabimus.

Cup. Recte, atque id ipsum me facturum *Pollæ* prædixi antea.

Tri. Redistis ergo in gratiam.

Cup. Scilicet, atque promisit insuper hac in re velle se opitulari mihi: una opera si nunc *Torcol* venerit aliqua absterrebimus.

Tri.

Tri. Sed quis exorcizabit?

Cup. Me vide, atque per tempus en exit frater *Cola*, lepidus compotor meus, mirum ni is quod solet me quærit, ut poscat poculis. Eum, certum est, collegam ascisam mihi.

ACTUS IV. SCENA VI.

Argumentū. *Forte fortuna Trico & Cupes Colam inveniunt combibonē Cupis & monachum; cum illo agunt de exorcizando Ignorano, & postea in ejus monasterium deferendo. Cupes ut sese ornet, Cola ut Pompā tradnctat ad exorcismum, exeunt.*

Cola. Cupes. Trico.

Cola. HAhe, ubi nunc *Cupem* inveniam combibonem meum?

Cup. Simne ego?

Col. Confratris mei cucullum hic & libros vici in alea modo: Juratis quasi auriga nunc, & me diris devovet. Nihilominus *Cupes* hæc vendat volo, quo laute cœnemus una, nam nequeo semper victitare jusculo. Ibo quæsitum eum.

Cup. O mi confessor.

Col. O mi confessor.

Cup. Mi spiritualis pater.

Col. Mi barnalis frater.

Cup. Bibamus molle vinum!

Col. Sed cyathum ter trinum.

Cup. Cucullate pater.

Col. Hæc est lingua bubula.

Cup. Frons non erit nubila,

Clo.

Col. Delicate frater, ha, he, rideamus, amplexemur invicem.

Cup. Frater, tua nunc mihi opera opus est.

Col. Quid est.

Cup. Ignoramus Anglus quidam nobis exorcizandus est.

Col. An dæmonem habet?

Cup. Quasi: sed post narrabo tibi hoc si feceris.

Col. Faciam libens, nam larvatus non sit licet, famam inde mihi, ut alii itidem forsan excitavero: Clarus frater *Cola*, sanctus *Cola* fugat dæmones, ha, he.

Tri. En tibi cucullum opportune.

Col. Vendatur.

Cup. Nondum: nam frater *Cupes* etiam fugabit Dæmones, hoc me ornabo jam in exorcismo, quo te ipse adjuvem.

Col. Optime, ha, he, optime. Induam mihi vultum miserabilem.

Tri. Postquam exorcisatus est ad tuum deferri cures monasterium, ubi eum alii detineant fratres aliis exorcismis.

Col. Fiet: post illa, mi confrater, linguam hanc nos bene exorcisabimus.

Cup. Cum aqua minime, sed vino benedicto.

Col. Ha, he, certe cœnabimus ad scropham nentem. *O qu'il y à de bon vin là*, cantabimus, saltabimus, hei, hei, verum tu hæc vendas tamen.

Cup. Quid? veteres poculatores & saltatores, frater *Menot*, & frater *Maliard* etiam, ô ridiculasios.

Tri.

Tri. Propera quæso, abi, & orna te.

Cup. Frater, hinc tu nunc eas ad Sti. *Severini*, illinc ad exorcismum pompam huc traducito; ipse continuo ubi me exornavero isthac in platea tibi obviam dedero.

Col. Eo; sed linguam hanc dum redeo serva diligenter: *Sis Fidus Achates.*

ACTUS IV. SCENA VII.

Argumentum. *Ignoramus currens ut prehendat Dulman, prehenso minatur. Trico exit ut hæc aperiat Antonio. Dulman affirmat Ignoramo, se illam Rosabellam tradidisse illi quam sibi Torcol tradidit. Ignoramus illi narrat quo fuit in periculo inter castratores.*

Ignoramus. Trico. Dulman.

Ig. SToppa *Dulman*, stoppa fellonem, stoppa *Dulman*, stoppa. *Exit.*

Tri. Adibo *Antonium*, rem omnem aperiam illi, inde per angiportum post ad *Cupem* me recipiam. *Exit.*

Ig. Stoppa *Dulman*, stoppa, ah vagabunde felo, habeo te per aures jam, *ne bouge point.*

Dul. Bone magister.

Ig. Ah fugitive, putabas quod non possem gignere te iterum, si eras super faciem terræ? quid ergo fugitabas pro eo?

Dul. Abscurrebam à te, quod eras in tam peltante cholera pro *Rosabella*, ut non volebas audire me.

Ig. Bonus annus de te; quid? audiam? Ubi putatis quod ego inveni eum? per fidem meam erat ille in quodam communi loco jaciendi globos vocato a *Bowling alley*, ubi ille *ludebat ad illicita luda contra statutum:* ibi, scio, lusisti viam meas coronas.

Dul. Videbam super tantum.

Ig. O, tu es *supervisor*; fuisti meus clericus viginti annos jam, num me vidisti unquam ludere globis?

Dul. Non ego.

Ig. Non, ego warrantizabo: num es lusor? gigne tibi aliam deskam, non scribes plus ad deskam meam.

Dul. Si tu ponis me viam à te, sum disfactus ut ostrea.

Ig. Quid ergo non portasti *Rosabellam* mihi?

Dul. Illam *Rosabellam* portabam quam *Torcul* deliberabat mihi.

Ig. Funis de te, vis me contrarotulare adhuc: num habebat curvum collum?

Dul. Imo per fidem; & plorabant ita in departo, quod faciebant me plorare quoque.

Ig. Es magnus vitulus vocatus *a great calf.*

Dul. Et dederunt mihi vinum & saccharum etiam.

Ig. Vinum & saccharum? ibi est; es bellus saccharatus stultus, tu vis disfacere tuum magistrum pro una pecia de saccharo.

Dul. Dedit mihi etiam unam peciam de auro.

Ig. Ubi est illa? da mihi.

Dul. Magister, illa est mea jam.

Ig. Es cognoscens latro, ubi est mea counterpana?

Dul.

Dul. Dixit quod portaret ſtatim poſt me.

Ig. Dixit? etiam talis lobba *Dulman? Dulman* revera.

Dul. Profecto, magiſter.

Ig Hanga, hanga; putabam quod *Muſæus* erat major aſinus quam tu, ſed tu es major aſinus quam unus univerſitans.

Dul. Spero, non ita.

Ig. Non eſt major peſtilentia quam habere malos ſervientes; miſi etiam *Pecus* ad *Torcol* pro *Roſabella*, ſed ille non venit neque puto ille curii viam etiam.

Dul. Quæſo pardona hoc, & pugnabo tanquam diabolus pro te ſi venerint Geldrii.

Ig. Imo ego pugnabo jam: veniant ſi audent, ſpero ſum bene appunctus pro illis: vide, non ſum?

Dul. Magiſter, non eſt *riota* portare tres dagarios?

Ig. Se defendendo non eſt: ſi occido illos caveant à me, *ſe defendendo* quicquid facio fac ā per legē.

Dul. Magiſter, ego copiavi hoc factum, vide.

Ig. Da mihi, ego copiabo te.

ACTUS IV. SCENA. VIII.

Argumentum. *Ignoramus miſerat Pecus ad* Torcol *pro vera* Roſabella, *quem Torcol ſuſpicatus eſſe Triconis ſycophantam, conjecit in carcerem, hinc* Torcol *ad Ignoramum venit & Dulman, qui ſe emunctos intelligunt. Minatur* Torcol *Ignoramus, & pro coronis, & quod falſo in carcerem conjeciſſet* Pecus, *eunt quc ſimul ad* Theodorum *ut ſycophantas inveniant.*

Torcol. Ignoramus. Dulman.

Tor. LEpide accepi *Triconis* ſycophantam, qui per poſticam ad me venit modo; Quis es? *Pecus Ignorami.* Quid vis tibi? Herus pro *Roſabella* vera me ad te miſit meus: ha, ha, he, in carcerem feci—ideo compingi—*Triconis* hunc tenebrionem *Pecus. Portugallum* ut fallit *Trico*?

Ig. Cape hoc aſine, ſemper ſcribis falſum Latinum; ſi non potes ſcribere verum Latinum ut ego ſcribo, abbrevia verba per dimidium, ſcribe cum dasho ut multi faciunt, ſic nec facies errorem in Latino, nec errorem in Lege.

Dul. Eſt bona regula.

Tor. O ſenior Ignoramo, come eſta veſtra merced.

Ig. Come ſta villano in grano: communis Pandodorator ut es, ego complementabo tecum.

Tor. Ha, ha, he, mi feſtiviſſime cognate, quid agit tua ſeniora *Roſabella*? ha, he.

Ig. Num me moccas etiam? at habebo aures tuas, ſi pileus tuus ſit de lana.

Tor. Num te pulchræ cepit ſatietas *Roſabellæ*? ha, ha, he.

Ig. Rides? Diabolus frangat tuum curvum collum; putas hoc eſſe rem ridentem?

Tor. Quouſque adeo jocabimur? ha, ha, he.

Ig. Rides iterum? bene, ride jam, ſed niſi faciam te ululare ad barram ut bubo——

Tor. Hilaris es, gaudeo, ha, ha, he: ſed tantum obſecro, ſerio hæc an joco?

Ig. Putas jocum pro *Roſabella* mittere unam veterem haggam?

Tor. Quid ſit, miror,

Ig.

Ig. Miras?

Tor. Servus tuus *Dulman* syngrapham mihi dedit & sexcentos aureos, signum etiam indicavit, huic itaque tradidi *Rosabellam*.

Ig. Veni tu huc bonus pro nihil, audis quid ille dicit?

Dul. Audio.

Tor. Num ego aliquam mala tibi mulierem forma dedi?

Dul. Ille cui dedi monetam, is dedit mihi.

Tor. Tibine ego?

Dul. Ego nescio, sed erat talis *Torcol*.

Ig. Tace tu bos; & tu tace, audi chargeam, non respondo mihi nisi quod demando vos. Num hic ille?

Dul. Erat quidem ——

Ig. Pax sirrah, pax; hah, num hic est ille, qui—

Tor. Hercle non ego.

Ig. *Diabole*, non vultis tacere? respondo cum rogo.

Dul. Magister——

Ig. Vis loqui adhuc? si ego te capio in manum——num hic est ille, quid dedit tibi illam counterfactam mulierem?

Dul. Ille *Torcol* qui dedit mihi, non erat talis *Torcol*.

Ig. Jam parla tu, num tu dedisti *Rosabellam* illi?

Tor. Ille cui illam dedi, non erat talis *Dulman*.

Ig. Cui dedisti ergo? ego sciam veritatem.

Tor: Alii, qui tuo nomine poscebat eam.

Ig. Jam tu, qualis erat ille serviens qui habebat meos versus?

Dul. Erat gracilis, gracillimus, & habebat parvam nigram barbam.

Tor. Nigram?

Dul. Immo nigram.

Tor. Væ mihi!

Dul. Et erat cum alio cum curvo collo.

Ig. Quomodo vocabat se?

Dul. Mendoza.

Ig. Habes tu talem servientem? quid non dicis? habes talem?

Tor. Minime, minime; mendax *Trico* is me conjecit in Tricas.

Ig. Ergo forisfacies mille coronas: da, da, da: taces? cur non rides jam? non respondes? quid? vis esse pressus ad mortem?

Tor. Dolor linguam impedit.

Ig. Habe *quare impedit* pro eatum, da coronas, da, da, da.

Tor. O senior mio mucho honorifico, bezo las manos di———

Ig. Putas solvere me cum uno *bezo las manos?* solve bonam & legalem monetam, solve.

Tor. Quid de me fiet? secundo naufragium eci: oime, oime!

Ig. Dixi antea quod facerem te ululare ut bubo, ego docebo te———

Tor. Misericordia, mio principale Cavaliero.

Ig. Non principal villatne, non, principal Rascal.

Tor. Hercle solvendo non sum.

Ig. Num vis ut faciam unum *Distringas?* recoverabo coronas per legem, si tunica tua est super dorsum tuum.

Tor. Attamen in jus rapi vereor, senior, quod

ille

ille nequam ambos nos decepit probos viros: eamus nos probi ambo ut illum nequam castigemus probe.

Ig. I tu si vis, non decepit me, sed te: debet surgere per tempus qui decipit me.

Tor. Id me angit maxime quod *Portugallum* fefellit me, O impium illum! *senior illustrissimo*, ut mihi ignoscas, obsecro.

Ig. *Non point*, Torcol, *non point*, *vous avez forfait l' obligationem*, causa patet.

Tor. Num mihi, quæso, misisti quendam cui nomen *Pecus*?

Ig. Imo, ubi est ille jam?

Tor. Da veniam, illum mandavi carceri, quippe *Triconis* putabam sycophantam.

Ig. Heida, illum in gaolum etiam? *actio pro falso imprisonamento*; nisi fitko tuum curvum collum jam——

Tor. Quin eamus, si placet, jam huc ambo ad *Antonium*; is eam deperit: videbimus primo si benigne aliquid possumus expiscari, post id lege agamus ambo fortiter; lege, senior.

Ig. Lege? ne cura pro lege, habebo & illum & te in lege.

Tor. Heus, hoc agam primum, cape annulum hunc, jube ad ædes meas adducatur *Pecus*.

Ig. Habebo te post tamen. *Dulman*, I tu cum eo, vide illum ire ad largum suum, sed primum cape advizamentum.

ACTUS IV. SCENA IX.

Argumentum. *Rosabella cum Theodoro sedens præ foribus, patruum videt & Ignoramum; illi eam vendicant pro Rosabella; illa Cathavinam esse se affirmat Anglice; illi negant: tempestas ingruit, donec introiens Antonius narrat Theodoro illos esse Dæmoniacos, de quibus sic rumor est totam per viciniam.*

Theodorus. Rosabella. Ignoramus. Torcol. Antonius. Dulman.

The. POstquam refecta es, nurus, tibi haud inamœnũ erit sedere hic sub dio; assideas quæso.

Ros. I *thank you, Sir.*

Ig. Fac ut dixi, & cura pro nihil.

Exit Dulman.

Tor. Eamus, senior, & pulsemus jam. *tick, tock.*

The. Quis nostras pulsat fores?

Ros. Patruus & Ignoramus adsunt, perii.

The. Quid vis tu?

Ig. Ego nescio, quid vis tu?

The. Quis es?

Ig. Roga illum si vis?

Tor. Senior, est *Causidicus Anglus, senior mio excellentissimo, senior de titulo, senior*———

The. Numquid estis madidi?

Ig. *Mad?* testate vos, *actio defamationis.*

The. Quid est quod blateras?

Ig. Blateras?

Tor.

Tor. Tace quæso.

The. *Anglum* aiunt hic larvis agitatum, næ ego hunc ipsum arbitror.

Tor. Senior, filium audio *Antonium* cognatam meam *Rosabellam* in ædes tuas adduxisse hodie.

The. Nusquam factum.

Ros. Quam nunc me vellem mortuam!

Ig. Si facias *concelamentum*, ego———

Tor. Clementer-

Ig. Clementer? quid mihi cum Clementinis?

Tor. Annon intus est tuus *Antonius*, Senior?

The. Non est, *Londinũ* versus abiit is, sed geminus hic *Antoninus* cũ uxore venit *Catharina* hodie.

Tor. Subolet: pro comitate tua, liceat nobis illam spectare *Catharinam*.

Ros. Occidi.

The. Illã spectare vos? lepidos homunciones.

Ig. *Venire facias* & sequatur sub suo periculo.

The. Num tu illos nosti, *Catharina*.

Ros. *Who* I? *indeed* I *know them not.*

Tor. *Per mi sancti*———*queda*, hæc est mea cognata *Rosabella*.

Ig. Benedicite, hæc est mea *Covert Baron*, mea Rosabella.

The. Quæ hic fiunt præstigiæ?

Ros. If I *come now from London, sir, how should* I *know them?*

Tor. *Anglice* jam loquitur; intelligo aliquantulum, quippe qui Londini olim Mercator fui: non tu mea cognata es *Rosabella*?

Ros. *Doe* I *look like one of your kindred?*

Ig. *Nay*, I *can speak English too; what mine own*

country woman: little pigsnie, my little peperegge, thou knowest me I am sure.

The. Sciam quid hoc est, *Antonine?*

Tor. Non tua jam nosti patruum tuum *Torcol?*

Ros. The man in the Moone as well.

Ig. I will give a good round joynture, I faith?

Ros. I pray sir, be wise, if you can.

Ig. Wise? O me, I am wise and foolish for thee, dear Rosabella: pity, some pity to a burstling heart; be not so fair and cruel.

The. Antonine, prodeas, ut sciam quid sibi volunt isti

Ig. I see though I am blind, I freeze though burn in love, I live not but I die, I live to love, to love to live, and live not but in loving: nay I can speake Songs, sonets

Ant See, this is the possessed man you heard of.

The. Quicquid sit, non hoc de nihil est.

Tor. Ita vivam, ut is surripuit meam *Rosabellam* mihi.

Ant O perjur'd. —

The. Num quis hic dolus subesse potest?

Ig. Shine on me bright sun: the sun is no sun, thou art the sun, the moon, and the stars, and sweeter far than is a Civet Cat.

The. Seorsim, quæso, tecum pauca colloquar,

Ig. Bound I am in Frank—pledge to thee, and yet am in free soccage. Ye goodly trussed Nymphs, and simpering Syrens, O purple and the white, ye roses, lillies, and double violets, spring of enãeld flowers, and Diaperd Meads, green shady groves, and chirping birds, the warbling streams, and whistling winds,

winds, and dainty Rosabella——Dixi. Ha, sweet Rose, one habeas corpus.

Ant. Hold off, coxcombe, or I'le set you farther.

Ig. Es tu ibi etiam? sum appunctus pro te jam; hic me voluit geldare hodie.

Ros. Quid de me fiet, nescio.

Ant. Si tantillum morantur Exorcistæ, actū est de nobis.

ACTUS IV. SCENA X.

Argumen ū *Polla ostendit & Cupi & Colæ (monachorum cucullis indutis) Torcol & Ignoramum esse Dæmoniacos illos: Theodorus credit, exitque cum Antonio & Rosabella in ædes suas. Trico de Pyropo cruet. Illi comprehendunt Ignoramum, tanquam exorcistæ. Torcol fugit.*

Theodorus. Antonius. Torcol. Ignoramus. Trico. Cupes. Colæ. Polla. Rosabella.

Co. OMi frater *Cupes*, quam te hic cucullus condecet! ha he.

Tri. Properate quæso.

Col. post exorcismū cœnabimus una opipare.

Tri. In malam crucem; de cœna fabulamini, cum nobis tam prope imminet exitium?

Cup. Eamus.

Tri. Jam quid *Pyropus* agat, ibo spectatum,

Tor. Vera hercle dico.

The. Quanquam vix credibile est, hoc mecum perpendam tamen.

Pol. Accedite pii viri, hic ille miser est.

Ig.

Ig. Tune ades iterum? profecto habebo te in *coram nobis.*

Pol. Boni fratres, hic est ille dæmoniacus, hic alter illius socius.

Tor. Quid sibi volunt isti?

Ig. *Torcol,* si est sorciera super faciem terræ, hæc est sorciera; sum in quandario si manebo, annon.

Tor. Mane.

The. Quid hoc? quid facturi, fratres?

Col. Opus charitatis, quod boni orarunt nos.

Cup. Hic est dæmoniacus, cave tibi ab illo, si sapis.

The. Recedam, næ hoc suspicabar antea.

Ant. Loe you sir, I *told you so.*

The. Profecto hic me *Torcol* deluserat penè.

Tor. Quæ hæc machina? quid vultis, fratres?

Col. Tace tu.

Cup. Vel nos te——si turbas sacrum.

Col. Tentemus primum aqua benedicta.

Ig. In nomine Diaboli, cur jacis aquam in faciem toties?

Pol. Væ mihi, invocat Diabolum.

Cup. Hic est *Lydius lapis,* diobalus horret aquam benedictam.

The. Porro fratres, quod vestrum est facite, miris modis agitatur.

Col. Quamdiu tu vexatus?

Ig. Quid est id ad te? fui toto hoc die terribiliter molestatus.

The. Fatetur etiam.

Cup. Qua forma venit cum vexabat te?

Ig. Nunc cum curvo collo ut hic est, nunc in forma

forma *Dulman*, nunc ut ſorciera ut hæc, nunc in forma ſuis geldatoris ut hic, nunc in illa forma Roſæ, Roſæ, multis modis.

Cup. Permulti ſunt video.

The. Miſerum hominem!

Col. Nunquam à te fugit?

Ig. Immo *Dulman* fugit ſemel hodie, ſed eſt mecum iterum jam.

Ant. Keep off, tis the very ſame I ſaw at London.

The. Apage ſis.

Cup. Numquis te affligit etiam?

Tor. Vos ſcilicet: quid vultis? num nos ludos facitis? quid malum, tam ſæpe inſpergis aquam mihi?

Col. Neque hic aquam benedictam patitur; ambo ſimiliter affecti.

Cup. Ita res eſt, quærunt illam, cave tu,

Roſ. Alas! Alas! For Gods ſake let's be gone.

Pol. Veniant ad me ſi auſint iſti incubi.

Pol. Ex ipſo vultu videre eſt hunc eſſe arreptitium.

Roſ. I am afraid of them; good ſir let's be gone.

The. Pie facitis fratres, ſed obſecro abſcedite longius ab ædibus; libenter nolim neque dæmones neq; dæmoniacos noſtris eſſe tam prope hic, da quæſo aquam benedictam.

Ant. And me.

Roſ. And me ſir, I pray you.

The. Secedite ab illo.

Tor. Iamne abis *Roſabella*? redi quæſo, redi.

Ig. Mea *Roſabella*, retorna ad me? *Roſabella* non audis?

Tor. *Roſabella*,

Ig. *Rosabella*, inquam.

The. Ut vociferantur?

Cup. Sunt hi dæmones Incubi, caveant sibi feminæ.

Col. Quærunt sibi Succubos.

The. Abeamus———

Exit. The Ant. Ros.

Ig. Rosabella I say, are you gone? now a pox got with you.

Tor. Quæ vos intemperiæ tenent? Ite in malam rem.

Col. Comprehendite hunc Dæmoniacum, vincite eum.

Tor. Fugere hinc optimum est, ne male habeant me, aliquid scio moliuntur mali——

Exit. Tor.

Cup. En fugit, sequimini, sequimini.

Col. Abiitne?

Ig. Ego abibo etiam, nam puto hi sunt nebulones fratres.

ACTUS IV. SCENA XI.

Argumentum. *Ignoramum ad cathedram alligant & quæcunq; ille verba Causidicorum more locutus est barbara, tanquam tot diabolorum nomina suis fugant exorcismis. Cola illum ad monasterii deferri curat: Cupes cum uxore Polla (qua cum jam in gratiam rediit) ad œnopolium protinus.*

Ignoramus. Cupes. Cola. Polla, &c.

Col. VOs qui cum palmis aſtatis, & herbis benedictis, arcte illum ad cathedram alligate.

Ig. Quid me attachiatis cũ funibus & chordis?

Cup. Tace.

Ig. O *Dulman*, *Dulman*, dixiſti hodie quod pugnares tanquam diabolus pro me, ubi es nunc *Dulman*?———

Col. Exorcizo te *Dulman*, fuge maledicte *Dulman*, fuge.

Ig. Fugit ſemel hodie, ſed ſi nunc venit *Dulman*———

Col. Invocat *Dulman*, certe *Dulman* nomen eſt.

Ig. Cum peſte vobis, nomen eſt *Ignoramus*.

Cup. Diſcede *Ignoramus*.

Ig. Diſcedite vos, nebulones ut eſtis, cum veſtra *Riota & Rowta*.

Cup. Prodi nequiſſime ſpiritus *Ignoramus*, conjuro te *Ignoramus*, juſticiæ declinator, ſeductor hominum, fator diſcordiæ, diſſipator pacis, exorcizo te, quod eſt nomen magiſtri tui?

Ig. Ego ſum magiſter.

Col. Eſt ipſe Beelzebub, fuge iple magiſter, conjuro te, quam cito vis exire?

Ig. Tam cito quam poſſum ex veſtris nebulonis digitis.

Cup. Conjuro te, quapropter hoc tibi accidit?

Ig. Propter *Roſabellam*, ob eam ita torqueor.

Cup. Abſcede *Roſabella*, abſcede.

Ig.

Ig. Diabole, abceſſit.

Cup. Conjuro, unquamne dediſti illi animã antehac?

Ig. Quid id ad vos? Imo dedi animam & corpus & bona illi.

Pol. O ſceleratum!

Ig. Et præter juncturam, ſi maritaſſet me, habuiſſet *Francum Bancum.*

Col. Profuge ſis *Francum Bancum*, ſepara te *Francum Bancum.*

Ig Imo jam non habebit, ne timete; ſed ſi amaſſet me, habuiſſet multa bona *privilegia*, *Infangtheef*, *outfangtheef*, *Tac*, *Toc*, *Tol*, & *Tem.*

Col. Quã multi ſunt! exite omnes *Ninanteſ*, *Nonanteff*, *Tac*, *Toc*, *Tol*, & *Tem.* Exorcizo omnes vos malignos ſpiritus, ſive ſitis in pileolo diurno aut nocturno, in duplici lingua aut ſub lingua, in barba vel in capite

Ig. O aſini, putatis quod Diabolus tenet *in capite*? tenet in froccis & ſoccis, & calvis coronis veſtris, fratres Diaboli.

Pol. Invocat fratres ſuos diabolos.

Col. Tace: eradicemini, ſive ſitis in Diploide manicata, vel tunica, ſive in manicis vel in Capſulis, vel in calamo, vel in cera, aut ſigillo, vel in cornugraphio.

Ig. Erat in *cornu* hodie.

Cup. Conjuro te peſſime Dæmon exi è *cornu.*

Ig. Peſtilentia de vobis & omnibus cornubus, niſi de cornu quod cornuat ad Prandium.

Col. Explantemini, ſive ſitis in ſyngraphis, membranis, chartis ſcriptis, vel non ſcriptis, verbis cum ſenſu, vel ſine ſenſu,

Ig.

Ig. Vel in *Gray-fryers*, vel in *Black-fryers*, vel in *Croched-fryers*.

Col. Exorcizo vos; fugite pessimi dæmones *Gray-fryers*, *Black-fryers*, *Croched-fryers*, fugite, sive sitis in braccis oblongis vel rotundis, vel in intestinis majoribus vel minoribus, vel in Coleotheca.

Pol. Ibi est video.

Ig. Ibi est in te video: nisi facio te tenere manum sursum. O fellones, quis habet manum in pocketto ibi? Estis *Backbarend & handabenda*?

Cup. Fugite *Backbarend & Handabend*,

Ig. Si fugiunt est *directe felonia*.

Cup. Sive estis in loculis, aut in Crumena, vel in auro, vel in argento, sive bene parto, sive male parto.

Ig. Illud est Dæmonium quod desideratis, scio, robbatores ut estis.

Col. Adjuro vos nequissimi spiritus, si estis in femoribus vel inter femora, exite simul ab omnibus membris hujus creaturæ.

Ig. Hoc est bene si vult ire sic.

Col. Et in pollicem sinistri pedis veniatis.

Pol. Ibi est, video, contundam ne ascendat.

Ig. O, ô meos cornos! *ô Pythonissa*, quid vis? Unum *magnum cape* de magno Diabolo capiat vos omnes & singulos, magnos & parvos.

Cup. Iam sævit frater, da salem exorcizatũ, ignem benedictum: exorcizo te, profumigo te.

Ig. Ignis ardeat vos: si dagarias capio, rumpam calvas coronas vestras.

Col. Conjuro te, prodi dagarias.

Ig. Utinam possit *se defendendo*.

Col. Tentemus si sit obediens. Repete nunc

quod

quod dico tibi in aurem. *Buz, luz, buz.*

Cup. Adjuro te respondeo quod quæro. *mum, mum, mum.*

Ig. Nihil intelligo.

Cup. Mum, mum.

Ig. Quid mummatis & moppatis ita ut Simiæ?

Col. Mum, mum, non jã sentis abisse dæmones?

Ig. Sentio ad minimum tres adesse hic.

Pol. Tres adhuc?

Ig. Imo tres: puto hodie sum diabolatus in bono serio; si sum, tu es sorciera quæ fecisti primum, & vos estis ejus condiaboli, qui abettatis illam.

Col. Frater, ut video opus adhuc opera multa, ad fratres deferatur si placet ad monasterium.

Cup. Fiat. Aliqui vestrũ eum intro huc auferte.

Ig. In nomine Diaboli quo portatis me *Fowle porridge bellied Fryers, barrel, barrel.* le scay le *grand customer de Normandy Harroul, the Devil take you all.*

Col. Quam primum hunc nostris tradidero, mox ad te rediero; cœna parata sit interea vide.

Cup. Fiet. *Exit.*

Pol. Ha, he, lepidos ludos, frater.

Cup. Ha, he, soror nunc eamus ad cœnopolium, hoc meum est monasterium.

Pol. Ob hoc factum, mi frater *Cupes*, Mecastor quo vis ibimus.

Cup. Scis me te amare mea *Polla*? quæso amemus invicem, scis uti argentum tibi dedi, quod si mansueta eris dabo, & dabo, nihil deerit tibi.

Pol. Amabo te dehinc. Eamus quo vis igitur.

ACTVS

ACTUS IV. SCENA XII.

Argumentum. *Pyropus cum lictoribus ut Triconem & Antonium in carcerem conjiciant comprehendunt Triconem, quē Antonius non agnoscit, ideo aufertur statim & ipse Antonius comprehenditur, quem tum Trico non agnoscit ut par pari referat; Trico recta in carcerem, Antonius ense se suo liberat.*

Antonius. Trico. Pyropus. Lictores.

Ant. O *Trico, Ignoramum* ist hinc spectavi modo abreptum in cœnobium. Sed quid tu tristis es?

Tri. Alia jam tempestas ingruit, Here.

Ant. Me miserum, quid est?

Tri. Pyropum adire judicem vidi modo, canes assignavit illi is venaticos.

Ant. Quos venaticos? *The Sheriffs Hounds?*

Tri. Lictores; te qui venantur ut capiant, & in carcerem ducant: patri jam demum palam fient omnia.

Ant. Comminiscamur aliquid, mi *Trico.*

Pyr. Vos apud vos este nunc, nam illos qui mea habent ornamenta video, de hero non usquequaque liquet adeo, verum servum illum mihi prehendi volo.

Tri. Perii: quid me vultis?

Tyr. In carcerem eas, vel mea mihi restituas ornamenta; jam captus es.

Tri. Eccum ipsum herum, ab ipso poscito, servus ego sum.

Ant.

Ant. Quid agam? dissimulandum est.

Pyr. Vin'mea mihi reddi, vel hunc in carcerem trahi?

Ant. Let him go whither he will for me, what have I to doe with him? shame you not to speak with so little respect to a gentleman, and to a stranger?

Tri. Here, jam mitte *Anglicum* quæso, & sua illi reddas ornamenta.

Ant. Who are you? I know you not (simulabo quasi te nesciam.)

Tri. Iam simulabis quasi me nescias?

Ant. Et tace & simula.

Tri. Tace & simula? cum id quod vis nactus es, nunc me nescire postulas.

Pyr. Non tu illum nosti?

Ant. I know him not, I (sine ut te nesciam).

Tri. Triconem nescis tu? nescis *Triconem*, here?

Ant. What tricks? What Trico?

Tri. Utinam nunquam fuissem *Trico!* vin'me illi hinc abripiant?

Ant. What have I to doe with you? (simula inquam & tace.)

Tri. Non auditis ut me tacere & simulare jubeat?

Ant. What a lying knave is this, do I *so?*

Pyr. Si illum jam hinc rapio, haud inclementer ago.

Ant. What is it to me, what you do with him?

Tri. Domini sic servos tractant, cum eorum opera nacti sint quod cupiunt, illos perdunt postea: siccine ingratus here? siccine aut em annulos dati adulterinos homini probo & sincero sane?

Pyr.

Pyr. Iam *sane* iterum, at me non sanabis sic cum tuo *sane*, alius nunc fio.

Ant. Well, I *will go about my businesse, fare you well.* dolet me hunc deserere; verum quid facerem? *Exit.*

Tri. Abiit ille improbus? sed frater, ea quæ mihi dedisti ornamenta salva hic habeo omnia in illis ædibus; ea jam si placet ipse reddam tibi; reliqua meus, uti vides, gestat herus.

Pyr. Abeant eum illo aliqui —— *Exeunt.* Interim vos hic operiar. Quota pars hominum ita sunt ut præ se vultum ferunt? Plerique ut annulus ille aurum specie simulant, & subæratũ cum probis tinniunt:

Tri. En tibi: Ego quod ad me attinet, vide, sum probus *sane*.

Pyr. Imo *sane*, liber esto igitur. Sed num is qui nævum jam habet, tuus idem qui mane herus est?

Tri. Annon censes?

Pyr. Censeo equidem in eum si rursum accidam, certum est in carcerem compingam: atqui eccum, ipse redit opportune.

Ant. Triconem reliquisse sic profecto pœnitet

Pyr. Circumcingite eum.

Ant. What means this.

Pyr. Anglice loqui non valebit amplius, jam quo dignus es hinc abieris,

Ant. Trico, I *pray the work some trick now, that I goe not to prison.*

Tri. Hercle non intelligo.

Ant. Aliquid contechnare ne in carcerem abripiar, Trico.

Tri.

Tri. Jamne ego *Trico* ſum? tu me non noſti modo, neque nunc ego te.

Ant. Fabrica quæſo aliquid.

Pyr. Æquum eſt hunc abducier.

Tri. Quo lubet, ego hunc non novi (*ſimulabo quaſi te neſciam*)

Ant. Num tu me jam neſcis, *Trico*?

Tri. St. Tace & ſimula.

Ant. Agnoſce me tandem, *Trico*.

Tri. Simula inquam & tace.

Ant. Heus tu, hic me novit ſatis, meus eſt.

Tri. Non ego, non novi eũ ego (*ſine ut te neſciã.*)

Pyr. Jam aliam linguam loquitur, eamus,

Ant. Trico, vin' me rapiant hinc?

Tri. Quo placet. Ah, cum ingratum dixeris, omnia dixeris: ego abeo nunc. *Exit.*

Pyr. Age, ambula, in jus abripite.

Ant. If I go to priſon, 'tis my utter undoing.

Pyr. Anglice iterum?

Ant. I'le rather dye: away knaves, villaines, or I'le kill you all.

Pyr. Oime! Quo malum fugitis? Heus redite vos, ô me miſerum. *Exeunt.*

Ant. Aufugi tamen, ſed quid nunc agam? veritas filia temporis proferet hæc in lucem, tandem reſciſcet pater, quem me tot malis pudet deluſiſſe dolis; atqui amoris cauſa multos multa feciſſe ſcio. Sed quid cum reſcierit pater? objurgabit, increpabit, ſevere accipiet primulum, verum ira paterna non poteſt durare diu. Atquicquid futurum eſt, *Roſabella* nunc mea eſt, mea erit, illa ſalva ſalva mihi omnia. Ibo nunc ad amicum meum, quicum conſilium capiam.

Actus

Actus Quintus. Scena Prima.

Argumentum. *Dorothea uxor Theodori Antoniique mater Londino jã Burdigalam venit, puerumque Antoninum cum Catharina ſua reliquit ad portũ feſſos de itinere, itque in ædes mariti Theodori, ſecumque attulit puerum & puellam Anglicam.*

Dorothea. Vince. Nell. Richardus.

Dor: SAlve patria, natalis urbs *Burdigala* ſalve, to.
Nunc *Dorothea*, demum annos poſt *Londini* exactos quindecem
Theodorum virum, *Antoniumque* filium coram licebit viſere.
Hos poſtquam bello fuiſſe captos in audiveram,
Nullum exinde mihi lætum affulſit tempus: cæterum hæc dies
Una omnes mihi eximet ægritudines. At me moror nimis.
Quadriga enim ad portum mittenda eſt mihi,
Nutum huc
Quæ advehat *Catharinam*; cumque ea *Antoninus*, manet etiam
In diverſorio portui propinquo. Namque è mari laſſa eſt,
Adeo ut vix aut ne vix poſſit ire pedibus. Jam illos ecce, ſi fecero huc.
Vin. *Good Madam, ſpeak our Language, here's*
Nell

Nell *and I, and a great many more understand no a word what you say: what shall we do in this Country?*

Dor. *why* Vince; *understandest thou nothing yet?*

Vin. *Scarce a word, yet I was in* France *once before.*

Dor. *Nor you neither* Nell?

Nel. *No truly, I would I were at home at* London *again. They speak finely forsooth here.*

Dor. *Yes, you understand a few words, I taught you something, what's* caput?

Nell. *a head forsooth.*

Dor. *Well said* Nell, *what's* manus?

Nell. *A hand forsooth.*

Dor. *What is* brachium Nell? Nell *say.*

Vin. Nell, *'tis a horse toole.*

Nel. *What is it?*

Vin. *A horse toole, say.*

Nel. *Shall I forsooth?*

Dor. *Say then. what is* brachium?

Nel. *A horse tool forsooth.*

Dor. *Fie on thee.*

Vin. *Ha, he.*

Nel. *I, indeed forsooth* Vince *told me so.*

Dor. Vince *is an unhappy boy, well, ye shall both learn.*

Vin. I, *but it will be such a while first.*

Dor. *Why so boy?*

Vin. *They say that women teach this language beft, and it will be this six years first ere I shall get a Mistreße.*

Dor. *I will be thy Mistresse my self.*

Vin. *I, but old women never pronounce well: but*

pray

pray Madam let me alone with my Mothers tongue: I love my natural speech, I am a Gentleman.

Dor. *This is a fine tongue for a Gentleman.*

Vin. *I know a tongue worth two of it.*——

Dor. *What's that?*

Vin. *Marry a Neats tongue with Venison sauce.*

Dor. *Thou art a very wagge, Vince*——

Well, i'le go find out thy Master Theodotus *house, they say it is near the Pallace, and that is here. I'le knock and see, tick tock.* Num hæc *Theodori* ædes?

Rich. Imo, sunt.

Dor. Intusne?

Rich. Maxime, quid vis?

Dor. Eum cupio alloqui.

Rich. Introeas si placet.

Dor. *Little ones.*

Nel. *Forsooth.*

Dor. *This is your Master* Theodorus *house, come with me.*

Nel. *I Forsooth.*

ACTUS V. SCENA II.

Argumentũ. *Vince & Nell jocantur invicem; viso Ignoramo, quem pro insano habent, aufugiunt.*

Vince & *Nell* manent.

Vin. *Stay* Nell, *stay.*

Nell. *I cannot; ô Lord, you are such a nohter truly, I think.*

Vin. *O Lord, you are such another trull, I think*

Nel. *I tell you, I must wait of my Lady.*

Vin. I *tell you, you must wait of me.*

Nel. *I will sir.*

Vin. *How now maid; where is your courtsie? down ——down——down——descend——lower yet——lower yet——sweep me the ground with your breech and swim away.*

Nel. *Now I'le go.*

Vin. Nell, Nell, *Didst thou ever see the man in the Moon?*

Nel. *No faith, pri' thee let me see it.*

Vin. *Look here.* Chops her under the chin.

Nel. *Beshrew your heart blood, you had almost made me bite my tongue in two.*

Vin. *What skil't for ears and tongues in this Country, we are both deaf and dumb here.*

Nel. *It's a strange Country, all the little barns speak French here, and yet we cannot.*

Vin. *So do the pigs too.*

Nel. *What?*

Vin *Ouy, Ouy, Ouy.*

Nel. *Here's one thing I shall never endure.*

Vin. *What I pri' thee?*

Nel. *They say we maids must drink nothing but water.*

Vin. *That's true, but 'tis no matter, you'le make water though you drink nothing but wine.*

Nel. *Fie* Vince, *how you talk.*

Vin. *As though you do not? what a simpring's here?*

Nel. Vince, Vince, *they wear fine cloaths here.*

Vin. *I, but terrible foul shirts: but* Nell *you must be very bold.*

Nel.

Nel. *Why, are their women ſo?*

Vin. *Yes, all with their blind bayards.*

Nel. *You are always flouting.*

Vin. *You muſt learn to mock too, frump your own Father here on occaſion.*

Nel. *I have a pretty wit for a frump, though I ſay it. But good* Vince *if you love me take heed of one thing.*

Vin. *What's that?*

Nel. *Of eating grapes, for fear you take a ſurfet.*

Vin. *I love them not quoth the Fox, I would I could come by them.*

Nel. *Faith you'le be ſick then.*

Vin. *I ſick? what heart of oak, body of braſs? I am not ſuch a puler as Miſtris Catharine to be ſea ſick, and have a Coach ſent for me; well ſare old bell-mettal.*

Nel. *Liſt, I think I am called: nay fie maſter* Vince *you ſpoyle my Ruffe: faith i'le give you no more ſweet meats when I go to the Cloſſet.*

Vin. *Peace* Nell, *I'le carry you in by the arm after the French faſhion. O my mad Damoſel.*

Nel. *O my Monſieur.*

Vin. *Gow, yonder comes a mad-man.*

Exeunt.

ACTUS V. SCENA III.

Argumentum. *Ignoramus ſervis ſuis (Dulman & Pecus) narrat quo pacto traſlarunt illum in Monaſterio, & quo modo evaſit de monachorum manibus.*

Ignoramus. Pecus. Dulman.

Igno. DIabolus volet viam cum omnibus his fratribus & fraterculis etiam: si haberem focum, puto focarem hoc monasterium in mente qua nunc sum; sed est felonia puto non focarem. At ite mecum, vos magni nebulones, ab hoc monasterio ad *Westmonasterium* si audetis pro ambis auribus, si capio vos ibi;——

Dul. Quid jam? num est in uno fumo adhuc? Magister, ego liberavi *Pecus*, vide.

Pec. Spero trounsabis *Torcol* pro hoc.

Ig. Trounsabis? ego fui trounsatus hodie, ut puto nunquam homo fuit in mundo trounsatus. Pro hoc solo nunquam indurabo faciem fratris neque clerecidum vivo.

Dul. Ubi erant dagariæ tum *se defendendo?*

Ig. *Dagarias meas ceperunt & asportarunt, contra pacem regis, coronam & dignitatem ejus*; reliquerunt tres scaberdas, & spoliarunt meam ruffam, & obligationem hic.

Dul. Profecto est cancellata.

Ig. Volebant etiam facere me mille res; voluit unus me plorare, & in despectu mei nasi faciebat me plorare; & alius mummabat nescio quid, & ego repetebam mummans nescio quid; & quicquid dicebam erat Diabolus cum illis.

Dul. Quomodo dicis per illud nunc? in bona veritate hic erat terribilissimus dies.

Ig. Dies festum omnium sanctorum præteriit,

potu

puto hodie esse festum omnium Diabolorum.

Dul. Tu convenies cum illis uno die.

Ig. Habebo illos in *premunire*.

Dul. Fac, & mendica hanc Friariam à Rege.

Ig Nisi quidam *Angli*, inter quos feci aggreamentum, venissent in monasterium tunc per casum, qui me *noverint* universi, & certificabant quod non eram indiabolatus, per meam fidem, puto murderassent me.

Dul. Quomodo dicis per illud nunc?

Ig. Ita super eorum verba sinebant me ire ad largum.

Pec. Hic est casus meus, hæc est villa villanissima.

Ig. Burdeaux, Burdeaux in diaboli nomine, ego abibo cras, & si gigno *Burdeaux* semel super dorsum meum, si iterum returno ad *Burdeaux*, dabo illis veniam geldare me. Ibo nunc ad *Tortol* nebulonem, & nisi ille mihi det coronas meas & bonam satisfactionem, capiam illum in manum alio modo.

Pec. Habes illum super clunem nunc pro *falso imprisonamento*.

Ig. Eamus tres fortes, *nous somes trois*.

Dul. Ne time Magister, ibimus cum una vindicta: eamus, nam video unum.

ACTVS V. SCENA. IV.

Argumentum. *Dorotheam cum Theodoro colloquentem audiens Trico, se perditum novit, totamque periisse machinam, omnesque jam patrem sraudei. Dorothea Theodoro affirmat verum Antoninum veramque Catharinam manere ad portum; Theodorus suppositiam Catharinam evocat; Trico se abscondit.*

Trico. Theodorus. Dorothea.

Tri. ANtonium modo conveni herum meum, qui mulsa loquens blandis ita me demulsit dictis ne possum non ignoscere; at quid video? herum *Theodorum* amplexantem feminā. Ha, he, etiam senex amat? hercle gaudeo.

The. Vix tandem osculando amplexandoque pausam dare queo, tantis sum in gaudiis.

Dor. Non minor voluptas mihi est quam tibi, mi *Theodore*.

Tri. Mi *Theodore*, mea animula. Ha, he.

The. Tuo ex adventu videor *Dorothea*, revivisceie.

Tri. Dorothea? tuo adventu perii.

Dor. Quo magis gaudeas, essedum quæso jam adportum mittas, nostram huc quod advehat *Catharinam*, quacum unà est *Antonino*.

The. Modo in urbem exiit *Antoninus*, sed jam nunc intus *Catharina* est.

Dor. Quin illos jam reliqui apud portū, post illa ad te nunc venio primulum.

Tri.

Tri. Abi *Trico*, ſuſpende te.

The. Huc evocavero illam uti videas.

Dor. Fieri non poteſt.

Tri. Malum, quid non illa cervices fregit antea in itinere?

Dor. Ne vivam niſi è mari ægra eſt adeo, ut vix pedem moveat.

The. Hola, Jubete huc ad me accedat *Catharina*.

Tri. Bene te intricaſti; tu es ille vaſer & verſutus *Trico*; nunc quid agis? quid ſi huc? nihil eſt; ſi illuc? tantundem: nulla ſpes eſt prorſus.

The. Hola, *Catharina* huc ad me ocyus.

Tri. Hei mihi! ſed quod futurum eſt, *Trico*, futurum eſt.

The. Huc ad me *Trico* etiam, ſi ſit intus.

Tri. *Trico* etiam? at *Trico* non eſt intus, hic me abſcondam prope.

ACTUS V. SCENA V.

Argumentum: *Prodit Roſabella, ſe eſſe Catharinã affirmat: negante Dorothea, tandem rem totam confitetur: minatur illi Theodorus.*

Roſabella. *Theodorus.* *Dorothea.*

Roſ. WHat's your pleaſure Sir?

The. *Dorothea*, eccam *Catharinam* tibi.

Dor. Ubinam *Catharina*?

The. Illam aſtare vides, & tamen rogitas?

Dor. Falleris, hæc *Catharina* non eſt.

Roſ. Væ miſeræ mihi, quo me vertam?

The. Quo te avertiſti? quid nunc ais?

Ros. Are not you my Mother in Law?

Dor. Good Lord, who are you trow?

The. Specta bene obsecro.

Dor. Quid vis spectem mi vir? hanc ego nec novi, nec vidi uspiam.

Ros. O si nunc essem mortua! mori felicis est antequam mortem invocet.

Dor. Mihi crede, *Catharina* non est.

The. Quænam igitur es tu? quid non loqueris.

Ros. If she will not be my Mother in Law, alas sir, I cannot help it.

Dor. Thou art a good one, I warrant thee.

The. Quænam es? jam enim specimen speciturus, quid non respondes mihi.

Ros. Good sir, I know not what to answer.

The. Etiam taces? Num dignus videor quem sic ludos facias, impudens prostibulum?

Ros. Whatsoever I am sir, I am not dishonest, the respect I bear unto you makes me forbear to answer these false and foul tearms.

Dor. I pray do not dissemble, then I will speak for thee.

The. Measne ædes ego fervere flagitiis? meque impleri adeo infamiæ & dedecoris patiar? Nunquam inultum feres.

Ros. Ahime, I was born in an unfortunate hour.

Dor. Confess, then, I pri'thee do.

The. Cum nullus subest color ad lachrymas recurrit, at te fictæ non juvabunt lachrymæ. Quid non distringo & expio hoc scelus? Non vis fateri? non vis fateri quæ sis, impudica?

Ros. Da veniam quæso, & fatebor omnia, infelix ego sum *Rosabella*, at pudica tamen.

The.

The. O jam roſtras es, jam vera redit facies.

Dor. Quis te huc adduxit? age, vera loquitur.

Roſ. *Antonius.*

Dor. Illum eſſe doleo iſtiuſmodi.

The. Hoc illud eſt, à nave rediit ac *Antonius* simulavit ſeſe, malæq; appinxit nævũ, nonne?

Roſ. Scilicet.

Theo. O tempora, filii cum ſecure irrident patres! verum tu illum in fraudem pellex; iſti, pellex.

Roſ. Pellex ego non ſum, ignoſce quæſo, uxor ſum *Antonii.*

The. Tu uxor? uxor tu? cave dixeris, illecebra, linguam ne ego illam præcidam tibi.

Roſ. Quod factum eſt infectum fieri nequit: pro comitate itaque obteſtor ut prudentia tua feras, non culpes, quod immutari non poteſt.

The. At immutabo tamen, vel invitis fatis; connubii & vitæ ſimul tuæ divortium fecero.

Roſ. Bona mors eſt quæ extinguit vitæ mala.

The. O *Dorothea*, filium nos pene perdidimus *Antonium.*

Dor. Nullum, video, in hac vita ſincerum eſt gaudium.

The. Non cenſes exemplum in eam edi oportere?

Dor. Cenſeo, ſed clementer.

The. Clementer? utpote quæ nobis corrumpit filium, cui ditem uxorem ego & nobilem dare jam decreveram.

Dor. Cuivis dolori remedium eſt Patientia.

The. Ignoſcas mea mihi *Dorothea*, ſi minime te nunc (quo decet) obſequio proſequar;

animus enim mihi valde perturbatus est; fessam te de itinere esse scio, introeas itaque & te recrees paululum; *Bannacar* etiam *Maurum* huc ad meneis evocato verbis.

Dor. Faciam ut vis; sed tu ne sævi nimis.

Exit.

The. O me miserum: nimirum die hoc uno plus vixi quam vivendum fuit, sed causam hanc doloris eximam ipse mihi: die hoc uno non vivit illa amplius.

Ros. Quid meditatur scio, sed me lubens paro.

ACTUS V. SCENA VI.

Argumentum. *Trico in insidiis: Theodorus Maurum Bannacar jubet ut interficiat Rosabellam; nolit ille, præsertim quod jam novit illam esse Rosabellam Alphonsi filiam heri sui, qui Fessa moriens illum reliquit liberum. Abit Trico ut hæc narret Antonio. Rosabella dolore simul ac metu victa deliquium patitur.*

Trico. Bannacar. Theodorus. Rosabella.

Tri PRodi *Trico* è latebris, quasi umbra ex Orci faucibus, & spectа quid rerum in arte his hic *Theodorus* agat.

Ban. Ecquid me, vis here?

The. Quem potius, mi *Bannacar*? quippe te novi fidelem servum mihi.

Ban. Iridem te sensi benignum herum mihi.

The. Et si sensisti meam benignitatem antehac,

sen-

senties nunc magis magisque *Bannacar*, si id quod rogo haud aversere mihi.

Ban. Vel, jube me interfici, haud subterfugiam here.

The. Te interfici? ne dii sinant; verum alium te mihi velim interficere.———

Tri. Certe me———

The. En tibi, quæ meas incestavit ædes, magnum flagitium fecit, quod tolli non potest, nisi illa tollitur simul; tua itaque manu tincta colore noctis, facinus hoc tolli & mori decet.

Tri. Volabo, ut hæc renunciem ad *Antonium*, quo illam ac me, si posset, servet miseros.

Exit.

The. Quid te *Bannacar* retrahis? quid non respondes mihi?

Ban. Quemquamne ut interimam ego——— Christianus tuo factus beneficio, aliter hic didici here; quamobrem ab inceptis desistas (quæso) consilio melius vincas, quam iracundia.

The. Quid paves? rem salvam ipse præstabo tibi: age ergo mi *Bannacar*, quo letho censes potissimum? quid si in mare præcipitem des? vel alicubi includas ubi pereat fame?

Ros. At si necesse sit mori; quæso simulo me mori semel, nam lenta qui perit morte, moritur sæpius.

The. Qua morte pereas nihili pendo, dum pereas modo.

Ros. Eja insons asto victima, lubens permoriar; nam sine *Antonio* non est quod velim vivere quicquam

tantus me jam invadat dolor, ne me vitalem futuram ſpero diu.

The. Fruſtra es ſi ſperas: quid non exequeris imperium meum *Bannacar*?

Roſ. Age *Bannacar*, novi te ſatis ego *Feſſæ*, tu olim eras ſervus patris mei, qui te liberum fecit moriens; age *Bannacar* ergo, clementer me occidito.

Ban. Hei mihi, *Roſabella* hæc eſt.

Roſ. Ipſa ſum, ut vides, miſera *Roſabella*.

Ban. Filia hæc eſt *Alfonſi* heri mei olim optimi, cui *Feſſæ* dum vixit ſervitutem ſervii. Ne facias hoc here, quæſo, quod inceptas facinus.

The. Num ex compoſito, ſcelus, agis? vel tu illam, vel ego te——

Ban. Me ſi placet jugula, non illam ego. Illamne ego, quæ hera olim mea tam mitis indolis? Illamne ego, cujus me fecit liberum benignus pater?

The. Quid narras fabulas? vin' ergo ipſe ad mortem rapiam hanc? Ne me ſpecta, faciendum enim eſt.

Roſ. Non opus eſt, ita jam enim nimio dolore cor meum findi ſentio, vale *Antoni*, æternum vale *Antoni*. *Roſabella cadit.*

The. At non ſic juvabit ſimulare tamen.

Ban. Oime! mortua eſt.

The. Fingit ſcelus, fingit, & tu fingis, at ego perſonam ut deponat faciam.

ACTUS V. SCENA VII.

Argumentum. *Antonius venit, interfectam à patre Rosabellam credens, se parat interficere. Revisit, illam in uxorem petit. Pater de genere quærit. Respondet illa se esse filiam Alphonsi Portugalli nobili, qui Fessæ moriens illam reliquit patruo suo* Rodrigo Torcol, *qui ventis in has actus oras, naufragium faciens, hic habitabat postea. Interrogatus Bannacar, dici non esse Alphonsi filiam (quamvis pro sua semper habuerit) sed mercatoris cujusdam Londinensis, Desfordiæ raptam per Vrtade, filiam Manlii & Dorotheæ, nutricem habuisse Vrsulam, nomen esse Isabellam: ex quibus signis una cum imagine succino artificio sculpta cognoscit Theodorus hanc esse eam Manlii filiam, quæ tot abhinc annis filio suo Antonio desponderetur; ergo jam nuptias Antonii & Isabellæ, quæ Rosabella fuit supposititia, non aversatur.*

Antonius. Theodorus. Bannacar. Rosabella.

Ant. OCcidi, sero nimis veni, jam interempta est, jam jacet mortua: ô meam nunc tibi ut possim impertire animam! ô te, ô me infelicem, cujus tu hæc causa sustinuisti insons! quid non in me isthoc potius expetit? nihil tu commerita, nihil poteras.

Theo. Quidnam vult ille sibi?

Ant. Abistin' ergo mea vita? abistin'? at te sequar ego.

Theo.

The. Næ male eum metuo; quid facturus fili?

Ant. Filiusne ego, aut tu pater, qui tam infandum facinus patrasti hoc? at quem non siviſti vivere, non proh bebis mori.

The. Satin' sanus?

Ant. Sanus? sanus non sum, nec sanus esse cupio. Nam quî possum, quem tu sic insanum insania reddidisti tua?

The. Certe tu insanus es.

Ant Sum hercle; nam insanus essem nisi jam insanirem Non vis autem ut insaniam, non ut nunc insaniam? *Rosabella* mea salus periit, quæ omnes, dum vixit, anteivit feminas. Certe avertisti oculos cum feciſti hoc, nam si illius spectasses pulchritudinem & suavem innocentiam, nunquam feciſſes scio. Quin unum hoc te jam oro postremum pater, ut quos no'uisti vivos frui invicem, saltem sinas una sepeliri mortuos.

The. Priusquam moriare fili, discas quid sit vivere.

Ant. Quî possum cum tu vitam eripuisti mihi?

The. Accede huc quæso.

Ant. Ne me appropinques, ne juvenilis id faciat quod fecit senilis furor.

The. Quid conare? num certum est mori tibi?

Ant. Tam certo quam hæc mortua est.

The. Vive modo, quidvis concedam tibi.

Ant. Iam concedes, cum mihi nil concedi potest.

The. Certe nos eam non attigimus; tentemus illi revocare animam.

Ant.

Ant. Animam nunc revocare? Num tu insanis? reddire non potest illa: igitur ad te venio *Rosabella*, venio.

The. O fili mi, parce modo tibi, respice canos hos capillos, vel me interfice prius; mea jam ætas exacta est, tu in etatis flore.

Ros. Ubi sum?

The. Audi, audi, revivisci; gaudeo.

Ros. Ubi es *Antoni*, *Antoni*?

Ant. O mea vita, num respiras; servasti vitam meam.

The. Censen' voluisse me illam (fili) interimere?

Ros. Funestum ego somniavi somnium: putabam me esse mortuam, erat enim qui me volebat interficere.

Ant. Ne time.

The. Ne time, non fiet.

Ant. O me beatum nunc, nam quod tu vivis ipse incipio vivere.

The. Næ vivam rediisse gaudeo.

Ros. Vivo opinor, sed tuo beneficio.

Ant. Nunc obtestor te pater, permitte quod fata volunt, hanc tua voluntate mihi uxorem fore.

The. Quietus sis modo, forsan tua erit.

Ant. Forsan pater? aliter fieri non potest.

The. Furor filii vicit furorem Patris, violenter ambo iracundi sumus. Næ ille meus mihi natus est: verum dic fili, quid dotis cum illa datur?

Ant. Ampla scilicet, nobilitas & illa forma.

The. At fili, nobilitate & forma in foro nihil emitur. Equidem formosam video satis, sed quæ

scis.

scis esse nobilem? peregrina videtur: certe ignota mihi.

Ant. Vel me tacente mores loquuntur satis sed tibi melius narrabit, eam si permittas loqui.

The. Nihil ausim contradicere: narra tu, sed ficte nihil.

Ros. Nisi vera loquar, arguat me *Bannacar*, qui olim patris erat servus mei.

The. Num tu patris illius servus? dixti opinor antea.

Ban. Admodum, *Fessa* antequam ad te accessi huc: nam patre eius mortuo, in *Portugalliam* postea profectus sum, quo aliquam mihi conditionem quærerem, quam non reperiens, in *Galliam* veni errens, tandem huc *Burdigalam*, famulum ubi fecisti tibi me, & Christianum simul.

The. Bene, age jam, & si quid illa falsi dixerit, tu redargue.

Ros. Pater mihi dux belli erat, *Alphonsus*, *Portugallus* nobilis.

The. *Bannacar.*

Ban. Ita est.

Ros. Ex *Portugallia Fessam* se militatum contulit, qui illic moriens mandavit me fratris *Rodrigo Torcol* fidei; aderat enim ille tum forte *Fessæ* mercaturam faciens; mecum inde in *Portugalliam* rediens, vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hic habitavit postea.

The. Num vera hæc omnia, *Bannacar*?

Ban. Vera opinor, quantum novit illa.

The. An quid tu nosti, quod non novit illa?

Ban.

Ban. Credo equidem, atque si vacat, rem ipsam putabo commode.

The Age, vacat.

Bin. Non erat igitur vera *Alphonsi* filia,

Ros. Modo dixti *Bannacar*, jam nec recte ais.

Ant. Mentiris etiam tenebrio?

The. Tace fili paululum.

Ban. Vera dico, & dicam si vultis amplius.

The. Perge.

Ban. Prius *Alphonsi* servus quam eram ego, *Portugallo* serviebam cuidam mercatori, qui tū agebat in nostra *Mauritania*, nomen ei *Vrtado*; navigavit is inde *Londinū* mercaturæ causa, quicum & ego una: sed cum merces illinc venirent male. *Anglos* quos potuit infantes clam surripuit eos ut rediens in *Mauritaniā* venderet: ut navis igitur nostra in statione ad *Thamesin* prope *Deisfordiam*, forte illius nutrix ulnis gestas eam venit per ripam ambulans, casu tum etiam, *Vrtado* in schapha aderat ibi; nutricem is itaque, quod potuit, *Anglice* compellavit blande, atque ex uno in alium sermonem ut inciderunt, levis illa & inepta nutrix navē nescio quid cupit animi causa visere; invitavit is libens, atque adeo ad navem vectam in *Mauritaniam* cum aliis transfert, ac manga pecunia distrahit, hanc autem *Fessæ* meque etiam tum una *Alphonso* quē dixi vendidit, qui quod careret liberis illam non nisi qua trimulam pro filia sibi adoptavit sua, mihi vero jam servo ejus ne cuiquam vulgarem hoc graviter interdixit, celavi igitur, neque illā post mortem *Alphonsi* heri nisi jam primum video.

The.

The. Sed ubi illa illius quam dixti nutrix eſt?

Ban. In ipſo itinere ut navi vecta mortua eſt.

The. Scin' quod ei nomen?

Ban. Vrſula.

The. Vrſula & Deſfordia? quanta ſpes eſt? ſed nunquam narrasti nutrix quænam, aut cujus eſſet hæc?

Ban. Imo *Londinenſem*, filiam ſenatoris, cujus nomen *Manlius* reor.

The. Forte *Manlius.*

Ban. Ita eſt: huic item nomen dixit *Iſabellam.*

The. O dii! *Iſabella* etiam?

Ban. Nam *Roſabellam* pater illius *Alphonſus* ſuppoſititus poſtea ei indidit.

The. Deſfordia——Vrſula——Manlius Iſabella—ſigna quam conveniunt? vix me contineo ab amplexibus. Sed ecquid meminiſtia' amplius?

Ban. Nihil, niſi nutrici mortuæ ſurripui quandam icunculam ſuccino celatam, quam uſque adhuc in crumena geſtavi mecum propter artificium.

The. Eam commonſtra, *Bannacar.*

Ban. Eccam tibi.

The. Antoni mi adeſdum Scis ut olim *Manlius Dorotheæ* maritus meæ duas ex priore habuit uxore filias, *Catharinam* quæ jã *Antonini* uxor eſt, & *Iſabellam* quam tibi deſponſavimus olim cum eratis parvuli. Nam balburientes etiam, illa te virum, illam tu uxorem, appellitaſtis invicem; nos in ſponſalibus vero conſimiles atriuſque imagines vobis ſuccinio artificio ſculptas dedimus, atque hæc illa ipſa quæ tum *Iſabellæ* data

eſt;

est; en pueri & puellæ hæc est effigies: vide hæc tui imago, illa *Isabellæ*; en dextras junctas hic in conjugii fidem, geminas illic constrictas facies vides, & cornices duas symbolum nuptiarum, en literas etiam utrinque has inscriptas *A.* & *I* id est *Antonius, Isabella.*

Ant. Intus gemmam plane similem habeo cum literis *I* & *A*.

The. Nempe *Isabella Antonii*, ipsamet eadem quæ tunc tibi data: itidem jam certo novi quæ tibi desponsata olim tua *Isabella* hæc est.

Ant. O mirum! stupens gaudeo.

The. O mea chara *Isabella* nutus, nunc sine me te amplecti, indignum licet.

Ros. Fortuna blanditur iterum, nunc iterum captatum venit.

The. Non venit, fortunam tuo nunc temperes arbitrio.

Ant. Rosabella quæ eras antea, *Isabella* nunc mea es; bis te inveni, videor bis vitam vivere.

The. Euge amplexamini invicem, & ego utrosque, vos fili & filia; ignoscas tu mihi quæso quod emere facturus modo.

Ros. Si quid feciſti male, non memini pater, sed quod nunc boni facis nunquam dememineto.

The. Quam bene dixit? O *Antoni* quam beatus es.

Ant. Fateor; at tu jam pater da veniam quæso, quod stulte feci apud te mentiens hodie amare enim & sapere nemini conceditur.

The. Sapis tu, sapit illa: vobis ego, vos mihi ignoscite; solus ego insipiens. O *Bannicar* quanto

to tu me prudentior? sed nisi ego tibi bona multa faciam, nemo me natum putet.

Ant. Etiam ego *Bannacar* ——

Ros. At ego plurimum ——

Ban. Tam bene vobis gaudeo mea eveniſſe opera.

Ant. Pater, *Triconi* etiam quæſo faxis veniã.

Ros. Faxis obſecro, nam abſque illo concubina fuiſſem *Ignorami* hodie.

The. Meritus eſt jam ille, & vos, ut hoc & illud omnia quæ vultis faciam.

ACTUS V. SCENA VIII.

Argumentum. *Bannacar & Triconi aguntur gratiæ: intus ſunt Catharina & Antonius, ad quos Roſabellam inducit Theodorus.*

Trico. Theodorus. Roſabella. Bannacar. Vince.

Tri. MEo hinc ex latibulo fauſto accepi ſingula, ad ibo jam confidenter exaudivi here bene accidiſſe omnia. Ecquid me laudas? non ego nunc bonus *Trico* ſum?

The. Bonus es *Trico* & beatus quod cecidit.

Tri. Næ ego homines iſtos odi mendaces, tuus *Trico* & tibi & *Torcol* vera ſemper narravit hodie.

The. Verum id etiam, mi *Trico*, ſudaſſe te apud villam.

Tri. Verum id etiam, mentali nempe reſervatione here, recte ego hic etiam, ſed apud villam animus.

The.

The. Ha ha he, quam doctus.

Tri D dici ex *Cupidinis* libris. Agetur si placet eo-mœdia in nuptiis meæ, nomen ei *Æquivocus.*

The. At *Loiola* tantum venit in *Tragœdiam*, apage.

Ant. Pater, nequis mœror nostris immisceatur nuptiis, supposititio patruo *Isabellæ Torcol* quæso 600 des pro alimentis aureos, quos ille resolvat *Ignoramo*, qui tanto quasi emerit hodie hanc.

The. Libenter & hoc & amplius. *Trico* cape hunc torquem aureum, & *Torcol* illum & *Ignoramum* simul ad me adducito, dato hanc artham iis daturū me quod placuerit illis, & quantum est hominum venustiorum ad me ad cœnā cras perinde invoces, ibi lusus ridebimus tuos, tristis abibit nemo.

Tri. Jam herus meus es, jam tibi nomen quæris.

The. Da dextram, *Trico*, hercle amo te.

Tri Nisi te redamem here; at nescis quid nunc sentio, abi, amo te medullitus.

The. Mi *Trico*, mi *Bannacar*, vobis benefaciā.

Tri. Nigellus *Bannacar* & *Trico*, here, servi quantivis pretii sunt.

The Dixti, sed abi nunc tu.

Tri Torquis hujus fide abeo nunc ad *Torcol*, post ad *Ignoramum*, huc ad te ambos adducam si potest ocyus. (exit *Trico*, intrat *Vince.*)

Vin. Sir, my Lady would desire, you to come into Master Antonine *and Mistresse* Catherine, *they are new come in the Coach at the other gate.*

The. Mi formose puer, da mihi manum.

Vin.

Vin. Manus? *ô that's a hand.* Nell *can tell you for what's* brachium *too.*

The. Eamus *Isabella* ad *Dorotheam* ut eam hoc impertiamus gaudeo.

ACTUS V. SCENA IX.

Argumentum. *Pyropo vestiario satisfacit Antonius pro ornamentis.*

Pyropus. Antonius. Vince.

Pyr. ILlic iterum conspicor, quanquam timeo compellabo eum heus, heus.

Vin. Is your name heus *sir? here's one called heus or Hugh.*

Ant. Quis est?

Pyr. Redde, quæso, mihi ornamenta.

Ant. O *Pyrope*, I intro mecum, jam statim dabuntur tibi.

Pyr. Iamne ergo nostras est? Iamne *Antonius?*

Ant. Sum; accede huc quæso, introcas.

Pyr. Blandior est quam fuit, mali aliquod suspicor; antea verberavit me *Anglice*, nunc capere cupit iterum, ut verberaret *Gallice.*

Ant. Ades, mi amice; quo recedis?

Vin He looks fearfully, and speakes like one that went to steal Deer.

Ant. Obsecro, quid times?

Pyr. Hercle ut benigne conveniat, partiar potius tecum dimidium quam rursus vapulare.

Ant. Mea fide non fiet.

Num fide hujus annuli?

Ant.

Ant. Imo, bona fide jam: Necessitas facere nos sæpe subigit quod disconvenit; quamobrem veniam tu mihi dederis, nam alius fio nunc.

Pyr. Credamne blanditiis tuis?

Ant. Audacter licet.

Vin. What a slie buzzard it is, a man can scarse get a shoot at him with a stalking horse; he hath been scared sure.

Pyr Nullum nunc nævum video.

Ant. Nullus est, ne metue; cape hanc tuam penulam primum, en projicio.

Vin. Shall heus *have your coat sir? I would he would go to dice with me for it, I have high and low men here. O ye little* french *pages, I'le sling you i'faith.*

Ant. Eamus, cœnabis tu hic mecum. Reliquæ vestes & nummi etiam auctario, intus dabuntur tibi.

Pyr. Equidem credam tibi; eamus.

Exeunt Ant. & Pyr.

Vin. What sport shall I have now? if 'twere not too late, I would go to loggets with the mariners; well, I'le go pass, commers by, and snatch hats with the Pages; or ile go throw stones at some or other; ô I love that sport alife; but first Ile go & pin this fox tail at some bodies back; oh fine and pat, here comes company.

ACTUS

ACTUS V. SCENA X.

Argumentum. *Ignoramus & Torcol historiam de Isabella & Antonio à Tricone audierunt: sed fuisse Anglam Rosabellam antea cognovit Torcol, & quia ille pecuniam suam, & Ignoramus sexcentas suas coronas recipiet, uterque jam desinit Rosabellam sibi vendicare, utpote diu antehac alterius sponsam. Vince puer sarcasmis Ignoramum accipit, & à tergo illi caudam vulpinam affigit.*

Torcol. Trico. Ignoramus. Dulman Vince. Museus.

Tri. HErcle ita res est ut dixi.

Igno. *Bien, bon prove leur face.*

Tor. Quoniam pecunia reddetur nobis, *Rosabellam Antonii* inventam *Isabellam* gaudeo *Anglam* fuisse antea scivi surreptitiam, quam frater *Alphonsus* filiam adoptavit sibi, hoc autem & illam, & alios spe lucri huc usque celavi sedulo.

Ig. Si *Rosabella* erat *Antonii* espousa antea, *& per consequens in couvert baron*, gaudeo me non maritasse eam, ne fuisset maritagium amissum *per defaltam.*

Tri. *Per defaltam*, patrone, recte ais.

Ig. Cliens, ergo sum contentus si magistet tuus *en ce de dissesin* reddet mihi meas sexcentas coronas.

Tri. Torquis cujus fide reddet quod placuerit.

Vin-

Vin. A pox on't, 'twill not stick: lend me a great pin some body: O here's one.

Tor. Interea dum numeret herus, torquem da mihi *Trico.*

Ig. Tibi? immo mihi; *donnez moy, ou je feray distresse.*

Tor. Habeas, senior, habeas.

Tri. Sed primum inter nos bonam componi gratiam volo: da manum, senior *Torcol.*

Tor. Quoniam tam lepide me versavisti, *Trico*, en tibi.

Tri. Patrone, da dextram tuam; atque eccam catenam pro arrabone tibi.

Ig. Age cliens, pone eam primum circa collum meum: nunc do manum tibi, & tibi *Torcol*, amici erimus jam.

Tor. O senior, *beso las manos.*

Ig. Sed tangam hoc primum, ut videam si sit legale aurum: oh est bonum; jam ero curtesius dum habeo coronas solutas: post faciam ut volo; ô mi cliens, cape ambas manus, imbraso te.

Tri. O patrone, ut ego amo te.

Ig. I am full of courtesie now, and full of craft: for all this, if I *catch them at Westminster, I'le tickle them: who's behind me there? ha?*

Vin. O sir, I perceive you are mine own countriman, I have a Latine to make, for Gods sake help me. What's latine for an Alehouse-keeper!

Ig. Tiplator cervisiæ, *boy.*

Vin. I thank you sir, and what's latine for a Tester!

Ig. Sixpence, Anglice *a tester.*

Vin. Why, this is sexpence for a tester, what have

I got by it? And what's for a Shoomaker?

Ig. In dicto comitatu *Shoomaker.*

Vin. And what sir is a velvet cap upon the hinder part of a red speckled hogs-head?

Ig. Byrlady that's hard, it is pileus de nigro *velvet* super occiput capitis porci coloris *red speckle.*

Vin. I can make as good Latine as thi, in bas and in bus, in orum *and* arum; *as thus, your* worshippa-rum *is a* Noddicotkarum *in a* velvet capparum.

Ig. I'le tell your Master sirrah, I'le bring you to a Noun, your hose go down.

Vin. Nay good sir make me one Latin more: what's a fox tail pind at a fools back? a fool in hic stultus, *I know.*

Ig. Is it even so indeed? a rod, a rod: what's your Masters name sirrah?

Vin. As in præsenti, *sir, you know him well enough.*

Ig. What? qui, quæ, quod, *here i faith? I'le tell your Master. What', that they look and laugh at, Dulman? what's behind me there?*

Dul. Profecto est vulpis cauda, *tenes in fox tail* jam, vis me virgare hunc puerum.

Ig. Fac si potes——

Vin. Come, come and you dare? I have stones here i faith.

Dul. Will you? will you throw stones?

Vin. I, that I will.

Dul. O my shins.

Vin. It was well hit, now I'le away.

Exit Vint.

Ig. Sine eamus hinc ut accipiamus coronas.

For. Eamus.

Tri-

Tri. Herus vult etiam vos cœnare hic:

Ig. *Qu'il soit, allons.*

Tri. *Dulman*, da manum etiam.

Dul. Pestis de te, tu es *Mendoza*.

Tri. Vinum & saccharum jam, *Dulman*?

Dul. Bene, pardono te pro saccharo.

Ig. Jam tu venis *Musæe*, tu servis tibi; *allons, allons.*

Intrant omnes Theodori ædes.

ACTUS V. SCENA XI.

Argumentum. *Cupes & Cola cum caupone & meretricibus; quibus accedit Polla; quam metuens Cupes sub toga confessoris sui Colæ sese abscondit: ibi inter cætera tacitus latens, audit Pollam confitentem solere Colam aliquoties cum illa cubare: prodit è latebris Cupes; nec mora cum, ambo sint pessimi, mutuam sibi veniam concedunt, redeuntque in gratiam.*

Caupo. Cupes. Cola, Meretrices. Polla.

Caupo. ISTas, ut vides, nos non parvo pretio huc ad te perduximus,

Cupes. En ergo quod promisi præmium! facistis continuo apud vos convivium nitide apparetur, dum cantione illæ interea hic nos oblectent paululum.

Caup. Curabitur quod jubes.

Exit. Caup.

Cup. Nunc vos amicæ lepidæ aliquam accinite lepidam cantiunculam.

Col. Agite mellitulæ, vos ego absolvam singulas.

Pol. Nuntiatum est mihi in caupona modo, virum cum scortis meum esse hic; quod si invenero, faxo ut hominum hodie facile sit miserrimus.

Cup. Perii funditus, si me viderit illa: Confessor, sub toga finito me, quæso, abstrudi tua, tantisper dum hæc abierit.

Col. Age, si quæsierit, vidisse te pernegavero.

Pol. O, vos estis scorta illa delicata, quæ meum corrumpitis adeo virum mihi; abite pessimum, abite mercimonium.

Exeunt Meretrices.

Col. Hunc librum in manum capiam, simulabo quasi meditabundus sum.

Pol. Sodalem ejus video, non longe is abest, scio: *Cola*, Frater *Cola*, *Cola*, inquam! quid malum! surdaster es? *Cola* omitte librum & responde mihi.

Col. Abscede quæso, ne me jam interpella, meditor ego nunc acriter conciones meas Quadragesimales.

Pol. Attamen accede obsecro paulum, ut tecum loquar.

Col. Profecto jam non vacat, abi quæso; optima pene mihi excidit meditatio.

Pol. Sed paulillulum.

Col. Næ, næ, me perturbas nimis.

Pol. Saltem narra nunc, ubi bellissimus meus vir est.

Col. Hic non est vides; sed ubi ubi est, jam fratris cucullo tectum esse scio.

Pol.

Pol Jamne ego fratris habitu alienas ille exorcizat feminas? ô si nunc deprendere possum eum! sed bene est, sic sino; consimili modo illi parem referam gratiam. Eamus sodes intro ad me; mi frater.

Col. Occupatissimus nunc sum: cæterum quid intus facerem?

Pol. Tu me illo exorcizabis pacto, meus quo vir alienas exorcizat feminas; Talionis lege illum ulciscei cupio.

Col. Ne tu tam male cogites.

Pol. Male? antehac dixti mihi casum esse hunc conscientiæ.

Col. Quis casus? tace.

Pol. Nempe maritus si cum alienis cubet, exosilicere idem: memini verba; Idem jus dixti *Titio* quod *Sempronio*.

Col. Ego hoc tibi quando?

Pol. Ut dissimulas! tum cum postremo tu eubabas mecum. Scis me vera dicere.

Col. Tace, nunquam factum quidem, oh, oh, oh. } *Cupes pincheth him by the legs.*

Pol. Quid est?

Col Sub tunica nunc nescio quis me pungit pulex.

Pol Et nunc me etiam nescio sub tunica quia pungit pulex: eamus.

Cup. Eamus! Immo mane propudiũ, nunc quasi ex equo *Trojano* prodeo huc jam capta est *Troja*. Et tu magna *Trojæ* vastator *Achilles*. } *Cup. flarteth from under the Fryers gown.*

Pol. Quid hoc rei est? num tu ex alvo egressus hunc?

Cup. O *Polla*, O *Cola*, pulex pungit vos: ah impudicissimos!

Pol. Mi vir, per jocum dixi omnia ego.

Col. Certe per jocum illa.

Cup. Per jocum? siccine jocamini? ah *Polla*, ex industria delitui hic ego, ut te caperem.

Pol. Immo flagitii conscius hic te occuluisti; scivi bene, *Cupes*.

Cup. *Polla*, jam sumus ergo partes.

Col. *Cum situs similes paresque vita,*
Vxor peßima peßimus maritus,
Miror non bene convenire vobis.

Pol. At posthac convenerit, mi *Cupes*.

Cup. Ain'? signemus osculo.

Col. Vivite posthac concordes & unanimes.

Cup. Nec benedictiones, frater, tuas, nec casus volo conscientiæ; cætera amo te.

Cup. I præ, *Polla* mea, mox te sequar.

Col. Nunc jam eamus ad amicas nostras.

Pol. Ego eo intro, mi vir, nisi me quid vis.

Exit Pol.

Cup. Eamus. Quanquam scelestus es, me amas, scio.

Col. Medullitus.

Exit Cola.

ACTUS V. SCENA. XII.

Argumentum. *Cupes & Cola quid per totam fabulam uterque egerit hac in scena memorant, & vice Epilogi, saluti domini Regis libant auspicato cyathum.*

Trico.

Trico, Cupes. Trico lagenam vini affert & cyathum.

Tri. HEus *Cupes*, *Cupes!*

Cup. O mi congerro, *Trico*!

Tri. Hoc ſuppilavi *Cupes* pro meritis, uti ipſe *libarem* tibi; nam comice apud nos tranſacta ſunt omnia. *Ignoramo Theodorus* ſexcentos teſolvit aureos; *Torcol* etiam benigne ſatisfecit. Hic intus itaque nihil, niſi epulæ, concordiæ, ſaltatiunculæ, riſiones, cachinni, joci, amplexus, ſuavia ſuper ſuavia.

Cup. Atque id nunc ſerio ego triumpho *Trico*, nam mea opera effecta ſunt hæc omnia.

Tri. Immo mea, *Cupes*, qui primo à navi reduxi huc *Antonium*.

Cup. At ego, *Trico*, cornu abſterrui *Ignoramum* hinc.

Tri. At ego, *Cupes*, cauſa propoſita illum retinui antea, poſt ego ad te deduxi *Dulman* etiam.

Cup. At *Trico*, quis ſe *Torcol* ſimulavit? pro *Roſabella* quis dedit *Pollam* ſubditiriam? quis le etiam *Dulman* finxit? & *Roſabellam* quis ſubduxit poſtea? annon ipſe *Cupes*?

Tri. At quis *Antonium* docuit qua patrem nævo & *Anglico* ſermone falleret? annon ipſe *Trico*?

Cup. At *Trico*, quiſnam frater fuit exorciſta? quis in errore firmavit *Theodorum*?

Tri. At *Cupes* ——

Cup. At *Trico*—tace, nunquam tu me vinces hodie in nequitia.

Tri. Bene utrinque factum esse scio, at *Cupes*, quis invenit? ——

Cup. Invenit *Trico*, sculpsit *Cupes*.

Tri. Bene, sic itaque componantur hæc. Sed eventus, *Cupes*, rebus præstat omnibus.

Cup. Eventum times? non est quod desperes; namque secundum fore Domini nostri, viri optimi maximi, clementia spem dat, quem penes est eventus: prospere itaque eventui, quod felix faustumque, nunc libemus auspicato cyathum.

Tri. Quin potius ipsius eventus summo Imperatori sacram illam salutem voveamus, in cujus unius salute omnium nostrum continetur salus——

Cup. Accipio omen—Nunc vos obstringo, spectatores, ut hoc noctis, cras saltem, hoc idem suscipiatis & solvatis votum.

Tri. Quod qui non lubentes voverint, solverintque, uxores *Polla* infestiores habeant.

Cup. Iidemque stupido *Dulman* stupidiores, & inficeto *Ignoramo* audiant inficetiores.

Tri. Iidemque opera carnificis torto collo, magis quam ipse *Torcol*.

Cup. Iidemque bona verba simul cum *Surda* audiant.

Tri. Iidemque bibant, illos quod nunquam transeat. Igitur qui magnum vitare vultis infortunium, quinque omnia evenire vobis feliciter vultis, saluti domini nostri, Pii, Felicis, semper *Augusti*, ut nos modo, ex animo læte apprecemini, eidemque universi omnes, quod decet, clare *Plaudite*.

FINIS.

EPILOGUS.

IGNORAMUS.

ST, ſt, *pax, pax, ſervate pacem cum manibus vos videtis & plauditis, ſed quid jam poſtea fiet de veſtro povero* Ignoramo? *nam niſi habemus ſuperſedas de non moleſtando, fratres mei* Ignorami *nos moleſtabunt ſine moderata miſericordia: & veſter póverus* Ignoramus *eſt bootatus & ſpurratus (ut videtis) ire ad* Londinum, *ſed ſi ne protectione Regali non audet ire ultra* Barkeway *aut* Ware *ad plus. Quare Sereniſſime Domine, ſupplico ut concedas per literas tuas patentes ſalvum conductum mihi, & conſortibus meis. Vos* Monſieurs, *huic ſupplicationi, ſi placet, veſtras manus apponite.*

¶ *Excudebat* J. R. 1670.